

Tilvekstkatalog, Etnografisk museum: Santalsamlingen

Det følgende er en utskrift av Etnografisk museums originale tilvekstkatalog med de gjenstandsnumre som er relevante for Kulturhistorisk museums santalsamling. Det framgår av katalogteksten at de fleste gjenstandene er registrert på grunnlag av pastor Paul Olaf Boddings nedtegnelser som fulgte gjenstandene da de ankom museet. Det er i utskriften lagt vekt på ikke å endre disse kommentarene. Pastor Boddings angivelse av gjenstandsbetegnelser på santali er i museets tilvekstkatalog i de fleste tilfelle gjengitt uten diakritiske tegn slik disse benyttes når santali skrives med latinske bokstaver. Også disse betegnelsene gjengis her uforandret slik de står i katalogen.

- 6243.** *Fodring* af Metal, tung, temmelig slidt, fra Bengalen.
- 6244.** *Fodring* af Metal, tung. Sammensat af to Stykker; fra Bengalen.
- 6245.** *Armring* af Metal, tung. Fra Bengalen.
- 6246.** *Armring* for Kvinder, af Metal, hul, fylt med et tungt Stof. Fra Bengalen.
- 6247.** *Armring* af Metal, tung. Fra Bengalen.
- 6248.** *Armring* af Metal; nogenlunde let. Fra Bengalen.
- 6249.** *Armring* af Metal; ganske liden; maa være bestemt for et Barn. Fra Bengalen.
- 6250.** *Armring* af Metal; i to Stykker; ganske liden; maa ligesom foreg. No. være bestemt for et Barn. Fra Bengalen.
- 6251.** *Arm- eller Fodring* af Metal. Fra Bengalen.
- 6252.** *Arm- eller Fodring* af Metal. Fra Bengalen.
- 6253.** *Arm- eller Fodring* af Metal. Fra Bengalen.
- 6254.** *Arm- eller Fodring* af Metal; hul; inde i Ringen ligger nogle løse Kugler, der rulle frem og tilbake. Fra Bengalen.
- 6255.** *Halsring* af Metal for en Voksen, fra Bengalen.
- 6256.** *Halsring* af Metal for en Voksen, fra Bengalen.
- 6257.** *Halsring* af Metal for et Barn, fra Bengalen.
- 6923.** *Ankelring* fra Bengalen (Santhalistan.) Smlgn. No. 6243-6257.
- 6924.** *Armring*, væsentlig svarende til foregaaende Numer, men mindre; fra Bengalen. (Santhalistan).

- 6925.** *Halsring* fra Bengalen (Santhalistan.)
- 6926.** *Ankelring eller Armrings* fra Bengalen (Santhalistan.)
- 6927.** *Ankelring eller Armrings* fra Bengalen (Santhalistan). Knotterne ere løse, og de Stifter, hvormed de skulle holdes fast, mangle for Tiden.
- 6928.** *Haandring* fra Bengalen, Santhalistan; - sammensat af tvende Halvdele, der ere fæstede til hinanden ved Hysing.
- 6929.** *Halvdelen af en Armrings* fra Bengalen, Santhalistan.
Kjøbte af Guldsmed Dahl (6923-6929)
- 7278.** *Bâk*, til at bære over Ankelen. Fra Santhalistan, Nedre Bengalen, Indien.
- 7279.** *Halsring* fra Santhalistan.
- 10305.** Lidet *Stenbillede*, fremstillende, Guden Gane(a eller Ganapati, Søn af Mahadeva og Parvati; Guden er fremstillet siddende, med hængende Mave, og har Elefanthoved med kun en enkelt Tand. Billedet er fundet paa en hinduisk Offerplads i Bengalen, hvor der i sin Tid er foretaget Menneskeofringer.
- 10345.** Lidet *Økseblad* af sort Sten.
- 10367.** *Bue* fra Santalerne.
- 10368.** *Pil* fra Santalerne.
- 10369.** *Pil* fra Santalerne.
- 10370.** *Pil* fra Santalerne.
- 10371.** *Pil* fra Santalerne.
- 10372.** *Lanse* fra Santalerne.
- 10373.** *Lanse* fra Santalerne.
- 10374.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10375.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10376.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10377.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne
- 10378.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10379.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10380.** *Jernøks* med Rørskaft, fra Santalerne.
- 10381.** Rund *Jernplade*, med Forsiringer, nærmest som et lidet Skjold, med en Krog paa den ene Side og en Jernstang paa den anden; fra Santalerne.
- 11156.** *Økseblad* af Sten. Indien.
- 11157.** *Økseblad* af lys Sten. Indien.
- 11276.** *Økseblad* af lys Sten. Indien.

- 11298.** *Økseblad* af brunrød Sten. Indien.
- 11439.** *Økseblad* af mørk, lidt spraglet Sten. Indien.
- 11447.** *Økseblad* af mørk Sten. Indien.
- 11606.** *Økseblad* af mørk Sten. Indien.
- 11627.** *Økseblad* af mørk Sten. Indien.
- 11658.** Tirio, *Fløite*. Laves af Santalerne selv, og altid saa, at to Fløiter lyder ens. Det samme Parsystem findes ogsaa ved Horn, ved Dansetrommer og ved andre Instrumenter. Santalistan.
- 11658-11703 er *Musik- og Larminstrumenter* fra Santalistan.
- 11659.** Tirio, *Fløite* med Beslag (lavet af Jado patia); naar Fløiten har en god Lyd, bruger de undertiden af st den ud som skeet. Santalistan.
- 11660.** *Bonga tirio, Fløite* uden Hoved, saa kaldet, fordi man oftest, naar man ofrer et dyr til bonga'en, hugger Hovedet helt af; ogsaa kaldet tarap'tirio dvs. helt igjennem hullet Fløite. Santalistan.
- 11661.** *Jora murli* (jora: Par, murli: *Fløite*; som blæses fra Enden.) De to Fløiter blæses samtidig af samme Person, altsaa noget i Lighed med den Slags Dobbeltfløiter, som t.Ex. findes hos Beduinerne. Santalistan.
- 11662.** *Dom murli*, den Sort murli, som brugtes af dom, den lave hinduiske Musikantkaste. Santalistan.
- 11663.** *Hor murli* (hor = santalisk), som den bruges af Santalerne; er dog ikke almindelig; er deres egentlige nationale *Instrument*. Santalistan.
- 11664.** *Bhuya murli*, som den findes hos Bhuyakasten. Santalistan.
- 11665.** Stor *Bhuya murli*. Santalistan.
- 11666.** Stor *Bhuya murli*. Santalistan.
- 11667.** *Bheri Bheri*, saa kaldet efter sin Lyd. Laves af Santalerne og bruges væsentlig ved pata Festen, hvor det kommer an paa Leven, ikke paa Musik. Santalistan.
- 11668.** *Koah' kortal, Cymbel*, som den væsentlig bruges af Santalerne ved Dans og til Bryllupsmusik. (M. 10.) Santalistan.
- 11669.** *Koah' kortal, Cymbel*, se 11668. Santalistan.
- 11670.** *Koah' kortal, Cymbel*, se 11669. Santalistan.
- 11671.** *Banam*; Den santaliske enstrengede *Fele*; Santalerne holder ikke egne, flerstrengede Violiner. Naar de spiller, sidder de paa Bakken, med Violinen staaende mellem Benene, og vendt fra de spillende; der er et Par Melodier, de har at spille.

Banam staar i megen Anseelse; laves av Santalerne selv. Strengene derimod kjøber de af hadi eller Natmandskasten, som laver dem af Sener. *Buen* har samme Numer. Santalistan.

11672. *Banam* med udskaaret Hoved. Dette er omtrent den eneste Sort *Skulptur*, der findes hos Santalerne. Naar de, som det undertiden hænder, i Landsbyens Maúghithan (se Boddings Artikel i Journal of Asiat. Soc. Bengal, Vol. LXVII, Part III, Pag. 43, Note 3), i Stedet for en Sten til at repræsentere Landsbyhøvdingens manes har et Træhoved, er det lavet paa denne Maade. *Buen* har samme Numer. Santalistan.

11673. *Huka banam*, *Fele* lavet af Kokosnøddeskal; huka er egentlig navnet paa Piben. Santalistan.

11674. *Huka banam*, som 11673. *Buen* har samme Numer. Santalistan.

11675. *Buan*, en Indretning, der udelukkende bruges i September-Oktober af santaliske Gutter, naar de gaar rundt for at tigge Mais. "Koppen" er lavet af hotot' (*Lagenoria vulgaris*). Spilleren placerer "Koppen" paa Maven og spiller ved at slaa eller stryge med en Pinde paa Strengene; Lyden varieres noget derved, at Koppen trykkes løsere eller fastere mod Maven. Samtidig synger Gutterne nogle Viser, der kun benyttes ved denne Anledning. Lyden er yderst mærkværdig og særlig skikket til at bringe Folk til at le og gjøre dem villige til at give. Egentlig skulde de, som paa denne Maade gaar omkring og tigger, være unge Mænd, som har gaaet i Lære hos en ojha (Medicinmand) for at indvies i Medicin, Besværgelser o.s.v., og som nu hermed afslutter sin Læretid. Imidlertid de fleste af Landsbyens Gutter. Hvad de tigger sammen, sælges, og for det indkomne Beløb kjøber de en Gris eller lignende, som de derefter spiser. Santalistan.

11676. *Buan*, som 11675, kun mindre. Santalistan.

11677. *Peresan*, stort *Strenginstrument*, der mest anvendes af Hinduerne, men dog ogsaa forekommer hos Santalerne. Dette Exemplar er faaet af en Hindu. Hinduerne benytter det til at akkompagnere Recitationer af deres Sange (t.Ex. Stumper af Ramayana). Santalistan.

11678. *Thap'* (a paa Tommelfingeren, b paa Pegefingeren, c paa Langfingeren). Vedkommende har de Tre Træstykker (Hoved og to Hænder) paa høire Haand, saaledes at det røde Klæde dækker Armen. I venstre Haand har han Smaabjælder eller lignende, hvilke han bevæger som Kastagnetter. Fremvisningen foregaar under Sang og ledsages af en dansende eller hoppende Bevægelse af Legemet, medens

de to Dukkehænder alt i et klappes sammen. Navnet kommer rimeligvis af den derved fremkaldte Lyd. Det hele er altsaa som en Art *Dukketeater*. Thap' udstyres ofte meget fantastisk. Laves af Santaler og andre; bruges særlig sammen med 11675 og 11676, men dog ogsaa alene. Santalistan.

11679. *Thap'*, som 11678. Santalistan.

11680. *Sogor*, *Instrument* til Frembringelse af Støi; bruges ved Dans og særlig ved patafesten; a er et Stykke Bambus, der i den ene Ende er opkløvet; b er en *Bue*, som stryges derover. Santalistan.

11681. *Sogor*, som 11680. (M. 21, a-b) Santalistan.

11682. *Kab kubi*, af *Lagenaria vulgaris*. Bruges omtrent udelukkende ved samme Leilighed som 11675, ved den saakaldte dasar darar dvs: Septembervandring. Dasar er Navn paa Maaneden September - Oktober. Tuden tages under venstre Arm, og med venstre Haands Fingre trækkes strengen ud. Spillet foregaar derved, at man klunker Strengen, der uafbrudt slakkes og strammes. Lyden, der frembringes, er endnu forunderligere end ved 11675; den virker uimodstaaelig komisk. Ligesom Buan forarbeides kab kubi laves nye hvert Aar. Santalistan.

11683. *Kab kubi*, af Træ, som 11682. Santalistan.

11684. *Sarpa*. Musiken bestaar deri, at Snorene trækkes op, hvorved alle Træstykker slaar imod Korstræerne; bruges omtrent udelukkende ved pata festen for at frembringe Støi. Santalistan.

11685. *Mandanubber*, hinduisk *Blæseinstrument*, der ogsaa bruges af Santalerne ved deres Bryllupsfester. Naar et Bryllup skal være fint, leier man hinduiske Musikanter. Denne *Basun* ansees fineste Blæseinstrument, og naar saadanne er med ved Brylluper, ansees det for fint og heldbringende. 11685-11686 er erhvervede af to Hinduer, som gik rundt i Landsbyerne og blæste fra Hus til Hus, hvorved de som Betaling for Fornøielsen fik Ris o.lign. Smlgn. 11687. Santalistan.

11686. *Mandanubber*, som 11685. Santalistan.

11687.

a., b. *Bambusstang*, der hører til 11685, 11686. Denne sættes mod Maven dvs. i Lændetøiet og derved løftes Basunen op. Stokken er, inden Afsendelsen fra Indien, for at kunne pakkes i Kassen, afskaaren omtrent i en Meters Længde. To Exemplarer (a og b). Santalistan.

11688. *Pepret*, *Klarinet*, der bruges af Dom dvs. Musikantkasten. Santalistan.

11689. *Pepret*, som 11688. Santalistan.

11690. *Tale pepret*, *Lur* dannet af Bladet af *Borassus flabelliformis*; bruges særlig af santaliske Gutter, der ogsaa laver dette Instrument. Santalistan.

11691. *Tale pepret*, som 11690. Santalistan.

11692. *Tale pepret*, som 11691; noget istykker. Santalistan.

11693. *Bakea*, *Trompet*, der laves af Hinduer, men ogsaa bruges af Santaler, særlig ved Fester; er for øvrigt ikke almindelig. Santalistan.

11694. *Dedger*, *Tromme*. Trommerne laves dels af en Art Smede, dels af Pottemagere og dækkes af en muhammedansk Skomagerkaste. Bruges ved Dans og paa Jagt. (M. 30.) Santalistan.

11695. Liden *Tromme*, bruges af Børn. Santalistan.

11696. *Dhol*, *Stortromme* med *Trommestik*; laves og bruges af Musikantkasten (Dom). Trommestikkens Form ("Krogen") har givet disse et af deres Navne blandt Santalerne. Musikanterne (Dom) er meget foragtede. Men der sættes stor Pris paa deres Musik, og denne betales efter Forholdene særdeles godt. Den bruges særlig ved Dans. Santalistan.

11697. *Tabla*, en Art *Haandtromme*, der bruges af Hinduer. Santalistan.

11698. *Deko Kortal*, en Art *Cymbler*, der bruges af Hinduer. Santalistan.

11699. *Don enec' thenga*, *Sværdstok*, der bruges ved Sværddansen. Denne opføres ved Brylluper; men det kan være tvivlsomt, om den oprindelig er en Santalisk Dans. (M. 35.) Santalistan.

11700. *Tamak*, *Tromme* (se 11694); er den almindeligste Tromme blandt Santalerne; bruges ved Dans, ved festlige Anledninger og paa Jagten, hvorhos den bruges i Landsbyerne som Meddelelsesmiddel. Naar t.Ex. nogen er død, eller naar der er hændt en Ulykke, trommes der paa en egen Maade. Derved underrettes den hele Grænd om, at noget er hændt, og Folket samles. Denne Tromme høres i meget lang Afstand. Santalistan.

11701. *Ramsingha* dvs. Rams Horn, *Blæseinstrument*, der særlig bruges ved Bryllupsoptog. Santalistan.

11702. *Tromme*. Med langt Haandtag af Bambus. A. Santalistan. feil!

Er *smedebælg* flyttet fra II, 23 til II, 21.

11703. *Tromme* Med langt Haandtag af Bambus. b.Santalistan.

11702 og 11703 er ikke fundne i den fra Pastor Boddning modtagne Fortegnelse over hans Gave. Notisen er feil, fordi bælgene er opfattet som "trommer"

11704.

Badha (baula-badha). Baula er Navnet paa den foran staaen Knap. Denne Art badha laves af en lav Hindukaste (koruga). Ingen Paabinding anvendes. Knappen anbringes mellem Stortaaen og den nærmeste Taa, og saa gaar det klask-klask bortover. Denne Slags badha anvendes væsentlig i Regntiden, naar man skal ud af Huset, særlig om Aftenen. Hensigten er dels at hindre fra at blive sølet og fra at træde paa Stene eller Torne, som man ikke ser, - dels ogsaa for at hindre, at Vandreren træder paa Slinger. Selvfølgelig kan disse Træstykker ikke anvendes til Vandringer paa længere Afstande. (a og b) Santalistan.

11704-11715 er *Fodtøi* fra Santalistan.

11705. *Badha* som 11704, med Knap af Metal. Santalistan.

11706. Liden *Badha*, med Træknap, som 11704. Santalistan.

11707. *Badha* med Træknap, som 11704. Santalistan.

11708. *Badha* pachia-badha, af pachia dvs. Vestens (Folk). De kaldes saa, fordi de særlig bruges af Hinduer, som er komne til Landet fra Vesten, hvorimod de ikke anvendes af Santaler. De bruges kun i Regntiden. Santalistan.

11709. *Badha (hor-badha)*, af hor dvs: Santal, - eller sadom khura dvs. Hestehov). Dette er den egentlige santalske badha, som de selv laver. Den anvendes som Regel kun i Regntiden, men dog ogsaa til andre Tider, særlig af gamle Folk, naar de er fodsaaere. Santalerne siger, at Foden "spises af Sand". Santalistan.

11710. *Badha (mahra-badha)*. Kaldes saa, fordi de særlig bruges af den lave hinduiske Kaste, som Santalerne kalder mahra, ogsaa kaldet grala, Folk, som er Kvægrøgttere. Disse anvender dem særlig om Natten, naar de steller med Kreaturerne. Denne Type anvendes ogsaa af Santalerne. (B. 4.) Santalistan.

11711. *Badha*, som 11710. (B. 5.) Santalistan.

11712. *Badha (thenga-badha)*, af thenga dvs. Stok.) *Stylter*, der i Regntiden bruges til at vade over dyb Søle. Foden sættes paa det indsatte Træstykke, langsefter, og Styltestangen staar mellem Stortaaen og nærmeste Taa. Styltestangen holdes ikke under Armene, men foran og gribes da med Hænderne. (B. 6.) Santalistan.

11713. *Panahe, Sko*. Bruges af saavel Hinduer (og da særlig af dem) som ogsaa af velstaaende Santaler, naar de skal gaa længere Strækninger efter Landeveien. Dels tjener Skoene da til Beskyttelse mod Ujævnheder paa Veien, dels mod den af Solen ophedede Jordbakke, der i den varme Aarstid midt paa Dagen kan have en Temperatur af op til 80-84(C (= ca. 180(Fahrenheit.) Strømper er ukjendte hos

Santalerne, hvorimod "Young Bengal" har antaget saadanne efter europæisk Mønster. - Disse panaher laves af en muhamedansk Kaste, Muci, den samme, der ogsaa sætter Skind paa Trommer. Smlgn. 11694. Santalistan.

11714. *Kharpa*, bruges navnlig af ældre Folk, naar de skal gaa nogen Vei. Laves delvis af Santalerne selv. Santalistan.

11715. *Kharpa*, som 11714. Dette Exemplar viser saadanne *Sandaler* kanske i den Form, hvori de mest almindelig træffes. Santalistan.

11716. *Nahorni* (*aimai-nahorni* dvs. Kvinde - nahorni) - Indretning til at trække ud Torne, Fliser etc., samt skjære Neglerne. Bæres ikke om, men ligger i Huset. Santalistan.

11716-11754 er santaliske *Toiletgjenstande*.

11717. *Nahorni* (*oko-nahorni* dvs. skjult n.) Smlgn. 11718. Santalistan.

11718. *Nahorni* (*tengoi-nahorni* dvs. Øksenahorni.) Indretning som 11717 og 11718; bruges af Mænd, der binder den til sin dora (flg.) ved Hoften. En saadan Ting er meget nødvendig for Folk, der gaar barbenede omkring, især hvor der som her, er mange tornede Buskvækster. Santalistan.

11719. *Kajraoti*, bruges til Opbevaring af acnom; bindes sjelden ved Lænden. Acnom laves af Lampevægesod og bruges til at smøre paa Øienlaagene, dels som Medicin, dels og vistnok væsentlig som Sminke; bruges omtrent udelukkende af Kvinder, dels for dem selv og dels for Børn. Santalistan.

11720. *Holat'*, *Ragekniv*. Santalerne har i Regelen kun ringe Skjægvækst. Omtrent alle rager ogsaa væk, hvad de har; med Undtagelse af Barterne. De, som har helt Skjæg, kan let tælles. De rager ikke sig selv, ialfald kun yderst sjelden, men gjør det for hverandre. Som Regel er der i en Landsby en eller to Personer, som er mere behændige og da gjør det for de andre. Ved Ragningen gnides Kindet ind med Vand. Dette skal ikke volde nævneværdig Smerte. Ragekniven finder desuden Anvendelse ved forskellige Ceremonier (saaledes ved Navnefesten, naar et Barn er født, idet da det nyfødte Barns Hoved helt rages, - ved Dødsfald o.s.v.) Ofte rages det hele Hoved. *Holat'* laves af Smederne. Santalistan.

11721. *Synaale*, forarbejdede af Landets Smede, væsentlig brugte til at sy sammen Tøi; de anvendes dog overhovedet lidet af Santalerne. Santalistan.

11722. *Nakic'*, *Kam*. Saadanne forarbejdes af de lavere Kaster blandt Hinduer. Santalistan.

11723. *Kam* som 11722. Santalistan.

- 11724.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11725.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11726.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11727.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11728.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11729.** *Kam* som 11722. Santalistan.
- 11730.** *Kam* af Horn. Santalistan.
- 11731.** *Oliekam* af Træ. Landets Folk smører sig ind med Olie og olier ogsaa særlig Haaret. De mener, at de derved beskyttes mod Heden. I denne *Kam* heldes Olien ind i det tilpluggede Hul, hvorved den fordeles over Kammen og ved Kjæmningen kommer i Haaret. Ansees for et Kunstværk og er sjelden. Santalistan.
- 11732.** *Kakri nakic'*, *Lusekam*; under Kjæmningen klemmes Kamtænderne sammen, og derved fjernes Lusene. Santalistan.
- 11733.** *Rebet nakic'*. Naar santaliske Gutter bærer langt Haar, har de altid stukket ind i dette en *Kam*, med eller uden Beslag. At bære langt Haar var det oprindelige. At klippe Haaret kort er en senere indført Skik. Santalistan.
- 11734.** *Kam* som 11733. Santalistan.
- 11735.** *Kam* som 11733. Santalistan.
- 11736.** *Kakri nakic'*, den oprindelige santalske *Lusekam*, som de selv laver, og som tillige anvendtes til at sætte i Haaret. Den er nu meget sjelden, da det koster adskilligt Arbejde at lave den. Santalistan.
- 11737.** *Jora nakic'*, *Dobbeltkam*; skyldes vel nærmest et Infald. (T. 12.) Santalistan.
- 11738.** *Trækam* med Haandtag. Santalistan.
- 11739.** *Trækam* med Haandtag. Santalistan.
- 11740.** *Trækam* med Haandtag. Santalistan.
- 11741.** *Trækam* med Haandtag. Santalistan.
- 11742.** Lang *Trækam*. Santalistan.
- 11743.** *Trækam*. Santalistan.
- 11744.** *Trækam*. Santalistan.
- 11745.** *Trækam*. Santalistan.
- 11746.** *Trækam*. Santalistan.
- 11747.** *Hornkam*. Santalistan.
- 11748.** *Trækam*. Santalistan.
- 11749.** *Hornkam*. Santalistan.

- 11750.** *Hornkam.* Santalistan.
- 11751.** *Hornkam.* Santalistan.
- 11752.** *Hornkam.* Santalistan.
- 11753.** *Hornkam.* Santalistan.
- 11754.** *Trækam.* Santalistan.
- 11755.** *Sar (thota tuti) Pil* til at skyde Fugl med, - med Fjær, men uden tuti dvs. den foran, paa Spidsen anbragte Klods. Santalistan.
11755-11822 er Vaaben, Jagtredekskaber etc. fra Santalistan; Afdeling V i Pastor Boddings Katalog.
- 11756.** *Sar (lauta tuti) Pil*, kaldet: nøgen, dvs. uden Fjær, men med tuti; til at skyde Fugl med. Santalistan.
- 11757.** *Sar (tuti), Pil* med Fjær og med tuti; denne sidste anvendes paa Pile til at skyde Smaafugl med. Santalistan.
- 11758.** *Sar*, som 11757. Santalistan.
- 11759.** *Sar*, som 11757 og 11758. Santalistan.
- 11760.** *Sar (capra apari) Pil*, med flad Jernspids; apari betyder denne flade Jernspids. Santalistan.
- 11761.** *Sar* som 11760. Santalistan.
- 11762.** *Sar* som 11761. Santalistan.
- 11763.** *Sar* (peter kanari apari) - dvs. Jernspids med vredent Skaft og Agnorer; *Pil*, der særlig anvendes til at skyde Griser med. Disse Dyr dræbes nemlig gjerne ved at skydes med Bue og Pil. Santalistan.
- 11764.** *Sar*, som 11763. Santalistan.
- 11765.** *Sar (lauta apari-)* dvs. *Pil* med Jernspids, men uden Fjær. Santalistan.
- 11766.** *Sar (sogot lutur eller saram lutur apari-)* dvs. *Pil*, med en Jernspids, som i Form ligner Øret paa sogot (*Vivericula malaccensis*) eller paa saram (*Rusa Aristotelis.*) Santalistan.
- 11767.** *Sar* som 11765. Santalistan.
- 11768.** *Sar*, som 11755. Santalistan.
- 11769.** *Sar* som 11766. Santalistan.
- 11770.** *Sar* (dimbi kanari apari-) dvs. *Pil* med Afsats og Agnorer paa Jernspidsen. Santalistan.
- 11771.** *Sar* som 11770. Santalistan.
- 11772.** *Sar* som 11770. Santalistan.

- 11773.** *Sar* som 11770. Santalistan.
- 11774.** *Sar* (kanari *apari*) dvs. *Pil* med Agnorer. Santalistan.
- 11775.** *Sar* som 11774. Santalistan.
- 11776.** *Sar* (*siranah' apari-*), *Pil* med Render paa Jernbladet. Efter Santalernes Mening skal disse tjene til at lade Blodet hurtigere flyde ud af et anskudt Dyr. Santalistan.
- 11777.** *Sar* som 11776. Santalistan.
- 11778.** *Sar* (*peter barangj apari -*) smlgn. 11763. Denne *Pil* anvendes til at skyde større Dyr med. Santalistan.
- 11779.** *Sar* (*guland apari-*) egtlg. *Pil* med firkantet Jernspids; bestemt for Jagt paa mindre Dyr. Santalistan.
- 11780.** *Sar* (*dhalpa apari-*); *Pil* med flad og bred Jernspids, særlig anvendt til at skyde Bjørn. Santalistan.
- 11781.** *Sar* (*borlom apari-*) *Pil* med Spydspids, bestemt for Jagt paa større Dyr. (V. 14.) Santalistan.
- 11782.** *Sar* som 11781. Santalistan.
- 11783.** *Sar* (*bhalna apari-*) dvs. *Pil* med Svalespids, anvendt til at skyde Fisk med. (V. 15.) Santalistan.
- 11784.** *Sar* som 11783. Santalistan.
- 11785.** *Sar* (sogot lutar kanari *apari-*) som 11766, men med Agnorer. Santalistan.
- 11786.** *Sar* som 11785. Santalistan.
- 11787.** *Sar* som 11785. Santalistan.
- 11788.** *Sar* (*tenta-*) *Lyster*, anvendes dels som *Pil*, dels som *Harpun* til at fange stor Fisk med. Santalistan.
- 11789.** *Ak'*, (*porcha-*) *Bue* med Bambusstreng. Santalistan.
- 11790.** *Ak'*, *Bue* som 11789. Santalistan.
- 11791.** *Ak'*, *Bue* som 11789. Santalistan.
- 11792.** *Ak'* (*ghura-*) *Bue* med Streng af Bast. Santalistan.
- 11793.** *Ak'* (*gorkha-*) *Bue*, hvormed der udskydes Sten. Santalistan.
- 11794.** *Bag dhinuk*, *Selvskud* for Tigre og andre store, vilde Dyr. a. Buen, b. Spændestangen, hvori Mekanismen anbringes, c. Træstykkerne, hvorpaa Buen stilles, d. Mekanismestikken, e. Pilen, f. dhorom sutam dvs. den retfærdige Traad. - Snoren bindes paa, saa det ser ud som en almindelig *Bue*; den spændes paa b, idet *Bue*strengen holdes af den lange *Pinde* i d, medens det lille *Træestykke* sættes

paa Undersiden af b. Derefter lægges det hele paa c, og Pilen anbringes, ligesom den korte Snor udstrækkes i Pilens Retning. Naar denne røres, flyver det lille Træstykke (af d) op og Skuddet løsnes. Bag dhinuk anvendes noksaa sjelden, da der kun er faa, som forstaar at sætte den op. Man anbringer den, med kunstig eller naturlig Dækning, paa saadanne Steder, hvor man ved, at Tigre og Leopardter pleier at gaa, ofte ved Nedgangsveie til Vand, hvor de gaar for at drikke. Aftræktersnoren sættes i Høide med Dyrets Bryst og fæstes. For at hindre, at Mennesker eller Kreaturer skal skydes, anbringer man paa begge Sider i nogen Afstand to andre Aftræktersnører (f.), hvorved Buen vil afskydes, om disse røres. De anbringes saa høit, at en Tiger vil gaa under dem, derimod ikke t.Ex. en Ko. Pilespidsen er oftest kun løst fæstet i Pileskaftet og besmøres ofte med vegetabilsk Gift. Denne er effektiv. Overhovedet er Bue og Pil paa korte Afstande et meget farligt Vaaben. Om en anskudt Tiger eller Leopard, ikke dør med det samme, vil den dog i de allerfleste Tilfælde senere dø af Saaret. Santalistan.

11795. *Borlom; Spyd*; forbudt af Regjeringen, men forekommer dog af og til. Santalistan.

11796. *Borlom (manori-), Spyd* med Agnorer. Man lader ofte et Par Kviststubber blive staaende igjen paa Skaftet, for derved at hindre Spydets fra at glide helt ud paa den anden Side. Santalistan.

11797. *Borlom, Spyd* som 11796. Santalistan.

11798. *Borlom (diurbi-) Spyd* "med Afsatser." Santalistan.

11799. *Borlom (gulaud -), -"rundt eller firkantet."* Santalistan.

11800. *Borlom (horo tinta* dvs. *Spyd* til at lystre Skilpadder.) Santalistan.

11801. *Borlom, (sogot lutur -)* smlgn. 11766. Santalistan.

11802. *Borlom, Spyd*, som det bruges af Landsbypolitiet. Santalistan.

11803. *Borlom (kanari -), kortere Spyd*, med Bambusskaft. Santalistan.

11804. *Tarware, Sværd*, forbudt af Regjeringen. Santalistan.

11805. *Tarware*, som 11804. Santalistan.

11806. *Dhup, Kaarde*. Santalistan.

11807. *Thenga dhup, Kaardestok*. Santalistan.

11806 og 11807 er ligeledes forbudne af Regjeringen.

11808. *Dhup*, som 11806. Santalistan.

11809. *Dhup*, som 11807. Santalistan.

11810. *Baku banduk*, som 11811, men med Kniv. Santalistan.

11811. *Thenga banduk*, som 11810. Disse to Redskaber bruges særlig ved Brylluper til dermed at fyre Salut. Simpelt Krudt laves af enkelte Hinduer, som dog dertil maa have Tilladelse. Santalistan. 11811 og 11811 b.

11812. *Jamki banduk*, et *Gevær*, der forarbejdes af en (hinduisk?) Smed. Jamki er Navnet paa den flettede Taugende, som fæstes i Hanen. Man sætter Ild paa denne og fyrer ved at trykke Hanen ned mod Fænghullet. Klypen tjener til at dække dette. Santalistan.

11813. *Kapi*, *Stridsøkse*. Santalistan.

11814. *Kapi*, *Stridsøkse*. Santalistan.

11815. *Phiri (merbit-)* *Skjold* af Jern. Santalistan.

11816. *Phiri (kal'-)*, *Skjold* af Træ med Jernbukkel. Santalistan.

11817. *Phiri (tale-)* *Skjold*, der laves af Bladskeder af *Borassis flabelliformis*. Santalistan. To Stykker, mærkede **a** og **b**.

11818. *Phiri (mahle-)*, *Skjold* af Kurvefletning. Santalistan.

11819. *Bag dhinuk*, som 11794. Santalistan.

11820. *Dhup*, som 11806. Santalistan.

11821. *Dhup*, som 11806. Santalistan.

11822. *Phiri*, som 11818. Santalistan.

11823. *Garur jan mala*, lavet af Adjutantfuglens Ben (*Ardea argala*), bruges paa Overarmen og paa dora; ansees som *Amulet* mod Slinger og Slangebid. Santalistan.

11823-11960 er Smykker, Prydelser o.lign.

11824. *Bhauri mala*, anvendes som *Amulet* mod Søvnløshed (*bhauri*); bruges ogsaa hyppig i andre Tilfælde, t.Ex. paa Faar, naar de lider af en Sygdom, der ytrer sig, som om de var svindle. Santalistan.

11825. *Piton'j mala*, lavet af Stenene i Frugten *piton'j* (*Putranjiva Roxburghoii*, Wall.) Paa Santali kaldes Galde *pit*. Mod flere Sygdomme, der ansees for at stamme fra *pit*, bruges *piton'j mala*, ikke af anden Grund end den, at Træets Navn begynder med *pit*. Et godt Exempel paa, hvordan mange indfødte Lægemedler er komne i Brug! Santalernes *Lægemedler* er dog ingenlunde altid at foragte. De har mange, som er utvivlsomt virksomme. Santalistan.

11826. *Paola*; *Gemsi mala*, tætsluttende om Halsen. Enderne hænger ned bagtil. Santalistan.

11827. *Paola mala*, *Baand* om Haandleddet, kun for Kvinder. Ellers, hvor intet

udtrykkelig er sagt, bruges Gjenstandene saavel af Mænd som af Kvinder.

Santalistan.

11828. *Budhi mala, Halsbaand* for ældre Kvinder. Perlehullet er nemlig stort, at ældre Kvinder kan se at træde dem paa Traaden; disse Baand begynder nu at blive aflægs.

Santalistan.

11829. *Jamki phudna*; bæres paa Overarmen, kun af Mænd; jamki dvs. flettet; phudna dvs. *Overarmspynt*. Santalistan.

11830. *Phudna, Overarmspynt*, for Mænd og Kvinder. Santalistan.

11831. *Phudna (dalae-)* *Overarmspynt* for Mænd og Kvinder; dalae dvs. flagrende, nedhængende. Santalistan.

11832. *Phudna*, som 11831. Santalistan.

11833. *Jamki Phudna* som 11829. Santalistan.

11834. *Gargadi mala*, at bære om Haandleddet, af Kvinder og Mænd.

Laves af gargadi Frugt (boix lachryma.). Santalistan.

11835. *Pitol mandoli; Halssmykke* af Messing. Mandoli forarbejdes af alle Metaller. Hos Santalerne forekommer de dog kun af Messing, Tin eller Kobber, yderst sjelden af Sølv. Særlig bruges de paa Halsen, - ogsaa paa Overarmen (Gutter); bruges af begge Kjøen og af alle Aldere. Santalistan.

11836. *Ran mandoli* (ran dvs. *Medicin*), bindes særlig paa dora (11837-11839); Medicinen (dvs. lidt af en Rod, Bark etc.) stikkes ind i de smaa Kapsler og formodes at være præventiv og kurerende. Santalistan.

11837. *Jugi dora*, bindes af Mænd og Kvinder rundt Lænderne, indenfor Klæderne. Det er særlig paa denne, 11836 knyttes. Kvinder benytter den kun under Sygdom eller Svangerskab. Santalistan.

11838. *Jamki dora*, anvendt af Mænd, denne er mest almindelig.

Ethvert Santalbarn faar en saadan paa sig lige efter Fødselen. Pigerne bærer den, indtil de begynder med Klæder; da kastes den bort. Mandfolk bærer den altid. Det lille Tøistykke, der skjuler Nøgenheden og tages mellem Benene, fæstes for og bag i denne. Santalistan.

11839. *Snor*, antagelig en *Lændesnor*. Santalistan. Nævnes ikke i Boddings Katalog.

11840. *Ojha dora*, anvendt af Mænd, - som 11838; farvet. Santalistan.

11841. *Ojha dora*, ufarvet, som 11840. Santalistan.

11842. *Putki*, brugt af Kvinder; stikkes i et Hul paa venstre Side af Næsen. Er

almindelig hos Hinduer, men sjældent hos Santalerne. Santalistan.

11843. *Kan phul* dvs. *Øreflipblomst*, stikkes i Øreflippen; bruges af Mænd og Kvinder, saavel hos Santaler som hos Hinduer. Santalistan.

11844. *Pagra, Næse og Ørering*; bruges som 11842 af Kvinder; som Ørering forekommer den hos Mænd og Kvinder af alle Raser og Kaster. Santalistan.

11845. *Budhi pagra, Ringe*, der hænger i Øreflippen, kun hos ældre Kvinder, anvendt af Santaler og andre Raser; holder nu paa at gaa af Brug. Santalistan.

11846. *Dhan dharan*, anvendes af Kvinder i Ørets Overkant, af Mænd i Øreflippen; "made in Germany." Santalistan.

11847. *Dhan dharan* som 11846. Santalistan.

11848. *Pagra, Ørering*, særlig for Kvinder, som fæster den i Øreflippen. Santalistan.

11849. *Pagra*, som 11848. Santalistan.

11850. *Kan phul* (se 11843), anvendt af Kvinder, særlig tilhørende de tre Kaster, kamar (dvs. Smede-), mahle (kurvfletter-) og Bhuya; bæres i Øreflippen; Hullet i denne udvides, saa Stilken gaar igjennem. De ydre Forlængder i Randen gaar indad(?). Er rimeligvis af tysk Fabrikat. Men i Santalistan haves lignende Ting af Sølv. Santalistan.

11851. *Kan phul*, som 11850. Santalistan.

11852. *Khiri khiri* eller *gahna mundan*; *Fingerring* for Mænden og Kvinder. Jernet har været lidt behandlet under Maaneformørkelse (*gahna*), og af den Grund formodes Ringen at give Beskyttelse mod Lynild. Santalistan.

11853. *Khiri khiri* som 11852. Santalistan.

11854. *Bhap mundan*; *Signetringe* - lavet af *ado patia*, for Kvinder. Santalistan.

Anmerkng: Det ser her ud, som om Katalogen forveksler de to Sorter Ringe.

Antagelig er 11854 rettelig 11852, medens 11852 og 11853 skulde være 11854. Det er nemlig kun de under 11854 samlede Ringe, der er af Jern.

11855. *Khore khore mundan* dvs. bøiet *Ring*, bruges af Mænd og Kvinder paa Tæerne. Santalistan.

11856. *Khore khore mundan, Ring*, som 11855. Santalistan.

11857. *Peter mundan* (vreden *Ring*), anvendt af Mænd og Kvinder paa Tæerne. Santalistan.

11858. *Peter mundan*, som 11857. Santalistan.

11859. *Peter mundan*, som 11857. Santalistan.

11860. *Bere mundan* (dvs. *Fuglering*), bæres alene af Kvinder, laves af <uklar>Jado

patia. Santalistan.

11861. *Bere mundan*, som 11860. Santalistan.

11862. *Mundan*, almindelig *Ring* for Mænd og Kvinder, lavet af <uklar>Jado patia. Santalistan.

11863. *Mundan*, som 11862. Santalistan.

11864. *Mundan*, som 11862. Santalistan.

11865. *Mundan*, som 11862. Santalistan.

11866. *Bhap mundan*, *Signetring* af Jern; lavet af Landets egen Smedekaste, kamar. Santalistan.

11867. *Bicia*, lavet af <uklar>jado patia; *Taaring* for Kvinder, særlig ved Dans. Bruges som de fleste Taaringe paa den Taa, der sidder Stortaaen nærmest. Santalistan.

11868. *Bicia*, som 11867. (O. 29.) Santalistan.

11869. *Bicia*, som 11867. Santalistan.

11870. *Batri*, *Taaring*, gjerne tre paa Taaen, den tynde, yderste, kaldet thiri. Efter Santalernes Mening høres Lyden af disse Ringe, naar man gaar, hyggelig. Santalistan.

11871. *Batri*, som 11870. Santalistan.

11872. *Batri*, som 11870. Santalistan.

11873. *Batri*, som 11870. Santalistan.

11874. *Batri*, som 11870. Santalistan.

11875. *Batri*, som 11870. Santalistan.

11876. *Onothi*, eller *antha*, en ikke helt sammenbøiet *Ring*, der af Mænd bruges paa Stortaaen. Santalistan.

11877. *Onothi* som 11876. Santalistan.

11878. *Bere sulak*, *Haarnaal*, bruges i Haarknuden af Kvinder. Santalistan.

11879. *Bere sulak*, som 11878. Santalistan.

11880. *Sulak* (*guland pasi-*) *Haaarnaal*, bruges i Haarknuden af Kvinder. Santalistan.

11881. *Sulak*, som 11880. Santalistan.

11882. *Sulak*, som 11880. Santalistan.

11883. *Sulak*, som 11880. Santalistan.

11884. *Sulak*, som 11880. Santalistan.

11885. *Sulak*, som 11880. Santalistan.

- 11886.** *Mundan*, som 11862. Santalistan.
- 11887.** Sulak (car pohl dvs. firkantet, og sir dvs. riflet) *Haarnaal* til at holde Kvinders Haartop fast. Santalistan.
- 11888.** *Jipir* (eller *jhur jhuri*) *sulak*, *Naal* med Pynt paa, anvendes som 11887. Santalistan.
- 11889.** *Jipir sulak*, som 11888. Santalistan.
- 11890.** *Jipir sulak*, som 11888. Santalistan.
- 11891.** *Jipir sulak*, som 11888. Santalistan.
- 11892.** *Jipir sulak*, som 11888. Santalistan.
- 11893.** *Bohok sulak*, *Haarnaal* med Hoved; gaar nu af Brug. Santalistan.
- 11894.** *Bohok sulak*, som 11893. Santalistan.
- 11895.** *Merket sakon*, *Armbaand* af Jern for Kvinder. Santalistan.
- 11896.** *Khiri khiri todor*, *Armbaand* af Jern for Mænd; to Ringe om samme Haanded. Santalistan.
- 11897.** *Khiri khiri todor*, som 11896. Santalistan.
- 11898.** Bar pohl merket sakon dvs. firkantet, *Armbaand* af Jern, for Kvinder. Santalistan.
- 11899.** *Kahi sakon*, *Armbaand* af Jern for Kvinder, der ligesom 11895 bruges foran en Art *Armbaand*, kaldet *sankha* (vistnok af tysk Fabrikat), som nu er de mest almindelig brugte. Santalistan.
- 11900.** *Kahi sakon*, som 11899. Santalistan.
- 11901.** *Kahi sakon*, som 11899. Santalistan.
- 11902.** *Bhap todor*, *Armbaand* af Tin for Mænd. Santalistan.
- 11903.** *Bhir sakon*, *Armbaand* for Kvinder, særlig af Stammerne Kolhe og Dharigor. Santalistan.
- 11904.** *Bhir sakon*, som 11903. Santalistan.
- 11905.** *Bhir sakon*, som 11903. Santalistan.
- 11906.** *Bhir sakon*, som 11903. Santalistan.
- 11907.** *Merket sakon* som 11895. Santalistan.
- 11908.** *Guna todor*, *Armbaand* for Mænd; brugt af Santalerne. Santalistan.
- 11909.** *Guna todor*, som 11908. Santalistan.
- 11910.** *Ran todor*, *Armbaand* af ran dvs. Tin, ogsaa kaldet *bohok todor* dvs. *Armbaand* med Hoved; bruges for Guttebørn i deres første Aar eller lidt længre. Santalistan.

- 11911.** *Ran todor*, som 11910. Santalistan.
- 11912.** *Ran sakon*, *Armbaand* af ran dvs. Tin, for Pigebørn i deres første Aar eller lidt længere. De santaliske Mødre yndet at stase sine Børn ud med den Slags Prydelser. Santalistan.
- 11913.** *Ran sakon*, som 11912. Santalistan.
- 11914.** *Ran sakon*, som 11912. Santalistan.
- 11915.** *Ran sakon*, som 11912. Santalistan.
- 11916.** *Paingan (gidra-) Ankelring* for Børn; forældrene nyder Lyden af disse, naar Ungerne hopper omkring. Santalistan.
- 11917.** *Paingan* som 11916. Santalistan.
- 11918.** *Paingan, Ankelring* for Mænd, ved Dans. Santalistan.
- 11919.** *Paingan, Ankelring* som 11918. Santalistan.
- 11920.** *Lipur, Ankelbaand* med Bjælder; bruges af Mænd ved Dans, særlig ved Dasar; smlgn. 11675 og 11681. Santalistan.
- 11921.** *Lipur*, som 11920. Santalistan.
- 11922.** *Urmal, Lænderbaand* med Bjælder, bruges som 11920. Santalistan.
- 11923.** *Komor piti, Lænderbælte*, brugt som 11920. Santalistan.
- 11924.** *Komor piti*, som 11923. Santalistan.
- 11925.** *Khaga, Overarmprydelse* for Kvinder (Santaler og andre). Denne Type er nu omtrent gaaet aldeles af Brug. Det fortælles, at det under det santalske Oprør (1856) lykkedes Santaler at skjule Penge i disse. Santalistan.
- 11926.** *Khaga*, som 11925. Santalistan.
- 11927.** *Tad, Overarmsprydelse* for Kvinder; bruges nu kun af Hinduer, ikke mere af Santaler. Santalistan.
- 11928.** *Tad, Overarmsprydelse* som 11927. Santalistan.
- 11929.** *Mar, Brudgomskrone*, der under Bryllupsceremonien bruges af Brudgommen og straks efter ødelægges. Den laves af en Hindukaste, malin, og Santalerne har laant den fra Hinduerne. Der er Skabningens Herrer, som udstyres paa denne Maade. Santalistan.
- 11930.** *Mar, Brudediadem*; bruges omtrent ikke. (O. 54.) Santalistan. [muligen blandet med 11929]
- 11931.** *Gahna hasli, Halsklave* af Jern, der er smedet under en Maaneformørkelse og er bestemt for Piger, hvem den ansees at beskytte mod Lynild. (O. 55.) Santalistan.

11932. *Jhalka khaga*, Ring der bæres paa høire Overarm af Mænd. (O. 56.) Santalistan.

11933. *Baoric'*, flettet af Kohaletag; bruges af Kvinder i Haartoppen, dels til at binde den fast med, dels for at faa den til at svulme lidt op. Santalistan.

11934. *Amsam dhiri*, *Stenperler*. I bogstavelig Forstand er dette Dysenteristen. Om dem meddeler Pastor Bodding følgende i et Brev af 8 April 1903: "Brugt som *Amulet*, ansees de for at være et Beskyttelsesmiddel mod Dyssenteri. De er af forskjelligt Stof, særlig Chalcedon, dog ogsaa Glas (Bergkrystal?). For nogen Tid siden fik jeg Rede paa, at disse Stenperler findes i Jorden et Sted her i Nærheden. De fortalte, at det egentlig er "bonga'erne", som til bestemte Dage bringer dem til Marked, og at de findes særlig af Børn, som ikke skræmmer "bonga'erne". Tagende med mig et Par Santaler med Grev, drog jeg for et Par Dager siden til Stedet og lod en Del Gravning foretage. Det viste sig, at Stedet er en forlængst glemmt Gravplads. Der fandtes en ganske betragtelig Mængde af disse "Dyssenteristene". Enkelte - øiensynlig et Haalsband - var nedlagt paa en eiendommelig Maade, med Sten over og under. Desuden fandtes to Naale, meget irrede, men øiensynlig af et messinglignende Stof, samt et Par Gjenstande af Jern, der rimeligvis har været, den ene et kort Sværd, den anden enten en Kniv eller lignende, men alt saa forrustet, at dets Form ikke kan afgjøres. Jorden er en Art Lere, hvori slige Ting ikke let forrustet. Jeg har nu faaet nær indpaa 400 af disse Stenperler, det var bare kjedeligt, at jeg ikke havde dem, saa jeg kunde faa sendt disse Sager sammen med de andre; men det kan jo komme efter. I Nærheden af dette Gravsted fandt jeg en Del "flint-flakes", der tydelig har været behandlet af Menneskehaand." Der er 6 større og flere mindre af disse Perler.

11935. Smaa *Metalkapsler*, der bindes paa Halsbaand, Overarmbaand og Lændebaand, dels til at fyldes med "Medicin" dels som Smykke. Der er ialt tre Stykker, som er sammenbundne. Santalistan.

11936. Fire smaa *Kobberstykker*, der i det nordvestlige Indien bruges som Penge (antagelig lig en halv anne). [20030?]

11937. *Muslingskaller*, der i gamle Dage brugtes som *Penge*. De af Skallerne, der er fyldte med Beg, bruges til en Leg, der noget ligner vor "at kaste paa Stikken".

11938. *Baand af blaa Glasperler* (europæiske), med paasatte, udskaarne Benstykker. Santalistan. Anmerkning: I den medfølgende Katalog heder det: "Der findes en Del Halsbaand, nedpakkede i Æsker, uden Numere. Udenpaa er

skrevet, hvad de bruges til; men jeg ansaa det ikke nødvendigt, at anføre Navne, der omtrent alle kun er mala (dvs. *Perlebaand*), med foransat Navn paa Perler Stoffet, hvoraf "Perlen" er lavet. Som et Exempel paa "Kulturens Udbredelse" har jeg sendt med enkelte Ting, der nu sælges og bruges daglig, men som er "made in Germany."

11939. Brunt "*Perlebaand*." Santalistan.

11940. Brunt "*Perlebaand*." Santalistan.

11941. *Halsbaand* af smaa dreiede Træperler. Santalistan.

11942. *Halsbaand* af Snorer. Santalistan.

11943.

a *Halsbaand* af flere Snorer, dels af Metal, dels af forskjelligfarvede Glasperler. Santalistan.

b *Halsbaand* af røde " Perler" (antagelig vegetabiliske.) Santalistan.

11944. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11945. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11946. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11947. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11948. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11949. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11950. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11951. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11952. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11953. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11954. *Halsbaand* af Straa. Santalistan.

11955. *Halsbaand* af hvide Glasperler. Santalistan.

11956. *Halsbaand* af gloende Glasperler. Santalistan.

11957. *Halsbaand* af vegetabiliske Perler. Kobbertraaden indsat 1903. Santalistan.

11958. *Halsbaand* af ganske smaa Træperler. Santalistan.

11959. *Halsbaand* som 11958. Santalistan.

11960. *Halsbaand* af en noget lignende Art som 11959. Santalistan.

11961. *Narkor huka* med cilin, den almindelige *Pibe*, der bruges af alle Hinduer. Den anvendes ogsaa undertiden af alle Santalerne. Kuglen fyldes halvt med Vand; i cilin (Tuden af Træ og Ler) fyldes Tobak, garija, bhang, eller hvad der røges, og paa Toppen lægges Gløder. Røgerne placerer Munden paa Hullet i Kuglen og trækker

Røgen i sig. En indfødt Røger tager ikke mange Drag ad Gangen. Denne Røgemaade udbreder en gennemtrængende Lugt. Den Lyd, som fremkaldes, naar Røgen passerer Vandet, har foranlediget, at Englænderne kalder Piben hubble bubble. Under Røgningen staar Stangen i Veiret. Santalistan.

11962. *Pitol huka*; huka af Messing med cilin (b). Santalistan.

11963. *Sengel cinta* dvs. *Ildklype, Tang*, hvormed Gløder placeres paa cilin (b). Santalistan.

11964. *Cunaiti, Kalkbeholder*. Santalerne tygger Tobak den hele Dag. En liden Smule Bladtobak knuses i Haanden og blandes med Kalk, brændt af Muslinger. Naar dette er tilbørlig blandet, uddeles en Klype til alle de tilstedeværende, som tygger det og spytter det ud, naar det ikke længere smager. Naar Folk træffes, som ikke har noget specielt at gjøre med hinanden, indledes Samtalen næsten altid dermed, at de beder hverandre om Tobak. Santalistan.

11965. *Sik*, Indretning til at rense huka med. Santalistan.

11966. *Tale huka*, huka af tale (Borassus) Kjerne. Man ser undertiden saadanne *Piber* brugt af <uklar>Spasmagere. Santalistan.

11967. *Cuntbonga, Kalkbeholder* af Bambus med Kalk, til samme Brug som 11964. Santalistan.

11968. *Kalkbeholder* af Metal. Santalistan.

11969. *Kalkbeholder* af Metal. Santalistan.

11970. *Kalkbeholder* af Metal. Santalistan.

11971. *Sunum thenga* dvs. *Oliestok*; Stok med Oliebeholder; bruges særlig af ældre Mænd. Olien anvendes til at smøre sig ind med. Santalistan.

11972. *Sunum thonga* dvs. *Olieflack* af Bambus; bruges kanske særlig, naar man er ude paa Reiser. Santalistan.

11973. *Sunum thonga*, som 11972. Santalistan.

11974. *Ser*, eller som Englænderne skriver *Ordet seer*. *Ser* er Enheden for Maal af flydende Varer og Korn. Den varierer meget efter de forskjellige Landsdele. I Santalistan er der ikke mindre end 4 Arter i Brug. The standard seer (alm. kaldet pakka) er 80 tola, og svarer temmelig nøie til en Liter eller et Kilogram. Naar der bruges Vægt, anvendes de samme Benævnelser. En seer Ris, veiet, skal fylde en seer, maalt. Santalistan.

11975. *Pai* = 1/2 seer. Denne pai er antagelig meget nær den normale. Santalistan.

11976. *Pawa* dvs. 1/8 seer. Paa Bengali og Hindi betyder pawa en Fjerdedel, i dette

Tilfælde en Fjerdedel af en pai: Santalistan.

11977. *Ara pai*, ogsaa et *Maal*. Santalistan.

11978. *Bok muklu* (ordret: Flintesten), det *Redskab* af Jern, hvormed der slaaes Ild. Var tidligere meget almindelig, nu omtr. ikke til at opdrive. Santalistan.

11979.

a., b. *Diara, Lyse- eller Lampestage* af Jern. De to nedadbøiede "koru" er dels Forsiring; dels skal de tjene til at skjærme Lampens Flamme mod Vind. Findes alene hos velstaaende Folk; er almindelig hos Hinduer. Laves af Smedenes Kaste.

Santalistan. Der er 2 stykker av denne form. Det ene var forsynet med numeretikette som 11979, men etiketten var ubeskrevet. Indtil videre numereret 11979 b.

11980. *Patra mali* (patra en Art Sten, mali Lampe), en Sort *Kandelaber*, med Stang af Træ, men med Fod og Overdel af Sten. Overdelen er 6 smaa Lamper, forarbejdede af samme Sten. Denne Kandelaber er funden hos en Hindu. Santalerne bruger omtrent ikke Sager af patra. Santalistan.

11981. *Diara, Lampestage* af Træ, som de findes hos Santalerne, naar disse overhovedet har nogen Lampe eller ikke har begyndt at bruge Parafin. (H. 10.) Santalistan.

11982. *Pitol mali, Lampe* af Messing. Santalistan.

11983. *Patra mali, Lampe* af Sten. 11982 og 11983 sættes ovenpaa 11981, og er da fyldte med Olie, hvilkensomhelst vegetabilsk, oftest med Sennepsolie eller Ricinusolie. Vægen er af flettet Olie. Santalistan.

11984. *Hasa mali* (hasa: Jord, her: brændt Ler). Hullet under den egentlige <uklar> *Oliebeholder* fyldes med Vand. Man vil derved hindre Olien fra at opsuges af Leren. Laves af Pottemagere. Santalistan.

11985. *Hasa mali*, som 11984. Santalistan.

11986. *Hasa mali*, som 11985. Santalistan.

11987. *Hasa mali*, som 11986. Santalistan.

11988. *Sunum bati, Oliekop* af Messing; særlig brugt af Hinduer; naar de gaar for at tage sit daglige Bad, har de med sig Olie i en saadan Kop. Santalistan.

11989. *Sunum bati*, som 11988. Santalistan.

11990. *Sunum bati* af Jern. Bruges til at have Olie i, naar man steger Kager. (H. 16.) Santalistan.

11991. *Bhakni* (pitha = dvs. Kage =) *Slev* til at tage op Kager, der koges i Olie. Santalistan.

- 11992.** *Dasaona, Olieske*, der bruges til at øse Olien ud af Beholderen, naar der laves Karri. Santalistan. Smlgn. 12094.
- 11993.** *Dasaona*, som 11992. Santalistan.
- 11994.** *Dasaona*, som 11993. Santalistan.
- 11995.** *Karchu, Slev* af Jern, der kun bruges af Hinduer, ikke af Santaler. Bruges til at øse op Ris med. Santalistan.
- 11996.** *Karchu*, som 11995; kun brugt af Hinduer, anvendes til at tage Kager op med, naar de koges i Olie. Santalistan.
- 11997.** *Karchu*, santalsk *Slev*, til at øse op Karri med. Santalistan.
- 11998.** *Bunduc*, santalsk *Øse* til at øse op Karri med; af Træ. Santalistan.
- 11999.** *Dadu, Redskab* til at røre om i Gryden med. Santalistan.
- 12000.** *Kakhurin, Jernredskab* til at skrabe Gryder med. Santalistan. 9. August 1903.
- 12001.** *Kakhurin*, som 12000. Santalistan.
- 12002.** *Thoriga ser*, en seer (11974) lavet af Bambus. Den nedre Del rummer en pawa (11976). Denne er erhvervet hos en goala (Navnet paa den hinduiske Kvægrøgterkaste). Disse bruger særlig denne Art til at maale Melk med. De er sjeldne i Santalistan; forekommer neppe hos Santaler og almindelige Hinduer og kun i Lavlandet, hvor Bambus vokser tyk nok til, at der af den kan laves en saadan seer. Oliesælgere laver pai (11975) af samme Art til dermed at maale Olie. (H. 28.) Santalistan.
- 12003.** *Lana bati, Kop* af *Lagenaria vulgaris*; den bitre Art, som ikke kan spises, foretrækkes. Dette er den oprindelige santalske Kop, som fremdeles ofte bruges. Efter Santalernes Mening er den mere renslig end Messingkar. (H. 29.) Santalistan.
- 12004.** *Lana bati*, som 12003. Santalistan.
- 12005.** *Tumba*, ogsaa lavet af *Lagenaria vulgaris*; bruges i Huset til Opbevaring af Oliesæd, Specerier etc. Santalistan.
- 12006.** *Tumba*, som 12005. Santalistan.
- 12007.** *Tumba*, som 12006. Santalistan.
- 12008.** *Bokak', Øse*, forarbejdet af *Lagenaria vulgaris*, særlig anvendt til at øse ud Ris med. Santalistan.
- 12009.** *Bokak'*, som 12008. Santalistan.
- 12010.** *Bok ak'*, som 12009. Santalistan.
- 12011.** *Parkom, Sengested*; sættes ogsaa frem til Besøgende, forat de kan sidde paa den. Det tykke Taug, hvormed det hele er ombundet, er Spændetaug.

Fletningen fylder ikke den hele Ramme. Men i dens ene Ende, Fodenden, er der et aabent Rum, som opfyldes af Spændetauget. Foruden til at fylde Aabningen, anvendes dette tillige til at stramme eller spænde den hele Fletning. Med faa Afvigelser, særlig i Fletningen, der er slig, som den udelukkende bruges af Santalerne, findes denne Art Sengsteder over hele Indien. De er udmærkede til at ligge paa; er lette, saa de uden Vanskelighed flyttes af et Menneske, - om Dagen sættes de gjerne paa Kant. Derhos er de renslige. Santalerne bruger ikke Madras, i Høiden et klæde under sig, og sjelden noget under Hovedet. Sengstedets Størrelse er omtrent, som den bruges af Voksne. Santalistan.

12012. *Gando, Træklods* til at sidde paa. Naar Santalerne har noget siddende Arbeide, sidder de enten paa Bakken eller paa en Klods som denne. Den sættes ogsaa frem til Besøgende. Santalistan.

12013. *Gando*, som 12012. Santalistan.

12014. *Maci, Krak.* At flette en maci, ansees for en Kunst. Derimod kan de fleste Mænd lave en Seng, og den, som ikke kan det, regnes for dum eller lad. Santalistan.

12015. *Bonga kulup'* og *sanga kulup'*, *Laas* til at stænge Husdøren med, lavet af Landets Smedekaste (kamar). Santalerne nøies som Regel kun med at trække Døren til, og bruger sjelden *Laas*; enkelte har dog nu begyndt at bruge europæiske Hængelaaser. Santalistan.

12016. *Laas* som 12015. Santalistan.

12017. *Jernstang*, hører til 12015. Santalistan.

12018. *Hako, Fisk*, af Messing, bruges af velstaaende Santaler som Sparekasser; bruges ogsaa af Hinduer. Laves af Gjørtlerkasten (jadopatia), der ogsaa har lavet 11975-11977. Landets Folk sætter aldrig sine Penge i en Bank. Enten laaner de dem ud til ublue Renter, aldrig under 25%, eller de lader dem ligge, graver dem ned i Jorden eller laver Smykker af dem. Santalistan.

12019. *Horo, Skilpadde* af Messing; anvendt som 12018. Santalistan.

12020. *Orak' dap' sulak'*, bruges ved Tagtækning til at træde Snoren igjennem Græstaget. Græsset lægges lagvis paa og holdes fast ved Hjælp af kløvet Bambus, som igjen bindes fast til Taget ved Tauge. Denne "*Naa*" bruges, naar disse Tauge eller Snorer skal bindes. Santalistan.

12021. *Tale cupi*, en Slags *Hat eller Paraply*, lavet af tale (*Borassus flabelliformis*), forarbejdet af en Bindekaste, kaldet *Bakti*. Bæres af Mænd paa Hovedet under Arbeide ude i Regntiden. Santalistan.

12022. *Sakam cupi, Hat* til samme Brug, anvendt af Mænd og af Kvinder; kun af Blade; der er flere Arter, som benyttes. Forarbejdes af Kasten Bakti. Santalistan.

12023.

Tale tupri, en Art *Hjelm*, af tale, bruges som 12021 og 12022; forarbejdes af Santalerne. Santalistan. I to Exemplarer; **a** og **b**.

12024. *Batom (med dandit')*. Dette er Santalistanens indtil nu almindeligste *Paraply*, der udelukkende bruges i Regn; laves af en Santalerne forholdsvis nærstaaende Kurvefletterkaste, mahle. Hertil hører et Skaft (b), hvis kløvede Ende spærres ud og fæstes mellem Toppens Spanter. Nutildags bruges jo meget Paraplyer, som laves i Europa; disse anvendes ogsaa som Solskjærme og er nærmest at regne for Stadsplag. De anvendes ialfald neppe nogensinde under Jordarbejdet. Santalistan.

12025. *Batom* som 12024, med tilhørende Skaft (b.) Santalistan.

12026. *Gungn, Bladkutte*, lavet ved Santalerne af *Bambinia Vahlil*; bruges i Regntiden, særlig ved Risplantning, af Mænd og Kvinder Tages over Hovedet og nedover Ryggen. Santalistan. Anmerkning: Der er 2 ensartede stykker med dette nummer.

12027. *Hat*, der bruges af Lushai-Folket; erhvervet hos Santaler, som havde været paa Veiarbejde for Regjeringen i the Lushai hills. Lushai hills.

12028. *Hat* som 12027. Lushai hills.

12029. *Dalic'*, flad *Kurv*, der bruges, naar man skal paa Torvet, - bringe Mad ud til dem, som arbejder, eller ved lignende Leiligheder. Som alle andre Gjenstande, der flettes af Bambus, laves ogsaa denne af Kurvefletternes Kaste, mahle. Santalistan.

12030. *Udli* eller *erok tunki*; bruges til at bære Sæden i, naar man saar. Santalistan.

12031. *Hatak', Kasteskovl*; har forskjellig Anvendelse, mest til at rense Risen, naar den er stampet. Den stampede, men urensede Ris lægges i *hatak'*, der holdes skraa i begge Hænder, med den aabne Side opad; ved en egen rystende Bevægelse af Hænder og Fingre kastes Risen (eller andet) et Par Tommer i Veiret. Den tunge Ris samler sig saaledes efterhaanden nede ved "Hovedet"; Avnerne bliver liggende øverst og kastes ud efterhvert, indtil den rensede Ris alene er tilbage. *Hatak'* bruges videre paa Tærskelpladsen til dermed at bære bort Rusk og Skaller, hvilket gøres af Mænd, - som Feiebræt o.s.v. Santalistan.

12032. *Hatak'* som 12031. Santalistan.

12033. *Suptik'*, en liden *Kasteskovi*, der undertiden bruges som Bræt o.lign., men i Regelen er et *Legetøi* for Smaapiger, der paa den Maade lærer sig Haandtagene for Anvendelsen af hatak'. Santalistan.

12034. *Suptik'*, som 12033. Santalistan.

12035. *Nacu*, bruges, naar man samler Blade, der anvendes til Karri; - til at lægge Smaafisk i, ved Fiskefangst o.lign. Santalistan.

12036. *Dopka*; bruges ved Fiskefangst til at øse bort Vand med. Santalerne spiser selv den mindste Fisk, og mange af disse lader sig kun vanskelig eller slet ikke fange paa regulær Maade. Er der saa mindre Vandpytter, foregaar Fangsten paa den Maade, at de ved Hjælp af en hatak' (12031), dalic' (12029) eller lign., særlig dog ved en dopka øser alt Vand ud og saa plukker Fiskene op. Til Anvendelsen af dopka kræves to Mænd, der holder i hver sin Ende af de to Tauge, og ved at sætte Kurven i en slængende Bevægelse øser de saa Kurven ud Vandet ud. Dopka anvendes ogsaa til at vande Plantninger. Santalistan.

12037. *Tale patia, Matte*, lavet af Bladene af *Borassus flabelliformis*; anvendes til at sidde. Laves ogsaa af Santalerne selv. Santalistan.

12038. *Sirom jonok'*; *Feielime* af *Sirom* (*Andropogon muricatus*, Retz.) Er den almindeligst forekommende *Feiekost*. Efter den alm. Tro bruger Heksene, naar de er ude paa sine Færder, at lægge Klæderne af sig og tage en saadan (oprullet) Kost rundt Livet som Skjørt. Santalistan.

12039. *Karsari jonok'*; *Feiekost* af *karsari* (*Thysanolæna acarifera*, Næs.) Santalistan.

12040. *Sirom jonok'*, som 12040. Santalistan.

12041. *Harka*; *Kurv* med Laag; bruges til at opbevare Klæder etc. i; ansees for at være et meget "fint" Husgeraad. Santalistan. Smlgn. 12108.

12042. *Ukhur, Morter*, hvori stampes Ris, Mais etc. vistnok ældre end Stampen (12044); bruges endnu noksaa alm. hos Santalerne, skjønt den er tungere at behandle. Denne Art Morter er vistnok i Troperne temmelig "international." Santalistan.

12043. *Tok*; *Stampestokken*, der bruges i Forbindelse med 12042. Santalistan.

12044. *Dhinki*; *Risstampe* (En mindre 12100). Selve Stampen er forferdiget af *Diospyros mela noxylon*, Roxb.; Aksel og Piston af *Acacia Arabica*, Wild. - Risen, eller hvad andet der stampes, befinder sig i et Hul, der er lavet i en nedgravet Træklods og er af samme eller noget mindre Størrelse end Hullet i 12041. Denne Træklods, bare en Rodklods, hvori der er hugget et Hul, er ikke medsendt, da der

ikke var Plads til den i Kasserne. - Stampningen foregaar paa den Maade, at man løfter Pistonen i Veiret ved at træde paa den korte Ende af Pistonen. Stampen. Idet Benet løftes op, falder Pistonen ned paa Risen. Til at holde Risen i Stampehullet, bruger man gjerne en tynd Bambusstok, - eller, hvad der er det almindeligste, en sidder og passer paa, og denne stryger Riset ned i Hullet, idet samme, Pistonen løftes op. Stampen bruges næsten udelukkende af Kvinder. Dog hjælper ogsaa Mænd til med at træde, hvilket er noksaa trættende. I Timen kan der stemples ca. 10-15 Kilogram Ris. Gulvet holdes altid "godt rent" rundt Stampen ved Hjælp af Kogjødse. Denne Sort Stampe er hos Santalerne noksaa almindelig, skjønt den ingenlunde findes i hvert Hus. I nogenlunde samme Form forekommer den almindelig over hele Indien. Santalistan.

12045. *Miru bati*, *Messingkop* uden Randkant. Santalistan.

12046. *Khora bati*, stor *Messingkop*. Santalistan.

12047. *Dul bati*, støbt *Messingkop*. Santalistan.

12048. *Kharika bati*, stor *Messingkop* med Randkant. Santalistan.

12049. *Jam bati*, *Messingkop*; har Navn efter Sidens Form. Santalistan.

12050. *Bindi tota*, *Messingkrukke*; *bindi* er den under Bunden løbende Ring. Santalistan.

12051. *Gilas bati*, dvs. *Glaskop*; Form og Navn efter europæisk Mønster; (*gilas* dvs. Glas). Santalistan.

12052. *Pitna tota*, *Messingkrukke*, lavet ved Udhamring; *pitna* betyder udhamret. Santalistan. Anmerkning: *Bati* og *tota* er de Betegnelser, som bruges om *Drikkekopper*; *bati* anvendes især til at lave *Karri* i, naar man spiser. *Risvælling* spises altid af *bati* af en eller anden Art (ogsaa af *Bladkopper*). Undertiden spiser man, særlig Børn ogsaa Ris af *bati*. Den store *Khora bati* bruges særlig, naar man skal bringe Mad ud til Gjætere eller Arbeidere. Den rummer tilstrækkelig Vælling for to eller tre, og Børn spiser sammen af den saadan *Kop*; *tota* bruges til at drikke Vand, Melk o.a. af, samt tillige som *Melkekar*. Den anvendes desuden specielt af Hinduerne ved Badning, idet de med den hælder Vand over sig. Smlgn. 12055.

12053. *Bhipi thari*, saa kaldt efter dens Form; er af *Messing*. Finder væsentlig Anvendelse som *Tallerkener* for Ris og for hvad der spises med Fingrene. Santalistan. Anmerkning: Ved Santalernes Hovedmaaltid om Aftenen foregaar Spisningen paa følgende Maade - vel at mærke, dersom de har noget Ris at spise; ofte lever de paa en meget knap Kost: Først sætter Konen en *bati* med Vand

frem for Manden; han spiser nemlig altid først sammen med andre, mulig tilstedeværende, mandlige Individder; med dette Vand skyller han ude paa Gaardspladsen sin Mund og sine Hænder. Saa kommer Risen paa en thari og Karrien (dvs. Til maden, paa Santali utu) i en bati eller i en Bladkop. Hvis der er flere Sorter af utu, da serveres hver af disse i en særskilt Kop. Drikkevand sættes ogsaa frem i en Kop. Hvad der maatte være af Sauce, sættes hældes ogsaa lidt efter lidt frem i en Kop op i Risen, og saa gaar Spisningen med Fingrene, snart lidt utu, saa nogle Mundfulde Ris eller begge Dele <ost>til</ost> sammen. Santalerne er meget renslige med sin Mad, ialfald i visse Henseender. Naar man undtager visse nære Slægtninger, saa vil ingen drikke Vand, end sige spise af en Kop eller et Fad, der er rørt af andre, medmindre Koppen først skures med Sand og Aske. Manden vil ikke smage, hvad Konen har spist af. Den modtagne Samling af Messingsager er, efter hvad Giveren oplyser, ikke ganske fuldstændig. Men han vil senere søge at komplettere den. Alle disse Sager af Messing forarbejdes af Hinduer. Man kan næsten kjende en Santals økonomiske Stilling, naar man ser, hvor mange der af saadanne Messingkar findes i et Hus.

12054. *Dul thari* dvs. støbt *Tallerken*, af Messing, som 12053. Santalistan.

12055. *Pitna tota*, som 12052. Santalistan.

12056. Liden *Bladkop*. Santalistan. Anmerkning: Uden Numere er der medsendt en Del Tallerkener, Kopper o.s.v., lavede af Blade, saadan som de bruges af Santalerne. I Boddings Katalog nævnes de mellem H. 71 og H. 72. Disse benyttes kun en enkelt Gang og kastes derefter bort. Ved større Festmaaltider er det omtrent udelukkende saadanne Tallerkener o.s.v. af Blade. Risøl drikkes ogsaa mest af disse Kopper, der laves af to Blade, som gjerne deraf har sit Navn, handi phuruk'.

12057. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12058. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12059. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12060. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12061. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12062. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12063. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12064. Liden *Bladkop*. Santalistan.

12065. *Bladkop* med dobbelt Bund. Santalistan.

12066. *Bladkop* med tredobbelt Bund. Santalistan.

- 12067.** *Bladkop* med tredobbelt Bund. Santalistan.
- 12068.** *Bladkop* med tredobbelt Bund. Santalistan.
- 12069.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12070.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12071.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12072.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12073.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12074.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12075.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12076.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12077.** Liden *Bladkop*. Santalistan.
- 12078.** *Bladkop*, dannet af tre Blade udenpaa hinanden. Koppen er fyldt med et Plantestof, antagelig Bomuld. Santalistan.
- 12079.** Bundt af paa hinanden lagte *Bladtallerkener*. Santalistan.
- 12080.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12081.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12082.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12083.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12084.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12085.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12086.** *Bladtallerken*. Santalistan.
- 12087.** *Patra thari*, *Tallerken*, forarbejdet af Sten (*patra*). Saadanne bruges ikke af Santalerne, kun hos Hinduerne, men er ogsaa hos dem sjeldne. De eneste Ornamenteer er nogle runde, indgravede Ringe. Santalistan.
- 12088.** *Patra thari*, som 12087. Santalistan.
- 12089.** *Patra thari*, som 12088, kun noget større. Santalistan.
- 12090.** *Patra thari*, som 12089, mere en dyb *Bolle* af Sten end en almindelig *Tallerken*. Santalistan. 12091. *Batloi*, et *Messingkar*, som blot sjelden findes hos Santalerne og da kun hos de velstaaende, men hyppigst hos Hinduerne. Det bruges væsentlig som Kogekar, ogsaa ofte paa Reiser til at koge i. Santalistan.
- 12092.** *Pata*; *Oliepresse*, som den anvendes hos Santalerne. De to Stolper rammes ned i Jorden, og de to tykke Stokker stikkes ned paa disse (den med den udhugne Ring nederst). Naar Olien skal presses ud, bliver Oliesæden først knust (i Risstampen). Derpaa dampes den og pakkes ind i Straa eller lignende (til at begynde

med i en lidt fladtrykt rund Pakke, 5-6 Tommer i Diameter.) Den øverste Pressestok løftes op, og en eller to saadanne Tuller lægges indenfor Ringen. Pressestokken holdes paa den ene Side fast af et Tværtræ, der er stukket gennem Stolpen. Presningen foregaar paa den Maade, at man stikker et Reb (af Taug eller Læder) rundt om den anden Ende og klemmer ned ved Hjælp af en Bandstang. Olien flyder ud i Ringen og derfra over "Læben", (et lidet Træestykke, som sættes ind), ned i en Kop. Dette Redskab, der er særdeles tungt og det bedste, som for Tiden kunde opdrives, er noksaa sjældent og findes ikke paa langt nær i alle Landsbyer. For at benytte en pata, betales der et vist Kvantum af den udpressede Olie. Santalistan. Anmerkning: Santalerne har ogsaa en anden Form af pata, nemlig en flad Sten, hvori en saadan Ring er udhugget. Denne sættes ved Siden af et stort Træ, hvori man i passende Høide har lavet et Hul, i hvilket Enden af en lang Stok sættes ind. Presningen foregaar da paa den Maade, at "den halve Landsby" (eller saa mange som rummes, - jo flere des bedre) hænger sig paa Stokken. Af saadanne Presser findes der ikke mange. Hr. Boddning har kun seet en deraf. Inden en Omkreds af 15 km. fra hans Bopæl skal der dog endnu findes to andre.

12093. *Dasaona, Olieøse*, lavet af Silkekon. Santalistan.

12094. *Dasaona, Olieøse*, lavet af Skallen af Kjernen af *Borassus flabelliformis*, Frø. Disse Olieøser bruges undertiden af Oliemalernes Kaste (tili), gjerne saaledes tilskaaret, at de kan rumme en bestemt Brøkdæl af en seer (11974). De holder nu imidlertid paa at gaa af Brug og erstattes af 11992, 11993 og 11994. Santalerne bruger dem paa samme Maade som disse, nemlig til at tage Olien ud af Karret ved Tilberedelse af Mad, - naar man skal gnide sig ind med Olie, o.s.v. Santalistan. Smlgn. 21113 og 21114.

12095. *Pocsa khuti*, Pose til at lægge pocsa (dvs. pice eller Skillinger) i; bruges ogsaa selvfølgelig til andre Sager. Santalistan.

12096. *Jolpan khuti* (ogsaa buluis khuti dvs. *Saltpose*); har sit Navn deraf, at den skulde anvendes til at gemme pan (dvs. Blade af *Piper Batleti*) i. Dette Stof bruges ikke af Santalerne, og Posen anvendes derfor mest til at gemme Specerier, Safran, Niste etc. Disse Poser bruges imidlertid sjelden af Santalerne, uagtet de sendte Exemplarer er forarbejdede af en Santal. Santalistan.

12097. *Pocsa khuti*, som 12095. Santalistan.

12098. *Tirup' dare thenga*, dvs. *Støttestav*, gamle Folks *Spaserstok*; bruges dog kanske mere "paa Spektakel" end paa anden Maade. Den anvendes ogsaa ved

Sværd-dansen, da virkelige Sværd er forbudne. Santalistan. <anm>Santalernes Spaserstokker er altid lange, fra tre Fod og op til fem. De bruges jo kun som Angreps- eller Forsvarsvaaben. Særlig er de hændige til at dræbe Slinger. En Stok af den Længde som f.Ex. vore Spaserstokker vilde være risikabel, om man dermed vilde forsøge at dræbe en Brilleslange.

12099. *Sura patia, Matte*, vævet af Siv; (sura: Cyperus tegetum, Roxb.) Santalistan.

12100. *Gidra dhinki; Barsedhinki*; blev oprindeligt lavet for at sendes som Model. Saadanne anvendes undertiden af Santaler og Hinduer som *Legetøi* for Smaapiger. Santalistan. Smlgn. 12044.

12101. *Muri kaclak*; en *Kurv* (kaclak), der skulde rumme omtrent en manud dvs. 40 seer. Disse Kurve, større eller mindre, bruges paa den forskjelligste Maade, til at bære i, sanke i, opbevare i. Som Regel er de for Tætheds og Styrkes Skyld indsmurte med Kogjødse. Santalistan.

12102. *Shanjra patiak'*; patiak dvs. liden *Kurv*. Anvendes som 12101, naar der ikke er Behov for noget større. Shanjrah bruges om alle Kurve, som ikke er besmurte med Kogjødse. Ordet betyder egentlig: gjennemsigtig, hullet. Det er meget sjelden, man undlader at anvende den forannævnte Smurning, hvorom nærmere under 12101. Santalistan.

12103. *Patar, Buggjord* for Lastdyr; anvendes mest af Hinduer. Santalistan.

12104. *Khaloi, Kurv*, der omtrent udelukkende bruges ved Fiskefangst til at lægge Fisken i. Santalistan.

12105. *Bahu tul dauro* (ordret: Brud - løfte - *Fladkurv*), anvendes til at bære i o.s.v. Har sit Navn deraf, at ved Bryllupsceremonien, naar Brudgommen skal stryge sindur paa Brudens Pande - den egentlige Vielsekt - løftes Bruden op, siddende i en saadan Kurv, medens Brudgommen rider paa en Mands Skuldre. (H. 88.) Santalistan.

12106. *Bundi singel*. Forinden Fyrstikker kom i Brug, var saadanne *Ruller eller Fletter af Straa*, som denne almindelige til at gemme Varme i. Det siges, at naar en saadan er tændt, skal Varmen holde sig i den Natten over. Flammen fremkaldes da ved at blæse paa den slumrende Ild. Santalistan.

12107. *Petari*, liden firkantet *Kurv* af Straafletning, med Laag. Santalistan.

12108. *Khungi petari, Kurv* med Laag, aflang. Foruden harka (12041) er antagelig 12107 og 12108 de eneste Kurveformer med Laag, der er i Brug mellem Santalerne. Anvendes til Opbevaring af Specierer eller af Gjenstande, der

ansees særlig nyttige eller værdifulde. Det er ikke sjelden. Stenredskaberne har været gjemt i saadanne, naar man først har fundet dem. Santalistan.

12109. *Bini*, *Vifte* med Haandtag, særlig anvendt til at vifte Børn og Syge. Santalistan.

12110. *Bini*, som 12109. Santalistan.

12111. *Tarjer tula*, som den anvendes af Santalerne, særlig til at veie Traad med. Santalistan.

12112. *Detto janti* dvs. *Hindumølle*; *Haandmølle* saadan som den særlig bruges af Hinduerne. Findes ogsaa hos Santalerne, skjønt disse i Almindelighed bruger Møller af en mere solid Art. Diameteren er omtrent den samme ved den santalske. Men paa denne er baade den nedre og særlig den øvre Sten meget tykkere. Den nederste Sten gjøres fast i Jorden; den øverste alene dreies rundt. Møllen "mades" gennem det anbragte Hul. Paa de santalske Møller findes ikke noget Sidehul. "Madningen" foregaar da gennem Centralhullet. (H. 94.) Santalistan. Anmerkning: Sammen med Møllen var ved Afsendelsen indlagt en ririt dhiri (bogstavelig: Gnidehelle) og en gurgu (dvs. Gniderulle.) Disse finder daglig Anvendelse i ethvert santalsk Hus til derpaa at gnide og knuse Specerier etc. særlig dog Safran. Disse forarbeides, ligesom Møllen af en Hindukaste.

12113. *Rusid thonga* (rusid = det engelske receipt), hult *Rør* af Bambus, der anvendes til Opbevaring af Rentekvitteringer og andre Papirer. Santalistan.

12114. *Kada totko*, *Bøffelbjælde* af Træ, som den laves af Santalerne. Santalistan. 12114-12136 er Gjenstande, der bruges i Forbindelse med Kreaturer. Afd. K. i Katalogen fra Bodding.

12115. *Kada totko*, som 12114. Santalistan.

12116. *Gai totko*, *Kobjælde*, som den bruges af Santalerne. Santalistan.

12117. *Gai totko*, som 12116. Santalistan.

12118. *Gai totko*, som 12117. Santalistan.

12119. *Mahra totko*, *Kobjælde*, som bruges af Santalerne, men fornemmelig af Mahra, den hinduisk⁷ Kvægrøgterkaste. Santalistan.

12120. *Munda totko*, *Kobjælde*, som bruges af Santalerne, men egentlig har tilhørt en Stamme, kaldet Munda. Santalistan. Anmerkning: Det er interessant at lægge Mærke til disse betegnende Smaaeiendommeligheder, paa hvilke det kan kjendes, hvorfra de forskjellige Ting oprindeligt skriver sig, og hvorledes den indiske Konservatisme bevarer alt.

- 12121.** *Merom totko, Gjedefjælde*, lavet af Frøskaller af *Borassus fabelliformis*, L. Santalistan.
- 12122.** *Merom totko*, som 12121. Santalistan.
- 12123.** *Merom totko*, som 12122. Santalistan.
- 12124.** *Kada dundha, Bøffelbjælde* af Jern. Santalistan.
- 12125.** *Kada ghanti, Bøffelbjælde* af Jern, adskillig større end 12124. Santalistan.
- 12126.** *Bonga ghanti, Bongaklokke eller Aandeklokke*; har muligens faaet dette Navn, fordi de støbte Bjælder først blev seede i Forbindelse med Hinduers puja. De bruges paa alle Kreaturer særlig paa Trækokser, og i dette Tilfælde, fordi Driveren har Behag i Lyden. Smlgn. 12135. Santalistan.
- 12127.** *Ghura, Dressurklave*, som hænges over Halsen paa Dyr, som skal vænnes til at bære Aaget. Santalistan.
- 12128.** *Kada bariki* (kada: Bøffel, og banki: *Ankelring*), sættes paa det ene Ben af en Bøffel, som gjerne vil løbe væk. Bøflerne er overhodet nogsaa skye. Santalistan.
- 12129.** *Kada kuruda*, et *Redskab* til at binde Bøfler med i Fjøsæt; de staar i Almindelighed ubundne. Men der er enkelte, som maa bindes. I dette Tilfælde bindes de om Halen. Træindretningen er der for at hindre, at Tauget skal opløses ved, at Dyret gaar rundt. Samme praktiske Anordning findes ved 12131. Santalistan.
- 12130.** *Jalkhar, Mundkurv*, der bindes paa Kreaturer, naar de tærsker, - dog kun, naar man af Erfaring ved, at de under dette Arbeide stjæler altfor meget. Santalistan.
- 12131.** *Sukri kuruda, Redskab* til at binde Griser med, anvendes væsentlig i Regntiden, naar Agrene er i Vækst eller holder paa at modnes. Grisen bindes om Halsen, oftest i Landsbygaarden. Ellers løber de frit omkring. Smlgn. 12129. Santalistan.
- 12132.** *Dhila* (jora - dobbelt). Som Regel bruger Santalerne at lade Kalven suges Melken af Koen. De er fast overbeviste om, at det ikke vil være muligt at faa Melk af deres Kjør eller Bøfler, om ikke Koen under Mælkningen har Kalven staaende foran sig. Hvis Kalven dør, er det forbi med Melken. Naar de vil have Melken, og Ko og Kalv gaar sammen, bruger de at binde denne Indretning paa Kalvens Næse. Derved hindres eftertrykkelig ethvert Forsøg fra dennes Side paa at tage Melk til sig. Santalistan.
- 12133.** *Dhila (eka dandia-)* *Redskab* med samme Bestemmelse som 12132. Santalistan.
- 12134.** *Hodgor*, bruges til at hænges paa Halsen af Dyr, som har Tendens til at

streife om. Lignende *Redskab* bruges i Norge for Heste. Santalistan.

12135. a., b. *Reuca*, en Indretning til at dressere Trækokser; b rammes ned i Jorden, medens a fæstes horisontalt ovenpaa. Oksens Nakke anbringes mellem de to Pinder. Oksen kan da ikke faa lagt sig, men maa enten staa eller gaa i Ring. Undertiden passer man paa den, undertiden overlades den til sig selv. I begge Tilfælde gjør reuca'en sin Gjerning. Santalistan.

c. *Pitol ghanti*, *Kobjælde* af Messing. Forarbeides ligesom 12126 af Jado patia. Santalistan.

12136. *Gai ghanti*, *Kobjælde* af Jern. Santalistan. 2 Exemplarer.

12137. *Barkhi (riril'-)*. *Bomuldsrensmaskine*, som anvendes til at fjerne Frøet fra Bomulden. Vedkommende Arbejder sidder paa Bundstykket og stikker Bomulden ind mellem Valserne. Bomulden gaar igjennem, og Frøet bliver tilbage. Smlgn. 12139. Santalistan.

12138. *Barka*; *Spende-* og *Spolrok*; bruges dels til at spinde Traad af piuri (12172), hvorved Traaden vikles rundt Jernstangen, 12142, dels til at spinde Traaden paa Spolen (121), som da stikkes ind paa Jernstangen (taku). 12142. Santalistan.

12139. *Barkhi (riril-)* som 12137. Santalistan.

12140. *Natwa (kuhurhi-)* bruges til at vinde den forarbejdede Traad paa, før den skal bringes over paa 12138. Santalistan.

12141. *Natwa (kuhurhi-)* som 12140. Santalistan.

12142. *Taku*, *Jernstangen*, der er nævnt ved 12138. Santalistan.

12143. *Khuili taku*, *Stang* af Bambus. Naar Traaden er spunden paa 12138, tages den fra dennes Jernstang og sættes paa 12142 eller 12143. Denne holdes i venstre Haand. I høire Haand holdes 12140, som dreies om og derved vindes Traaden op. Santalistan.

12144. *Banoore* eller *banri*, bruges, naar man ingen natwa (12140) har. For at faa Traaden af, løses den (dvs. banoore) fra hinanden. Santalistan.

12145. *Orok carkhi* dvs. "*Rendevinde*." Traaden tages af natwa og vindes rundt dette Redskab. Naar Rendingen skal sættes op, gjøres det paa den Maade, at man stikker et Antal Træstikker - nogle saadanne findes i den halvfærdige Væv - parvis i Jorden, med 8-10 Fods Mellemrum. Med 12145 i sin venstre Haand og en Pinde til at lede Traaden i høire, gaar saa Væveren og vender Traaden paa Stikkerne, idet han passer paa, at Traaden ikke kommer i Ugreie. Derfra tages den og sættes i 12157 og i 12154, hvorefter Væven sættes op. Santalistan. Smlgn. 12182.

12146. *Pik'tel' ak'* gjør Tjeneste som *Karde*. Naar Bomulden har været gennem 12137, behandles den med en saadan Bue. Bomulden danser paa Strengene, der behandles omtrent som en Harpestring, naar der spilles. Santalistan.

12147. *Pik'tel' ak'* som 12147. Santalistan.

12148. *Sutam dhera* (sutam: Traad), *Haandten*, bruges til at tvinde Traad eller ogsaa til at spinde Silketraad med. Traaden, som skal tvindes, holdes i venstre Haand. Forneden holdes den fast i dhera'ens Hage. Tvinderen faar dhera'en til at svinge rundt ved at rulle Pinden med høire Haand langs Laaret. Naar Traaden er tilstrækkelig tvunden, vikles den om Pinden nede ved "Svinghjulet", og en ny Stump behandles paa samme Maade. Bruges af alle Santaler, endog af Gutter, særlig for at lave dora (11837-11841) og lignende. Santalistan.

12149. *Sutam dhera*, som 12148. Santalistan.

12150. *Jari dhera* (dhera jari - *Hampestry*), bruges til at tvinde Snore med. Hampen hænges op; en Stump fæstes i Krogen, medens dhera'en svinges rundt med Haanden, indtil Snoren er tilstrækkelig tvundet. Den vikles da om Korstræderne, hvorefter en ny Stump, ca. 1/2 Meter ad Gangen tages under Behandling. Santalistan.

12151. *Baber dhera* (baber: *Taug*), af samme Art som 12150, kun noget mere solid. Brugen er den samme som ved 12150. Bruges dog ogsaa til at tvinde flere Snore Traade sammen til Snor. Santalistan.

12152. *Gharri*; anvendes til at tvinde haandtvunden Snor fast (særlig den Slags, der skal benyttes til Sengesteder og lignende). Snoren trædes ind, og Arbeidet udføres ved at trække Snoren frem og tilbage. Santalistan.

12153. *Kamhand*, *Vævski*, *stokkene* som holder vevskjeen Santalistan. Smlgn. 12159.

12154. *Bade*, *Lidserne*, hvormed Rendingen løftes. Santalistan.

12155. Bere (ordret oversat: Fugl); *Trinsen*, hvormed bade løftes under Vævningen. Santalistan.

12156. *Bade thonga*. Santalistan.

12157. *Rac* - *Vævski*. Santalistan.

12158. *Rac*, som 12157. Santalistan.

12159. *Kamhand*, som 12153. Santalistan.

12160. *Fur*, *Vævebom*, hvorpaa det opvævede vikles. Santalistan.

- 12161.** *Cere*, som 12155. Santalistan.
- 12162.** Bhuci, (ordret oversat: Siv) smaa *Stykker af Siv*, til at spole paa. Santalistan.
- 12163.** *Lenebel'*, *Trædeindretningen*, hvormed cere bevæges. Santalistan.
- 12164.** *Bade thonga*. Santalistan.
- 12165.** *Bade thonga*. Santalistan.
- 12166.** *Bade*. Santalistan.
- 12167.** *Makhu*. *Vævskyttel*. Santalistan.
- 12168.** *Phanik*, *Spærrekam*, ved hvilken Væven holdes stram; "Sprøite." Santalistan.
- 12169.** *Rac*. Santalistan.
- 12170.** *Makhu*, smlgn. 12167. Santalistan.
- 12171.** *Jotok'*; *Børste eller Kost*, der anvendes til at overstryge Væven med Risvand for at bringe den til at stivne. Santalistan.
- 12172.** *Piuri*, *Bomuldsrulle*, hvoraf der spindes Traad (12138). (G. 34.) Santalistan.
- 12173.** *Piuri*, som 12172. Santalistan.
- 12174.** *Nari*, den færdige *Spole*. Santalistan. Anmerkning: Væven sættes op, idet man laver et lidet Stillas af tynde Stokker, hvorpaa kamhand hænges i Snorer. Tur hviler paa to kløftede Pinder, naar man intet særskilt laver. Det er kun Mænd, som væver; den vævende sidder paa Bakken med Benene i et Hul i Jorden, hvor lenebel (12163) befinder sig. Rendingen er viklet rundt en Pinde og holdes stram ved Hjælp af et Taug, der gaar rundt en nedrammet Pæl og bindes fast ved Væverens Side.
- 12175.** *Putli bande*; *Klædestykke*, der tages om Livet som *Skjørt* af 6-8 Aars Piger. Indtil denne Alder render de om i Evas Dragt, alene med den Undtagelse, at de kan have en Fille rundt Livet. Forholdene bedres dog nu. Tidligere gik baade Piger og Gutter nøgne, indtil de næsten var voksne. Santalistan.
- 12176.** *Sara dahri* (eller *sinau kacha*). Navnet S. d. kommer deraf, at man ved Bryllup lægger et saadant *Tøi* rundt Konens yngre Broders Hoved. For øvrigt bruges dette Slags *Tøi* til Overplag eller Lændetøi. Santalistan.
- 12177.** *Gamcha*, *Overplag* for Gutter. Santalistan.
- 12178.** *Kupui bhagwa*, bruges af Gamle og Gutter; tages mellem Benene og fæstes i dora foran og bag. Santalistan.
- 12179.** *Pauci*, Gutters *Lændetøi*; bruges ogsaa til at tage over Brystet af Kvinder. (G. 40.) Santalistan.

12180. *Pauci bandi, Skjørtetøi* for ældre Piger og Kvinder. Santalistan.

12181. *Kandi*, det almindelige *Kvindetøi*. Tages først som *Skjørt* rundt Livet. Resten slænges op over venstre Skulder, ved Ryggen og foran igjen under høire Arm, rundt Maven, hvorpaa Enden fæstes ved at stikkes ned i Skjørtet bag. Santalistan.

Anmerkning: Der mangler et Par Arter Klæde for at gjøre denne Samling fuldstændig.

12182. *Traadvinde*, mærket G. 9, ligesom 12145, dannet af et udspilet Stykke Bambus, hvorum der er viklet Bomuldstraad. Santalistan. <anm> Tidligere brugte Santalerne altid at væve sit eget Tøi. Nu er det sjældent at se dem gjøre dette. De sendte Tøier er alle vævede af en lav muhammedansk Væverkaste, kaldet Jolha, der lever i Santalernes Land. Den oversendte, paabegyndte Væv er derimod santalsk. De væver altid saa smalt og syr efterpaa Stykkerne sammen.

12183.

a. *Potam jhampa, Duefælde*, til Fangst af vilde Duer. 12183

b er en *Stok* med Jernspids i begge Ender, hvoraf den mindste sættes ind i det for samme lavede Hul paa Fældens Underside; den anden større Spids er til at stikke i Jorden. Fangsten foregaar paa følgende Maade: Fælden dækkes med friske Blade og sættes paa Stokken. Under Fælden har man et Bur, hvori der befinder sig en Lokkedue (efter Sigende altid en Han). Desuden har man nok en Due, der sættes op paa den krøgede Pinde i Fældens Bagende; her bindes den fast; ved Hjælp af en Torn eller lignende er Huden trukken ned over Øinene paa den, saa den intet ser. Naar Fangstmanden kommer til et Sted, hvor han formoder, at der befinder sig Duer, rammer han Stokken ned i Jorden, sætter Fælden op og gemmer sig i Nærheden. Ved Lokkeduens Kurren drages andre Duer (efter Sigende Hanner) til for at slaas og gjøre sig til for den blindede Due. Herunder sætter de sig paa Pinderne inde i Fælden, hvorved Laaget slaaes ned over dem. Fangsten gaar hurtig naar man har en god Lokkedue. Men den er grusom, noget, hvorum Santalerne i Regelen kun har ringe Begreb. I deres Land findes en Mængde vilde Duer. Santalistan. <anm> 12183-12217 er en Samling af Jagt- og Fangstredskaber, Afdeling J i den fra Bodding sendte Katalog.

12184. *Potam dok'hoak'* (ordret: *Dueholder*), en Slags *Kurv eller Pose*, hvori stikkes fangne Duer eller andre Fugle. Santalistan.

12185. *Potam jhampa*, som 12183. Santalistan.

12186. *Potam jhampa*, som 12185. Santalistan.

12187. *Gundri kumbet pasi* (gundri: Turnix Sykesii) *Snare* for Vagtler. Santalistan.

12188. *Gundri bindhar pasi*, Snare for Vagtler. Det forskjellige Navn kommer af den forskjellige Form. Santalistan.

12189. *Citri kumbet pasi*, Snare for citri (Engelsk partridge: Ortygius Ponticerrianus og Francolinus vulgaris). Et Bur med en Lokkefugl sættes hen i Krattet, og rundt om dette Bur sættes saa Snarerne op. De Fugle, som da kommer for at lege, render med Hoved eller Ben ind i en Snare. Santalistan.

12190. *Gundri kanca*, med *Fælde* paa begge Sider; til Fangst af gundri, den under 12187 nævnte. Santalistan.

12191. *Gundri kanca*, med *Fælde* paa den ene Side. Lokkefuglen er inde i Buret. Naar Fangsten skal foregaa, sættes Buret paa Bakken og Nettet spændes ind. Det er meget almindeligt, at Gjætergutter bærer denne Slags Bur med Fælder om med sig. Saasart de hører en gundri kurre, stiller de Fælden op og Legen begynder. Santalistan.

12192. *Kok' pasi*, Snare til at fange kok (saakaldet paddy bird). Snaren sættes rundt de opstaaende fire Pinder. Buen holdes spændt af, Mekanismen. Som Aate bindes en levende Frosk paa en af dennes Pinder. Fuglen snares om Halsen. Hvis den prøver paa at flyve bort, er det hele for tungt til at løfte. Snarer af denne Art sættes ud ved Vanddamme og Rismarker. Santalistan.

12193. *Citri tepok'*, *Trækfælde* for citri (12189), ogsaa for andre Fugle.

Fremgangsmaaden ved Anvendelsen af denne Snare er følgende: Særlig paa Steder, hvor man ser, at disse Fugle pleier at bade i Sand, strør man ud Korn eller andet for at vænne dem til der at finde Mad. Nu sættes Fælden op paa den Maade, at man slaar de vedhængende Pinder ned i Jorden, medens Nettet holdes nede ved Hjælp af en tynd Pinde. Lige foran, saa langt borte, som Fælden er høi, slaar man en Trækrog i jorden, og det lange Taug gaar under Krogen. Fangeren sidder i nogen Frastand, bag en Busk, med Taugenden hos sig. Naar et tilstrækkeligt Antal af Fugle har samlet sig, trækker han med et Ryk Fælden ned. De nedslaaede Pinder holder Nettet nede, saa Fuglene ikke kommer bort. Santalistan.

12194. *Citri pasi*, ogsaa en Indretning til at fange citri. Fremgangsmaaden er som ved 12187-12189. Buret med Lokkefuglen stilles i det Hul, som er anbragt i Midten af det paa Jorden udbredte Sprinkelværk. Til denne Indretning hører egentlig 12217.

12195. *Ore sobok' cabhi* (ore = *Perdicula asiatica*). Den kløvede Bambus spiles ud, og Ringen bindes til de fire Ender. Det Taug, som er i Nettet eller Hovens Midte, bindes rundt Stangen, saaledes at Hoven holdes stram. Dette *Redskab* bruges i

Skumringen eller om Natten, naar ore = Familien er gaaet til Ro, eller Fuglen ligger paa Rede. Man lister sig da hen og sætter denne Indretning over Fuglen. Bruges ogsaa ved Fakkellys, da disse Fugle ikke vækkes derved. Santalistan. Anmerkning: For Indpakningens Skyld blev dette Stykke, inden Afsendelsen fra Indien løst noget op.

12196. *Or dak' pasi*, bruges til at fange Fugl, der ligger paa Rede, særlig ogsaa Paafugl. Pinden slaaes i Jorden ved Reden, Strengen lægges i Slyng rundt Reden, og Fangstmanden sidder som ved 12193 er beskrevet. Naar Fuglen har sat sig paa Reden, trækker han til, og den fanges ved Benet. Santalistan.

12197. *Laota pasi, Fuglenet*. Spredes paa Jorden og dækkes med Blade. Aate strøes ovenpaa, og naar Fuglene er samlede, trækkes der til, hvorved Nettet sluttes sammen foroven. Dette Net anvendes især i den hede Tid, da Fuglerne kommer for at drikke Vand. Det spredes da gjerne ud paa grundt Vand. Santalistan.

12198. *Kulai jali; Harenet*. Nettet sættes paa den lange Stang (12198, a) og denne lægges paa de to korte Stokker, en ved hver Ende (12198, b). Forneden bindes disse fast ved smaa Pinder. Haren jages imod Nettet. Naar den springer ind i dette, falder Stangen ned, og Haren bliver siddende i Fælden. Bruges ogsaa paa Steder, hvor Haren har sin Vei til Folks Agre o.s.v. Santalistan.

12199. *Kulai jali*, som 12198; dog kun Net, uden Stang og Stokker. Santalistan.

12200. *Lebda jal, Kastenet*. Det midtre Snøre bindes til Fingeren, og Nettet samles forsigtig, foldevis op i Haanden, til der hænger ca. 1 Meter ned tilbage. Den ene Side tages op og holdes sammen med Nettet i høire Haand. Naar det slænges ud, foregaar det ved, at høire Haand bevæges over og rundt Hovedet, hvorpaa det hele slippes. Der kræves adskillig Øvelse for ordentlig at kunne bruge et saadant Net. Paa den anden Side er det et meget effektivt Net i Vanddamme og overhovedet, hvor Bunden er ren. Fiskernes Kaste (keota) bruger næsten udelukkende dette Net paa disse Kanter, hvor ingen større Vandsamlinger findes. Santalerne har vistnok faaet det fra disse, og det er meget sjældent blandt Santalerne. Faa kan lave det, og endnu færre har Raad til at købe det. Bodding har ogsaa seet Santaler anvende dette Net til dermed at fange Smaafugl, naar disse har sat sig til Ro for Natten paa en Græsvold. Santalistan.

12201. *Gitoe jal, Fiskenet* til at sættes ud, dels for at staa Natten over, dels for at jage Fisk ind i dem. Bruges ogsaa mest af den ved 12200 nævnte Fiskerkaste, kun sjelden af Santaler. Santalistan.

12202. *Girgiria jal*, eller *kemdli jal*, et *Net*, der er af de hos Santalerne mest benyttede *Net*. Santalistan.

12203. *Hunda jal* eller *ganari jal*, ogsaa et af de *Net*, der hyppigst anvendes af Santalerne. 12202 og 12203 finder særlig Anvendelse, naar en hel Landsbys Befolkning fanger Fisk i en Dam eller i en Kulp. Vandet i denne maa ikke være dypere end i Høiden til op paa Brystet. Mænd og Gutter sætter ud i Vandet, plasker og roder, saa alt bliver grumset og Fisken ganske forstumlet. Naar dette Tidspunkt er naaet, fanges Fisken let i disse *Net*, der stikkes ned, saa de omtrent naar Bunden, skyves et Stykke bortover og løftes saa op. Al Fisk - det er jo bare smaa Fiske - lader man vende ned i den poselignende Ende, hvor de forbliver, indtil Fangsten er forbi. Denne Ende holdes fast med Haanden (ved Haandtaget). 12203 skal sættes op paa denne Maade: . Medens Mænd og Gutter er ude i Dammen, staar Landsbyens Kvinder langs den hele Bred og fanger Fisk med Fingrene. Santalistan.

12204. *Godopasi*, *Rottesnare*, der bruges for at fange en Art Rotter, som lever i Huller ved Rismarkerne. Stangen bøies som en spendt Bue og holdes i Spænding af et Taug, der er fæstet inde i "Koppen." Et andet Taug danner en Snare, der ogsaa sidder inde i Koppen, og som i den anden Ende er fæstet sammen med det forannævnte Taug. Der fæstes Aate til den Snor, der holder Buen i Spænding, og placerer saa det hele over Rottehullets Aabning. Naar Rotten ikke paa anden Maade kan faa Aatet med, bider den Spændesnoren over, hvorved Buen strækkes ud og Snoren trækkes til. Rotten dræbes saa gjerne paa Stedet. Santalistan.

12205. *Sirista*, *Fiskesnøre*, som stilles ud Natten over, til Fangst af større Fisk. Krogene laves af Landets Smedekaste. Santalistan.

12206. *Kasi torodan*, *Fiskekupe*, lavet af kasi, *Saccharum spontaneum*. Santalistan. 12207 laves væsentlig af Kasten Mahle, de øvrige 12206, 12208 og 12209 af Santaler, ogsaa af andre.

12207. *Guland torodan*, rund *Fiskekupe*. Santalistan. 12207 laves væsentlig af Kasten Mahle, de øvrige 12206, 12208 og 12209 af Santaler, ogsaa af andre.

12208. *Sacra torodan* (eller kun *sacra*) *Fiskekupe*. Santalistan. 12207 laves væsentlig af Kasten Mahle, de øvrige 12206, 12208 og 12209 af Santaler, ogsaa af andre.

Disse Fiskekuper anvendes mest ved Slutningen af Regntiden, da en hel Del Smaafisk befinder sig paa Rismarkerne og i Bækkefarene. Hvor Vandet risler, dæmmer man op paa begge Sider, saa der netop bliver en Aabning, stor nok til at

sætte Kupen ind. Her rinder nu Vandet gennem Kupen, og Fisken bliver tilbage i denne. Kuperne sættes ud om Aftenen og eftersees om Morgen. 12206 er nærmest et Legetøi for Børn, men bruges dog ogsaa af Voksne.

12209. *Jhimbri, Fisketine*, der sættes ned i Vand. Ansees for at være den bedste Indretning til at fange Smaafisk, men er ingenlunde almindelig. Santalistan. 12207 laves væsentlig af Kasten Mahle, de øvrige 12206, 12208 og 12209 af Santaler, ogsaa af andre.

12210. *Tunnu, Selvskud* for Rotter, en meget effektiv Indretning. Aate lægges i Hullet; Buen holdes spændt af det lille Stykke Bambus, hvis Hage fæstes mod Kanten af det nederste af de to Huller paa Siden af det store. Pilen lægges paa Buestrengen, med Spidsen i det øverste Hul. Naar Rotten, for at naa Aaten paa Bunden af det store Hul, sætter Hovedet nedi, løsnes Buens Spænding, og Pilen gaar igjennem Rottens Hoved eller Hals. Midlet kan være noget grusomt, hvis ikke Rotten dør med det samme, og der ingen er til at aflive den. Santalistan. Buen maatte, inden den blev afsendt fra Indien, for Pakningens Skyld løses fra. Den bindes fast ved den for samme anbragte Afsats, og Spændsnoren føres rundt den indslaaede Jernspids.

12211. *Kakra pasi, Snare* til Fangst af Firben. Bruges nærmest kun af Børn, som derved oplæres i Fangsthændighed. Dog bruges den ogsaa af voksne Folk. Naar Folket gaar til chata eller pata Festerne (April og September), der væsentlig kun er natlige Orgier, bruger enkelte Spasmagere at fange sammen Firben, som de tager med sig levende, i en Krukke. Naar de kommer til Samlingsstedet, sætter de Krukken ned og slaar den istykker, hvorved selvfølgelig Firbenene løber ud og over Folks Ben. Der bliver saa et almindeligt Opstyr, som nydes af alle. Santalistan.

12212 *Latha thonga, Bambusflaske med Fuglelim*. Fuglelimet laves af Saften af forskellige Træer, særlig af Ficusarter, (de almindeligste er Ficus Indica, religiosa, glomerata). Pindene stikkes i en Ring i Jorden, med Topperne indad. I Midten anbringes Aate. Naar Fuglen kommer for at tage denne, kommer dens Vinger i Berøring med Limet, og saa kan den ikke flyve. Santalistan.

12213. mangler.

12214. *Gundri dharap, Fælde* for gundri (12187). Bruges særlig paa Agerland, hvor Fuglene har vænnet sig til at komme paa bestemte Tider og spise. Som Aate saar man ud samme Slags Sæd, som vokser paa Stedet. En Sten lægges ovenpaa Hullet i Toppen, dels for at hindre fangede Fugle fra at slippe ud, dels for at holde hele

Fælden nede ved sin Vægt. Gjennem dette Hul tages ogsaa Fuglen ud. I Regelen er Santalernes Hænder ikke større, end at det gaar med Lethed. Samme Mekanisme som i denne Fælde bruges ogsaa for Fangst af Rotter. Da har man blot en Stenhelle, en Planke eller lignende i Stedet for Bambusfletningen. Santalistan.

12215. *Hako siara*, Redskab til at fange Fisk; udstilles i mindre Elvestryk, med lidt Fald. Bambusfletningen sættes ind under Vandet. De to Bambusstænger stilles skraat op, og krydser hinanden i Toppen, hvor de hviler paa tre Stænger.

Santalistan.

12216. *Handrup*, en udmærket Rottefælde. Santalistan.

12217. *Citri kanca*, Bur for citri (12189; 12194). Bruges væsentlig i Forbindelse med Snare, - selvfølgelig ogsaa til at bære Fuglen i Hjemme. Santalistan.

12218. *Merom mak' sonda*, *Offerkniv*, der særlig anvendes til at hugge Hovedet af Gjeder eller Faar ved Ofringer. Den anvendes dog ogsaa ved Slagtning og til at hugge Grene af Træer etc. merom: Gjed; mak': hugge. Santalistan.

12218-12277 er Redskaber af forskjellig Art, som de anvendes af Santalerne; Afdeling R. i Boddings Katalog.

12219. *Merom mak' sonda*, som 12218. Santalistan.

12220. *Merom mak' sonda*, som 12218. Santalistan.

12221. *Kada mak' tegale*, *Offerkniv* til at hugge Hovedet af Bøfler (*kada*). Meget sjelden. Santalistan.

12222. *Bogda*, *Offerkniv* eller *Slagtekniv*; det er dette Redskab, som bruges, naar ved Ofring Halsen skal skjæres over paa en Gris. Santalistan.

12223. *Bogda churi*, *Offerkniv* og *Slagtekniv*. Santalistan.

12224. *Kato churi*. Ligner paafaldende en Art *Beskjæringsknive*, som anvendes i Tehaver, og er muligens en Efterligning. Bruges undertiden for at skjære af den Del af et paa Jagten skudt Dyr, som tilkommer Høvdingen (Bog og Nakke). Santalistan.

12225. *Kato churi*, med Jernskaft, som 12224. Santalistan.

12226. *Churi (jil get'-)* almindelig *Kniv*, til at opskjære Kjød med. (R. 9.) Santalistan.

12227. *Latic' churi*, tilbagebøiet *Kniv*, som bruges, naar man skal flaa Kreaturer. Derhos anvendes den særlig af Skomagerkasten. (R. 10.) Santalistan.

12228. *Jil get churi*, almindelig *Kniv*, med samme Anvendelse som 12226. Santalistan.

12229. *Jil get churi*, som 12228. Santalistan.

12230. *Binthe* (lebet - dvs. træde), *Redskab* af Jern, hvorom nærmere

ved 12231. Santalistan.

12231. *Binthi* (gando = dvs. Krak), *Redskab* som 12230, med Fodstykke af Træ. Santalistan.

Disse Redskaber, særlig 12231, findes i ethvert Hus. De bruges fornemmelig til at skjære op, hvad der skal laves til Karri, i smaa Stykker (Kjød, Fisk, Grønsager, overhovedet alt muligt. Man sætter Foden paa Fodstykket, saaledes at Kniven staar i Veiret, og skjærer ved at trykke eller sage mod Kniven.</anm>

12232. *Sonda* (sahan mak' - dvs. Brænde hugge), en Art *Løvkniv*, der særlig bruges af Kvinderne, naar de gaar til Skoven for at hugge Brænde. Den finder for øvrigt ogsaa Anvendelse til meget andet. Santalistan.

12233. *Tengoc'* (potam cupi dvs. Svalestjert, eller por kutam dvs. ordret: Buskhamre), liden *Øks*, der finder samme Anvendelse som 12232, men dog mest bruges af Mænd. Santalistan.

12234. *Tengoc'* (dare mak' dvs. Træ-hugge), mindre *Økse*, der bruges til at fælde mindre Træer, kløve Ved etc. Santalistan.

12235. *Tengoc'* som 12234. Santalistan.

12236. *Tengoc'* som 12235. Santalistan.

12237. *Tengoc' dhaulia* (eller *por kutam*); er muligens en Art *Stridsøks*. Santalistan. Bodding oplyser, at han kun har seet dette ene Exemplar.

12238. *Tanga* (nahel mak' dvs. Plog-hugge); *Øks* til at hugge store Træer. Navnet viser, at den særlig anvendes, naar det Træ, der skal fældes, er stort nok til at deraf kan laves en Plog. I gamle Dage og tildels endnu, naar de kan komme til, vil Santalernefor at faa fat i et Stykke Træ, passende til en Plog, fælde hele Træet. Saa hugger de at, hvad de trænger og lader Resten ligge. Santalistan.

12239. *Tanga*, som 12238. Santalistan.

12240. *Tanga* (*chutar-*), egentlig *Tømmermandsøks*. Se ved 12241. Santalistan.

12241. *Basla* (*chutar-*) egentlig *Tømmermands-basla*. Santalistan. 12240 og 12241 er egentlig den samme Art *Øks*. Kun Skaftet er forskjelligt. Træarbejderne har gjerne to *Økser*, eftersom de skal bruges til at hugge eller "høvle" med. Disse Typer ansees for at være det bedste og mest civiliserede *Økseredskab*, der forekommer hos Santalerne. De træffes kun sjelden og da særlig hos Folk, som har lært lidt *Tømmermandsarbeide*. De skal oprindeligt være laante fra Hinduerne. Men Indretningen er for øvrigt en saadan, at de minder om *Stenredskaber*. Det bør bemærkes, at Santalerne ikke eier *Slibestenene* eller *Bryner*; de bruger kun at bryne

sine Rageknive en Smule paa en flad Sten, ofte paa et Stenredskab, der er poleret. Naar noget af Jern trænger til at hvæsses, gaar de bestandig til Smeden, som da smeder en ny Eg derpaa.

12242. *Basla* (bohok' - dvs. Hoved). Santalistan.

12243. *Basla* (bohok' eller merha; merha, egentlig: vredet, bøiet.) Santalistan.

12244. *Basla* (guland bohok' dvs. rundt Hoved). Santalistan.

12245. *Basla* (pasa bohok' dvs. paasmedet Hoved). Santalistan.

12246. *Basla* som 12245. Santalistan.

12247. *Basla* som 12246. Santalistan.

12248. *Basla* (pungi dvs. vredet eller paasat). (R. 28.) Santalistan.

Santalerne kjender ikke Høvl eller Sag. Til at udføre særlig Høvlens Arbeide bruges denne Art af Økser. De forskjellige Navne refererer sig til Øksehammerens Form. Alt maa jo gaa sagte, og megen Tid spildes. Men det spiller ingen Rolle.

12249. *Ruka, Hugjern* (pungi) dvs. med paasat Skaftbeholder.) Santalistan.

12250. *Ruka Hugjern* (patranga -, refererer sig til Eggen, der er som paa vore Hugjern). Santalistan.

12251. *Ruka, Hugjern* (guland - dvs. rund, med rundt Skaft). Santalistan.

12252. *Ruka, Hugjern* (kund -, dvs. med rund Eg, til at lave runde Huller). Santalistan.

12253. *Jhaba* (med marar dvs. Bæreaag), bruges særlig til at bære Jord paa, dog ogsaa andet. Undertiden kan man møde en Familie efter Landeveien, Konen med et Sengested paa Hovedet og en Unge paa Hoften, Manden bærende en Indretning som denne. Paa den ene Side af denne hænger en Kurv, hvori opbevares Fødevarer, paa den anden en liden haabefuld Unge. Santalistan.

12254. *Marar, Bæresaa eller Bæreaag*, der udelukkende bruges af Mænd; Kvinderne bærer nemlig altid paa Hovedet. Santalistan.

12255. *Kato*, Kurvefletternes *Kniv*. Santalistan.

12256. *Guakatrop' cahu*, en Art *Saks*, der anvendes til at skjære Arekanødder (*Areca catechuti*) med; bruges udelukkende af Hinduer.

12257. *Sengel gharra*, bruges til at opgjøre Ild. Knusktør Kogjødse lægges rundt en af Pinderne (begge mærkede 12257, b.), og denne dreies rundt mellem Haandfladerne. Det tager omtrent ti Minuter at frembringe Ild. Det er gjerne to, som skiftes til at dreie Pinden rundt. Træstykket maa være af en løs Træsart, Pinderne derimod af en haard. Santalistan. Nu, da man, ogsaa i Santalistan, faar norske

Fyrstikker for en meget billig Pris, bruges ikke dette længere, undtagen i yderste Nødsfald, naar man befinder sig langt borte fra Folk.

12258. *Siknar*, af sobot jari dvs. i Vand nedlagt Hamp. To *slynger til bæreåk*. Santalistan.

12259. *Siknar* (af bin sobot jari dvs. Barken er flekket af, uden at Planten først er lagt i Vand). Santalistan. *Siknar* er det nødvendige Supplement til marar. Der bindes et paa hver Ende, og deri anbringes Kurve etc. Marar = bæreåk.

12260. *Raksi*, en Indretning til at knuse Sukkerrør med. De to Stolper sættes ned i Jorden, og Rullerne sættes ind i de for samme lavede Huller. Der er nogle smaa Træstykker til at udfylde Akslingshullerne. I Rullerne sættes Haandtagene ind, paa hver sin Ytterside af Stolperne, og Rullerne dreies mod hinanden. (Santalistan. Indretning er nu omtrent gaaet af Brug. Santalerne har faaet noget bedre, der siges at være belati dvs. europæisk. Bodding har dog ikke seet disse nye Redskaber. For øvrigt dyrker Santalerne kun lidet Sukkerrør.

12261. *Bimni ruka Hugjern*. Santalistan.

12262. *Datrom*, den almindelige *Sigd*. Santalistan.

12263. *Datrom*, *Sigd* med Jernskaft. Santalistan.

12264. *Bathi*, *Haandblæsebælg*; som særlig bruges af <uklar>Jado patia ved Smeltning. Blæsebælgen lægges paa Jorden. Man tager fat i de to Pinder, der findes ved Aabningen. Naar man løfter disse op, aabner man den lidt for at lade Luften faa fri Adgang. Naar man skal blæse, klemmer man den sammen og trykker den ned mod Midten af Skindet. Med lidt Øvelse fungerer denne Blæsebælg nok saa godt. Den træffes kun sjelden. Santalistan.

12265. *Hataura*, *Smedeslægge*. Santalistan.

12266. *Kutasi*, *Hammer* for Smede. Santalistan.

12267. *Sandasi* (sojhi - dvs. ret) *Tang*. Santalistan.

12268. *Sandasi* (banki - dvs. krøget) *Tang*. Santalistan.

12269. *Nihai*, *Ambolt*; graves halvt ned i Bakken. Santalistan.

12270. *Ret'*, *Fil*. Skaftet af Træ. Jernstangen firkantet og ridset til alle fire Sider. Santalistan To Exemplarer, det ene 12270 b.

12271. *Kharnoti*, *Kulskraber*, til at skrabe Kullene sammen med i Essen. (R. 52.) Santalistan.

12272. *Khuti tenok' lund*, Indretning til at væve Sækkelærred med; paabegyndt; 12096 er vævet med dette *Redskab*. Santalistan.

12273. *Khuti tenok' lund dhalwa*, et fladt *Træstykke*, der væsentlig bruges til at slaa det vævede fast med, hver Gang Traaden er igjennem. Santalistan.

12274. *Dahni*, et *Redskab* til at svie Mærker paa Kreaturerne med. Santalerne har sine bestemte Stamme- eller Slægtsmærker, der kan se saadan ud - o.s.v. Disse er rudimentære Billeder. Billeder af et eller andet Redskab o.s.v. De brændes ved dette Redskab indpaa Dyrenes Baglaar. Santalistan.

12275.

a. *Datrom rok cunni, Meisel* til at sætte Tænder paa Sigden. Santalistan.

b. *Sigi cunni, Meisel* til at sette "Halvtænderne" paa Sigden med. 7,6 cm. lang. Vinkelformet indhakk i Eggen. Santalistan.

12276. *Ghora* (ordret: Hest) bruges af mahle, naar de kløver eller jævner Bambussplittene. De har da ingen andre Redskaber end 12255, en Øks som f.Ex. 12233 og 12276. Santalistan.

12277. *Ghadri*, bruges til at tvinde Taug fast. Tauget fæstes i Midten af Buestrengen. Man holder i den i Buens Ryg indstukne Træpinde og dreier rundt. Den tilbundne Træklods giver Slæng. Santalistan.

Af de i det nærmest foregaaende anførte Redskaber er 12265-

12271, 12261, 12275 alt, hvad der benyttes af dette Lands Smede, kamar, en halvt hinduiseret Smedekaste, af hvis Medlemmer Santalerne holder omtrent en i hver anden Landsby. En saadan Smed modtager, for sit Arbeide med at levere Plogskar og Sigder, ca. 30 Kg. Paddy (ikke Ris) pr. Plog for Aaret, foruden Betaling for særskilt Arbeide. Smedene har et daarligt Ord paa sig for Uærlighed, særlig for Løgnagtighed, som alle de Kaster, der lever af Haandværk. Smeden laver selv alle sine Redskaber.

12278. *Khonta*, som den forekommer hos Santalerne. Santalistan.

12278-12309 er Agerbrugsredskaber, som de anvendes hos Santalerne; i Boddings Katalog Afdeling A.

12279. *Khonta*, som den forekommer hos det mellem Santalerne levende dravidiske Folk, Mal Paharia, almindelig kaldet Paharia, fordi de for det meste lever paa Aasryggene eller Fjeldene (pahar). Santalistan. *Khonta*'en er rimeligvis Folkets ældste virkelige Redskab til at "dyrke" Jorden eller skaffe sig Føde med. Paharia'erne, der i visse Maader staar paa et endnu lavere Kulturtrin end Santalerne, bruger *Khonta*'en til at grave Rødder med, og til at lave de fornødne Huller, hvori der kan plantes enkelte Arter af Bønner og Græskar. Der findes

enkelte Paharia'er, som ikke eier noget andet Agerbrugsredskab.

Blandt Santalerne bruges den ogsaa til at grave op Skovens Rødder etc. med. Nutildags, da Santalerne mere er blevne virkelige Agerdyrkere, end de før var, anvendes Khonta'en mest som et "Spet" dvs. til at lave Huller, naar en Stang skal sættes ned, et Gjerde reises eller lignende. Paa Santalernes Khonta er Jernets Egg ret, medens den paa Paharia'ernes er buet. Det har sin Interesse at sammenligne dette Redskab med enkelte af Stenredskaberne.

12280. Tamni (daiti -), Grev. Santalistan.

12281. Tamni (*phalra*-), bredt Grev. Santalistan.

Begge disse Arter af Grev bruges om hinanden, dog saaledes, at 12280 mest anvendes til grave ud Sten og Trærødder (Brænde) samt i den hede Tid, naar Jorden er meget haard.

12282. Kudi, (*thadia*-), ogsaa en Art Grev, der foruden ved Jordarbejde, særlig anvendes ved Hypning af Mais. Santalistan.

12283. Kudi, (*guji*-), anvendes væsentlig som 12282, og er uden Sammenligning den kudi, som finder mest Anvendelse. Skaffet sidder, som det er indsat. Man tager med venstre Haand fat i den korte Ende og med høire i selve Skaffet. Saaledes hugger man i Jorden. Kudi'en bevæges til den huggende, aldrig i Retning fra, som med en Spade. En kudi finder kun Anvendelse i løs eller blød Jord. Ved Gravning er det derfor det almindelige, at Jorden først løsnes med 12280 eller 12281 og saa kastes op (eller i en Kurv for at bæres bort) ved Hjælp af en kudi. Naar i Regntiden Jordvolden rundt Rismarkerne skal repareres, er det som Regel altid 12283, som anvendes. Santalistan.

12284. Akhaini (*mal*-), Halmgaffel af Bambus. Santalistan.

12285. Akhaini (*sursa*-), Halmgaffel med Klo af Jern. Bruges under Tærskningen paa Tærskelpladsen, til at vende Halmen og riste den op. Derved falder ogsaa det udtærskede Korn ned under Halmen. Tærskningen foregaar udelukkende derved, at Kreaturer traakker i Halmen. Santalistan.

12286. Karha (*nakic*-), Dragskuffe for Okser; (*nakic*' betyder Kam og refererer sig til det, som er udhugget paa Enderne). Santalistan.

12287. Karha (*nakic*-), for Bøfler. Santalistan.

12288. Karha (*rotok*-); Navnet kommer af rok' dvs. hugge med *Hugjern*, altsaa: med udhuggede Huller. Santalistan.

12289. Karha (rok' *nakic*' -), dvs. med Kam i de udhuggede Huller. Santalistan.

12290. *Halka* (*dandit'*); *dandit* betyder Stilk eller kort Skaft; stor Jernkrog, der er fæstet til en Ring af Jern. Santalistan.

12291. *Halka* som 12290. Santalistan.

12292. *Halka* (*sikri'*); *sikri* betyder Lænke, eller Lænkeled; altsaa leddet *Halka*. Santalistan.

12293. *Halka* som 12292. Santalistan.

12294. *Halka* som 12292. Santalistan.

12295. *Halka* som 12292. Santalistan.

12296. *Halka* som 12292. Santalistan.

12297. *Halka* som 12292. Santalistan.

12298. *Halka* (*sikol'*) *Sikol* betyder Lænke. Santalistan.

12299. *Karha dandit*, *Karhaskaft* eller *Trækstang*. Santalistan. <anm>

12286-12299 bruges omtrent udelukkende, naar Rismarken skal laves. *Halka*'ens Ring sættes paa den for samme lavede "Kam". Ved 12288 stikker man simpelthen Stikken gennem Hullet, og Ringen, med eller uden noget i, holder *Karha*'en i Stilling. Krogen paa *Halka*'en fæstes saa til *Karha* - *dandit'* i de for Øiemedet lavede smaa Huller i *Trækstang*'ens nedre Ende. *Karha-dandit'* bindes til Aaget ved et Reb, oprindeligt forarbejdet af Hud. Hver *Karha* behøver to *Halka*'er. *Karha-dandit'* <ost>end</ost> er aldrig anderledes forarbejdet end det sendte Exemplar, d.v.s. den er en passende tyk Stok af seigt Træ, der kløves i den ene Ende og i den anden forsynes med nødvendige Huller for *Halka*'en. Ved Opsætningen maa selvfølgelig det kløvede spriges ud. Naar *sikol-halka* anvendes, bruges ingen *karha-dandit*.

Rismarkerne maa jo være horisontale, og *Karha*'en anvendes særlig i Bakkehældet ved Rismarkernes første Tillavning, for at flytte Jorden fra den høiere liggende Side over paa den lavereliggende, - dels ogsaa til at lave Voldene rundt Risfeltet. Dette gaar for sig paa følgende Maade: Naar Okserne er spændt for, tager Oksedriveren fat i Haandtaget. Hver *Karha*' har sit Haandtag af Træ. Ved Afsendelsen fra Indien maatte, for Pakningens Skyld, dette Haandtag tages ud og pakkes særskilt ind. Naar Driveren har taget fat i Haandtaget, driver han, dels ved at trykke, dels ogsaa ved at sætte Foden paa *Karha*'en, denne et Par Tommer eller saa ned i Jorden. Den lægges saa lidt skraat tilbage, og idet Driveren holder fast i Haandtaget, trækker Okserne Indretningen bortover. Den Jord, som samles paa *Karha*'en, omtrent 2-3 Kubikfod, praktiseres paa den Maade didhen, hvor man vil have den. Her tipper da Driveren uden videre Haandtaget, og *Karha*'en falder dermed forover. Jorden bliver

saaledes liggende. Naar Okserne kommer tilbage til det Sted, hvorpaa Jorden skal fjernes, tager Manden igjen fat i Haandtaget, og slig gaar det i Ring, indtil man bliver færdig. Paa denne Maade kan der uden alfor stor Anstrengelse laves en Rismark. Tiden spiller for en Indier aldrig nogen Rolle. Naar Karha'en skal bruges, maa Jorden være løs. Den anvendes derfor, naar Regntiden nærmer sig mod sin Slutning, eller efter Regnskurer i den hede Tid. Foruden til at lave nye Rismarker finder den ogsaa Anvendelse til at jævne paa gamle. Karha'en maa være forarbejdet af en solid Træsart. De her modtagne Exemplarer er dels af *Shorea robusta*, Gärtn. (12287), dels af *Bassia latifolia*, Roxb. (12289). Santalistan.

12300. *Raksa*, anvendes paa samme Maade som Karha, men kun paa færdige eller gamle Rismarker, naar Jorden er kommen ud af det horisontale Niveau.

Naar Raksa skal bruges, maa Rismarken være opløiet og opmudret, saaledes at den er en eneste Sørpe. Dyndet praktiseres saa ved Raksa'en fra et Sted til et andet. Dette Exemplar er fra omkring Aar 1870 og er forarbejdet af *Acacia arabica*, Willd. Det ansees for at være et Pragtexemplar. Santalistan. Karha og Raksa eies ingenlunde af alle Santaler. De gaar i Laan og gjør delvis samme Tjeneste som Rullen i Norge. Trækstangen.

12301. *Argom*; gjør delvis samme Tjeneste som Rullen i Norge. Trækstangen fæstes til Aaget, og Okserne trækker den, medens en eller flere staar paa Tværstangen. Den bruges til at jævne Jorden efter Saaning af Mais etc. og særlig til at jævne Rismarkernes Dynd lige før Plantningen. (A. 17.) Santalistan.

12302. *Arar (deko siok')*; *Aag*; den Form, som bruges af Hinduerne (*deko*), naar de pløier (*siok'*) (med *jote'* - dvs. Taug til at binde rundt Oksehalsen og med *umadha*, Taug til at binde Aaget til Trækstangen). Santalistan.

12303. *Arar (dangra-)*; *dangra* betyder Okse. Santalernes *Aag* ved Pløining og Vognkjørsel. Santalistan.

12304. *Arar - (kada-)*; *kada* betyder Bøffel; santalisk; lavet af *Dalbergia latifolia*, Roxb. Santalistan.

12305. *Nabel (karmba-)*; *Plog*; *karmba* er Navnet paa Haandtaget. Santalistan.

12306. *Nabel (gor bhotam)*; *Plog*. Santalistan.

12307. *Nabel (des-)*; *Plog*. Santalistan. *Des* er et Bengaliord, der betyder: Land. Det anvendes af Santalernesærlig om det flade Land mod Øst og Syd, hvor Hinduerne bor.

12308. *Nabel (tir karmba-)*; *tir karmba* er Navnet paa Haandtaget. Santalistan.

Disse fire Arter af Ploge bruges om hverandre; dog saaledes, at 12306 særlig bruges af den mellem Santalerne levende muhammedanske Væverkaste, Jolha. Denne Type ansees for at være mindre god og laves kun, naar man ikke i Farten kan faa Træ, som er tilstrækkelig stort eller naturlig bøiet, saadan som det tiltrænges for de øvrige Arter. 12307 er den Type, der særlig anvendes af de i Des levende Folk, og som nu næsten udelukkende bruges hos de paa Grænserne af Des levende Santaler. Rundt Mohulpahari, der ligger omtrent 30 Kilometer fra Grænsen af Des, bruges den saagodtsom ikke. Plogskaaret er, som det vil sees, bredere og dækker Træets Spids. Derfor slides Træet under og bagover. Denne Art Plog "lever" meget længere end de andre. Plogskaaret maa meget ofte bringes til Smeden, for at der kan sættes ny Egg paa det. Med denne Art Ploge kan man selvfølgelig ikke vælte Jorden synderlig op. De gaar kun en 3-4 Tommer ned i Jorden, hvis Overflade derved rodes op. Pløiningen er derfor heller ikke noget særlig tungt Arbeide. Gutterne begynder allerede at pløje i en Alder af 10-11 Aar. Pløining foretages udelukkende i Regntiden eller efter Regn, naar Jorden er løs og blød.

12309. *Mahadeb* dvs. den store Gud, er en *lingam*. Mahadeb, Siva, er en af de mest dyrkede Guddomme. Enhver lidt langstrakt og rund Sten kan bruges til at fremstille denne. Understellet, yoni, der repræsenterer det kvindelige Princip, er ingenlunde almindeligt. Naar dette ikke findes, graves Mahadeb ned i Jorden, saa kun Toppen er synlig. Smeden af yoni maa vende bort fra Landsbyen. Santalistan. Smlgn.

125..., 11561, 11582. Santalerne dyrker Mahadeb, forsaavidt de ved Patafesten til den ofrer Betelblade, Ris, Melk o.lign. Nævnte Fest afholdes ved Begyndelsen af det hinduiske Aar (omkring 15de April). Den stammer igjen fra den hinduiske corok puja eller Svingefest, der egentlig skulde holdes paa Aarets sidste Dag, 30te coitro, ca. 14de April. Men Santalerne tager det nu ikke saa ganske nøie. Det hele er en natlig Orgie af væmmelig Art. Enkelte Aar, naar der har været Regnmangel, har Hedningerne (dvs. Santaler) foranstaltet en speciel Dyrkelse af Mahadeb. De har da danset rundt om den ydet den sin Tilbedelse og hældt Melk over den.

12531. *Dorosan*, en Række broget malede *Billeder*, der er udspændt mellem to smaa Ruller. Navnet er et udarbejdet Ord fra Bangali, der betyder: Syn. Dorosan hører ikke egentlig med til Kultusgjenstandene i dette Ords rette Betydning. Men den har alligevel nogen Forbindelse dermed. Billederne laves af Gjørtlerkasten Jadopatia. Dennes Medlemmer gaar rundt og viser dem frem for Betaling. Det har været meget

almindeligt, at de, naar en Santal var død, tegnede noget, som skulde forestille den Afdøde, og gik dermed til hans Slægtninger, hvem de fortalte, at den Døde var kommen paa Besøg til dem, - udelukkende for at narre til sig Penge. I tilslutning hertil meddeles, hvad Boddings Katalog indeholder om de to foran opførte Gjenstande, 11561 og 11582, i Katalogen B, 2 og 3: "Cordana, findes altid ved Siden af Mahadeb, mellem denne og Landsbyen. Skal muligens være Siva's Okse Nandi; dog tør jeg ikke sige det for sikkert. Der gjøres Puja til den, samtidig med, at det sker til Mahadeb (12309). Navnet er Bengali; cor betyder: Tyv og dana: Korn eller Fødevarer. Den formodes, rimeligvis ifølge Populæretymologi, at skulle bringe alle gode Ting til Mahadebs Tjeneste. Dette er imidlertid kun et Indtryk, jeg har ikke haft Anledning til nærmere at undersøge Forholdet. Før Ofringen ved pata tages cordana rundt i Landsbyen for at tigge sammen de nødvendige Offeringredienser. B 2 fandtes opstillet inde i et Fjøs, og min Mand fik den, idet Husets Eier sagde, han kunde tage den, dersom han turde røre ved den, hvad Eieren nu ikke troede." 12531 hører med til den samme store Sending, der er modtagen fra Pastor Boddings og katalogiseret 11150-12309.

14145. *Ankelring* af lys, gul Bronze. Indien (Santalistan).

14146. *Armring* af lys, gul Bronze. Indien (Santalistan).

14147. *Ankelring* af lys, gul Bronze; 8 cm. høi. Indien (Santalistan).

14148. *Ankelring* af lys, gul Bronze, 8,5 cm. høi, omtrent af samme Form som foregaaende (14147), men med løst siddende Endedopper. Indien (Santalistan).

15439. Guldbelagt *ring*, med kjerne af kobber. I tværsnit rund; tvermaal 3-3,2 cm. - Jordfund. Fra Santal Parganas; fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15440. Guldbelagt *ring*, med kjerne af kobber; som 15439, men meget beskadiget; kjernen sterkt oxyderet, belægget derfor paa flere steder afsprængt. Største tvermaal 3,1 cm. Jordfund. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15441. *Streng med 125 perler af sten*, de fleste "hjulformede", runde, med smal kant, tykkere mod midten. Af forskjellig størrelse og farve, kanten dog som oftest hvidlig. - Jordfund. "De hjulformede, graaagtige blev næsten alle fundet sammen i en hob. Under laa en af de to stene 15442-43, over den anden, samt den hjulformede lerplade 15444." "Folkene i Indian Museum, Calcutta, har ikke kunnet angive nogetsomhelst med hensyn til tid eller folk, hvorfra disse sager skriver sig". Cfr. ogsaa

under 15445. Fra Santal Parganas; fra et sted nær Mohulpahari; ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

Anmerkning: De fleste af efterfølgende perlestrenger var forsvundne ved min tiltredelse 1917, -som det siden viste sig ved tyveri.prof. O. Solbergs notat.15445 og 15447-58 mangler jan. 1970.

15442. Tildannet sten af gullig graa, kornet stenart, med stødflder i begge ender. Længde 8,6 cm; største bredde 7 cm. - Jordfund, cfr. under 15441. Fra Santal Parganas; fra et sted nær Mohulpahari; ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15443. Tildannet sten af rødlig, graa stenart, glatslebet, med stødflder i begge ender. Længde 9,6 cm; bredde 8,2 cm. - Jordfund; cfr. under 15441. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15444. Rund lerplade, gjenneboeret i midten og med oversiden dækket af concentriske ringe. Tvermaal 8,3-8,5 cm. - Jordfund. Cfr under 15441. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15446. *Streng med 100 perler*, af forskjellig form og størrelse, ligesom af forskellige stenarter. 6 stykker er dopper eller berlokker af metal med indfattede bergkrystaller. Disse sidste er i ny tid indfattede og baaret som *amuletter*. - Jordfund, (med undtagelse af de 6 berlokker?) sandsynligvis fra gammel gravplads. - Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas. Fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien. Anmerkning: Kommet tilbage som "gave" sommeren 1937.

15447. Streng med 32 perler, af forskjellig form og størrelse, ligesom af forskellige stenarter. Et stykke er en berlok af sølv med en indfattet, slebet bergkrystal, i ny tid baaret som amulet. Jordfund (med undtagelse af berlokken?) sandsynligvis fra gammel gravplads. - Cfr. under 15445. Fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Fra Santal Parganas. Forindien.

15448. Streng med 58 perler af samme art som foregaaende. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Cfr. under 15445. Fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring(?), Santal Parganas. Forindien.

- 15449.** Streng med 115 perler af sten, - af forskjellig art. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. - Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15450.** Streng med 243 perler af forskjellig art, alle smaa. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. - Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15451.** Streng med 300 smaa perler af forskjellig art. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. - Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15452.** Streng med 5 perler af forskjellig art. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15453.** Streng med 3 perler, en rød, en hvid og en graastribet. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15454.** Streng med 4 <uklar>perler af forskjellig art. - Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Cfr. under 15445. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15455.** Hængesmykke af et glasklart stof, 3,6 cm. langt; gjennemboret ved den øverste butte ende. Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.
- 15456.** Hængesmykke af kalcedon(?), med øsken af metal. Længde 2,9 cm. - Jordfund (?). - Cfr. under 15445-46. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring? Forindien.
- 15457.** Slebet, cylinderformet smykke af en hvid stenart. Høide 2,2 cm., diameter 2 cm. Jordfund(?). - Fra Santal Parganas; fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring(?). Forindien.
- 15458.** 134 løse perler af forskjellig art, nogle brudstykker af perler, og to smaa stykker oxyderet bronze. -Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads. Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring(?). Forindien.
- 15459.** To *naale* af oxyderet kobber, 6,4 cm. og 4,4 cm. lange. Paa den længste to smaa lerperler ved den øverste ende. -Jordfund, sandsynligvis fra gammel gravplads.

Fra Santal Parganas, fra et sted nær Mohulpahari, ikke langt fra Dwarkaflodens udspring. Forindien.

15460. Brudstykke af et stenredskab med flad underside og høit hvælvet overside, begge sider slebet; af en rød stenart. Længde 5 cm. Jordfund. Fra Santal Parganas. Forindien.

15461. Øxebladformet *kobberplade*, der efter al sandsynlighed har tilhørt et Jain-tempel. I distriktet Manthum findes adskillige ruiner af Jain-tempel - Længde 18 cm., bredde 16,4 cm. - Jordfund. Fra distriktet Manthum. Forindien.

15462. *Stenkrak* paa fire ben det ene afbrukket, 34 cm. lang, 13,5 cm. bred, 13 cm. høi; oversiden blankpoleret, med en tværsøbende, grund fordybning ved den ene smalside. - "Muligens en yoni eller noget andet. -Ihvertfald benyttet til at sidde paa." - Fra Santal Parganas(?). Forindien.

15463. Thari dvs. *tallerken*, hvorpaa spisevarer serveres, rundt, dreiet *stenfad* med svagt udadfaldende kant; stenarten løs, fed, gulgraa. - Diameter 32 cm. - Spisekar og kopper af sten forarbejdes paa forskellige steder i landet, bruges af alle racer, - særlig dog af hinduer. De ansees for at være "renere" end messingkar. Fra Santal Parganas. - Forindien.

15464. Thari dvs. *tallerken*, hvorpaa spisevarer serveres, rundt, dreiet *stenfad* omtrent som foregaaende, men af en blaagraa stenart. Diameter 37 cm. - Cfr. under 15463. - Fra Santal Parganas. Forindien.

15465. Thari dvs. *tallerken*, hvorpaa spisevarer serveres, rundt *stenfad* af en løs, graa stenart, tilskaaret med kniv. Diam. 24,4-24,6 cm. - cfr. under 15463. Fra Santal Parganas. Forindien.

15466. Bati, fladbundet "*kop*", af form som fadet 15465, men mindre, diameter 17,5 cm. Stenarten, hvorf koppen er forfærdiget, løs, graa. - Cfr. under 15463. Fra Santal Parganas. Forindien.

15467. Bati, rund, fladbundet "*kop*" af sten; diam. 13,2-13,4 cm. Stenarten løs og graa. - Cfr. under 15463. Fra Santal Parganas. Forindien.

15468. Bati, rund, fladbundet "*kop*" af sten; diam. 16-16,2 cm. Stenarten løs, graa. - Cfr. under 15463. Fra Santal Parganas. Forindien.

15469. *Lampe*, skaaret i løs, mørkegraa sten; flad bund og skraa udadfaldende kant. Længde 13 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.

15470. *Lampe*, skaaret i løs, lysegraa sten; flad bund og skraa udadfaldende kant. Længde 10,8 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.

- 15471.** Rund, dreiet *oljeskaal* af en gul, fedtstenlignende stenart. Den "bruges til at tage olje med ved badning etc." Diameter 7,4 cm., høide 2,5 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15472.** Rund, dreiet *oljeskaal* af en lys, marmoreret, fedtstenlignende stenart. Den er anvendt til at medbringe olje til badet etc. Diameter 7,6 cm., høide 2 cm. Af randen er udsprængt et skaar. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15473.** -Rund *stentakke* paa tre lave ben, oversiden glat slebet; stenarten mørkegraa. Anvendt "til at rulle ud chapatis paa." Diameter 31,3-31,9 cm., høide 4,3-4,8 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15474.** Bati, rund, dreiet *skaal* "for flydende varer," med høi, udadfaldende kant, - af en blaagraa, løs stenart. Diameter 18,3 cm., høide 7,3-7,4 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15475.** Chipi, rundt, dreiet *stenfad*, med høi, udadfaldende kant, - af en blaagraa, løs, stenart. Diameter 34 cm., høide 11,4-12,1 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15476.** *Messingdaase* med laag i form af et menneskeligt ansigt. Anvendt som salvebeholder eller lignende. Længde 9,4 cm. Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15477.** *Skildpadde* af sten, 40 cm. lang. "I tidligere dage har der været ofret mennesker til denne. Det ord gik at naar skildpadden vendte hovedet mod mora muha (dvs. dødseggen, syd), krævede den en bhandia bheda (dvs. haleløs vædder, dvs. menneske) i offer. Det var jo let nok at manipulere." "Offerstedet var fuldt af heste, mennesker, elefanter etc. i ler, alt Votivbilleder. Skildpadden har særlig været dyrket af Paharia racen, der tidligere eiede landet her. Stedet, hvor skildpadden dyrkedes ... kaldes: Lila-than..." Cfr. ogsaa Boddings fortegnelse J.No. 41/1907, no. C. 1. Fra Santal Parganas(?). Forindien.
- 15478.** Hinduisk *gudebillede*, *stenskulptur*, 29 cm. høit, 26 cm. bredt; i høit relief gjengivende en staaende figur med høi-hovedbeklædning og emblemer (defekte) i hænderne samt to mindre figurer, én paa hver side af midtfigurens hoved. Langs randen af stenpladens overside indhugget bladornamenter. Stykkets nederste del mangler. Fra Santal Paranas. <fie>Avalokite(vara</fie> (Padmapani). Forindien.
- 15479.** Liden *stenplade* med en mindre cirkelrund og en større, aflang fordybning paa oversiden; fra den største fordybning løber en grund fure ud til stykkets nederkant. "Vistnok en liden, privat yoni." Fra Santal Parganas. Forindien.
- 15480.** Utildannet *sten*, ved den ene ende bemalet med hvide og sorte streger; ca.

20-22 cm. lang. Stenen har været dyrket af Bhuya-folkene; den var med den ikke bemalede ende stukket i jorden, medens den bemalede ragede frit frem. Fra Bhuya-folkene. Forindien.

15481. Kandi, *muslingskal* 9 cm. langt, "der blæses som horn ved hinduernes puja. Tonerne skal være saa lange, som pusten kan greie det." - Fra Santal Parganas(?). Forindien.

15482. *Dansetromme* (tumdak') af brændt ler, beviklet med sort- og rødfarvede rotangstrimler, der i forening med den hvide bund danner smukke mønstre. Desuden en ydre strækbevikling af rødfarvede læderremme mellem de to rammer, der ved trommens begge ender bærer Trommeskindene. Disse sidste dækket med en plade af størknet risgrød, paa den ene side sort, paa den anden side gulhvid. Høide 63 cm. - Cfr. under 15483. Fra Santal. Forindien.

15483. *Dansetromme* (tumdak'), som foregaaende men noget beskadiget. Høide 62,5 cm. Dansetrommer som 15482-83, "laves altid parvis samstemmet. - De bæres over skuldren eller nakken, trommingen foregaar ved haanden paa begge ender. "Trommeslagerne" altid gutter deltager i dansen, hoppende som galninger af kjæden foran dansende kvinder." Fra Santal. Forindien.

15484. Kabkubi, 57 cm. langt *instrument*, forfærdiget af et spandformet græskar, over hvis ene, aabne ende er spændt et skind, og over hvis anden, ligeledes aabne ende, er fæstet en kløftet bambusgren, med skrue foroven. En streng af tynd messingtraad løber mellem skindets midtpunkt og skruen. - Bruges fornemmelig af hinduiske tiggere, - men ogsaa af santalske (efter fortegnelsen at dømme). -Cfr. ogsaa 11682-11683. Fra Santal. Forindien.

15485. Chutar basla, øxe med langt skaft; fortil jernbeslaaet, og med stilbart blad, saa øxen kan benyttes baade som ret - og tverøxe. Bladets længde 22 cm., skaftets længde 64 cm. - Cfr. ogsaa 12241. Fra Santal. Forindien.

15486. *Fuglebur*, 73 cm., langt, med bund af træ, sider og tag af bambusspiler; ved tvervægge delt i 4 afdelinger. For fangne vagtler (òri) Fra Santal. Forindien.

15487. "Kok pasi, *snare* til at fange en art vadefugle i," ialt 60 snarer, fæstet til en snor, der ligeledes bærer en række smaa, spidse bambus plugge. Fra Santal. Forindien.

15488. Dhudna Dhudwa?, ca. 18 cm. høi, "*skindpose*, hvori en art olje opbevares. Oljen udvindes af soso-træets frugt." - Cfr. ogsaa fortegnelsen. Fra Santal. Forindien.

15489. Liden sort *tøipose* med trækkebaand; delt i to rum. Benyttet som *pengepung*, eller "til opbevaring af medføring af smaasager". Størrelse ca. 9,5 x 7 cm. Fra Santal. Forindien.

15490. Liden *tøipose*, graastribet, med trækkebaand; delt i to rum. Benyttet som *pengepung* eller "til opbevaring og medføring af smaasager". Størrelse ca. 11,5 cm. x 7,5 cm. Fra Santal. Forindien.

15491. *Træbismer*, 25 cm. lang, med vægtskaal af blik. Fra Santal. Forindien.

15492. Hinduisk *skaalvægt*, med skaale og vægtstang af messing. Vægtstangens længde 16,7 cm. - Benyttet af santaler. - Fra Santal. - Forindien.

15493. *Hulmaal* af bambus, 15,5 cm. høit, 6 cm. i diameter. Fra Santal. Forindien. Hulmaal som 15493-95 "var i ældre tider de almindelige maal, men er nu omtrent gaaet af brug; findes saavidt hos gamle ved salg af olje".

15494. *Hulmaal* af bambus, 8,7 cm., høit, 4 cm. i diameter. - Cfr. under 15493. Fra Santal. Forindien.

15495. *Hulmaal* af bambus, 9,3 cm. høit. 2,2 cm. i diameter. - Cfr. under 15493. Fra Santal. Forindien.

15496. Kati, halvcirkelformet *skive* af lyst træ, brugt som "spræt" ved en santalsk gutteleg. Diameter: 18 cm. Fra Santal. Forindien.

15497. *Netpose*, flettet af bastsnore, ca. 65 cm. lang, "til at bære blade etc. i." Fra Santal. Forindien.

15498. *Hængekøje*, flettet af grove bastsnore. Længde endesnorene excl. ca. 1,60 m. Fra Santal. Forindien.

___ **15499.** *Klædningsstykke* for kvinder af bredstribet, brogetfarvet tøj; aflangt firkantet, ca. 2,5 m. langt, ca. 1,3 m. bredt. - "Vikles om legemet under armene". Spundet og vævet af Mecher. - Fra Mech-folket. Assam.

15500. *Kvindeskjørt*, nederste halvdel indtages af en bred bord med gult og rødt siksakmønster paa blaa bund, øverste halvdel rød. Længde ca. 85 cm., bredde ca. 47-8 cm. - Bruges til dagligdags som eneste klædningsstykke. Fra Rabha-folket. Assam.

15501. *Klædningsstykke* for kvinder af blaa-, rød- og hvidstribet tøj, ca. 1,95 m. langt, ca. 50 cm. bredt. - Bæres over bryst og skuldre til stas, ingenlunde for anstændigheds skyld. Fra Rabha-folket. Assam. ___

18656. *Stenøks* uten sk. hul; mørk av farve. L. 10,2 cm., Br. 4,3 cm. (Do.) Santal

18832. Grovslepen *stenøks* u. sk. hul, rustbrun farve. L. 6,1, B. 3,7. (Do.) Santal

- 18948.** Sterk avslaat *stenøks* med rester av glat overflate; et større substansstap i eggen. Sortagtig farve. L. 7,4, B. 4,3. (Do.)Santal
- 19053.** Glatslepen, tvernakket *stenøks* (?) av lys brunlig-graa farve. Skarp egg, næsten hulmeiselformet. L. 8,7, B. 3,8. (Do.)Santal
- 19119.** Stor cylindrisk *stenphallus*, grovslepen med talrige fordypninger utover overflaten. a er en tversgaaende 1-1 1/2 cm. bred rød farvestripe; med mørkere rødt er de langsgaaende striper b malet. Farven er brungraa, dog i partiet c lysere brun. L. 28,2, største tykk. 10,5. (Do.) Santal.
- 20030.** *Pengestykker*, bestaaende af 4 kobberklumper af forskjellig form, upræget, med patina. <fie>+ en *jernmeisel*.</fie> Santalistan. NB. 20030 er renummerert. Opprinnelig katalogisert som nr. 11936. Gjenstanden beholder nr. 20030. Nr. 11936 utgår.
- 20180.** *Redskab*, bestaaende i et langt rørstykke, gjennemboret af en en meget lang tverspalte, hvori er indsat en træpind. Til denne og røret er fæstet et taug med en pind og 2 nøster. Lg.: 79 cm. Santalistan?
- 20665.** ohok' Hâsli. Cirkelrund *halsring* af messing med ornamenter og aabning. Diam.: 15,5 cm. Santal Parganas, Kaerabani, Buca Manjhi. Anmerkning: Santalsamlingen er for størstedelen magasinert. K = landsbyen, B.N. personnavn.
- 20666.** *Johok' Hâsli*, omtrent som foregaaende. Diam.: 13 cm. Santal Parganas, Kaerabani, Buca Manjhi.
- 20667.** *Johok' Hâsli*, omtrent som foregaaende. Diam.: 18 cm. Santal Parganas, Kaerabani, Buca Manjhi.
- 20668.** Hâsli; cirkelrund *halsring* af messing, støbt og ornamenteret med aabning. Diam.: 12,5 cm. Santal Parganas, <uklar>Saptola, Behoo; (Santal).
- 20669.** Hâsli; cirkelrund *halsring* af messing omtrent som foregaaende; diam.: 13,5 cm. Santal Parganas, Saptola, Betvo, Santal.
- 20670.** Hâsli; cirkelrund *halsring* af messing, omtrent som foregaaende. Diam.: 18 cm. Santal Parganas, Saptolo, Betvo, Santal.
- 20671.** Hâsli, cirkelrund *halsring* af messing, omtrent som foregaaende. Diam.: ca. 19 cm. Santal Parganas, Asna Karikador, Santal.
- 20672.** *Hâsli*, omtrent som foreg. Diam.: ca. 18 cm. Santal Parganas, Asna Karikador, Santal.
- 20673.** Mol; *ankelring* af messing, glat, af kantet tversnit, noget ornam., aaben med runde, noget fladtrykte endeknotter. Diam: 11 à 11,5 cm. Santal Parganas,

Sonkara, Rasma, Bhuya. <anm><fie>Bhuya-kastens.

20674. Mol, *ankelring* af messing, omtrent som foreg., men mere ornamenteret. Diam. ca. 10 cm. Santal Parganas, <uklar>Sonkara, Rasma, Bhuya. Bhuya-kastens.

20675. Mol, ca. som foreg., men spinklere. Diam.: 9 à 10 cm. Santal Parganas, Sonkara, Rasma, Bhuya.

20676. Mol, ca. som de foreg., meget svagt ornamenteret, særdeles trang aabning. Diam.: 10 à 11 cm. Santal Parganas, Sonkara, Rasma, Bhuya.

20677.

a. Mol, ca. som foreg; diam.: 10 à 11 cm. Santal Parganas, Sonkara, Rasma, Bhuya. 20677.

b. Mol, par med foreg; diam. 10 à 11 cm. Santal Parganas, Sonkara, Rasma, Bhuya.

20678. Mol; ornamenteret som et tvundet taug, glatte, ovale knotter; diam.: ca. 10 cm. Santal Parganas, Asna Duma, Mahle. Mahle-Folkets.

20679.

a., b. Paingan; et par *ankelringe* af tin og messing, cirkelrunde, hule, med aabning langs hele udsiden; fyldt med smaa raslende metalstykker, ornam. med længderifler og bueornamenter. cfr. no. 11916. Diam.: 6,5 cm. Santal Parganas, Sonkara. Karikador, Santal. Bruges af Børn (Santaler)

20680.

a., b. Paingan; et par; ca. som foregaaende; diam. 7 cm. Santal Parganas, Sonkara, Karikador, Santal.

20681.

a., b. Herel Paingan, et par; *ankelringe* af messing bøiet efter længdeaksen, aaben langs udsiden, hule med raslende legemer, ornamenteret. For enderne af længdeaksen er anbragt komplicerte knopper. Diam.: 18 og 11 cm. Santal Parganas, Dhaka Simbra, Santal. (herel = Mand). Bruges ved enkelte Danse.

20682.

a., b. Bauk; et par; *ankelringe* af messing, jevntykke, massive, ret afskaarne for enderne, sterkt bøiet efter længdeaksen, uden ornamenter. - Skizze - Santal Parganas, Jamjuri, Jamjuri, Deko. bāk (ã = fransk au). Form brugt af Hinduer.

20683.

a., b. Bauk; et par *ankelringe*, ligner foregaaende, men er meget spinklere, kantede og ornamenteret foran de pæreformede endeknopper. - Skizze. Santal Parganas,

Gazaria. Jamjuri, Santal. bāk, Santalsk.

20684.

a., b. Curi sakom; et par *ringe* af messing, cirkulære, spinkle, facetteret paa udsiden. Diam.: 5,8 cm. Santhal Parganas, Bhuya, Dom, Santhal. (curi c udtales = ital. c foran i) bruges af bhuya og dom, hos Hindukasterpaa underarmen (Haandled) NB. sakom bruges kun af kvinder.

20685.

a., b. Curi sakom; et par cirkulære *messingringe*, facetterte paa udsiden, smaa endeknopper. Diam.: 5-5 1/2 cm. Santhal Parganas, Asna, Kaerabani, Mahle. bruges af Mahle, et med Santalerne nær beslægtet Folk (Kurvflattere).

20686.

a., b. *Curi sakom*; ganske som de forrige men mindre; begges diam.: 4,5 cm. Santhal Parganas, Kurua, Matla Manjhi. Santalsk.

20687.

a., b. Curi sakom; cirkulære *ringe* af messing, lukket; trekantet tværsnit, rhombiske fordybninger paa udsiden. Diam.: 4,3 cm. Santhal Parganas, <uklar>Kaorabani, Joba Maujhau.

20688.

a., b. *Curi sakom*; et par, aldeles som de forrige. Diam.: 4,3 cm. Santhal Parganas, Kaorabani, Joba Maujhau. Santalsk.

20689. Todor; *ring* af messing, der smalner mod endeknopperne, rundt tværsnit, enkle, indmeislede ornamentter. Diam.: ca. 6,5 cm. Santhal Parganas, Tasario, Balio; Tamboli?, Bhuya. (NB. Prik under Konsonant betegner denne som Kakuminal.) Todor bruges af Mænd (Haandleddet) Bhuya-kasten.

20690. Todor; *ring* af messing (kobber?), ligner den forrige. Diam.: 7,2-7,5 cm. Santhal Parganas, Tasario, Balio, Tamboli?, Bhuya.

20691. Todor; *ring* af messing, cirkulært tværsnit, koniske endeknopper, glat. (prov. se fg.) Diam.: 4,2 og 4,5 cm. Santalsk.

20692. Todor; *ring* af kobber, afrundet tværsnit, svage endeknopper. Diam.: 4,5 og 5 cm. Santhal Parganas, Asna, Jamjuri, Santhal. Santalsk = Bhuya.

20693. Todor; *ring* af kobber, rundt tværsnit, glat med svage endeknopper; bruges om ankelen paa smaabørn især mod epilepsi. Diam.: 5 cm. Santhal Parganas, Jamjuri, Jamjuri, Santhal.

20694.

a., b. Todor; et par *messingringe* med smaa endeknopper; tarvelig ornamentik. Diam.: ca. 5 cm. kador (Lav Hindukaste).

20695. Merhet' sakom; Massiv *jernring*, cirkulær, med aabning paa siden, enderne ret afskaarne; tværsnittet cirkulært, rudede tredelte tverbælter i haut-relief paa udsiden. Diam.: 6-6,5 cm. Santhal Parganas. Santhal. (merhet = jern.)

20696. *Merhet sakom*, som foreg., men med meget vid aabning. Diam.: 5,7-6,8 cm. Santalsk.

20697. *Merhet' sakom* som 20695 men tykkere. Diam. 6-6,5 cm. Santalsk.

20698. "*Merhet' Todor*"; som de foregaaende, men med skraabælter istedetfor tverbælter. Diam.: 6 cm. Santhal Parganas, Monhorcok; Hor (= Santal). Santalsk (for Mænd.)

20699. Rasun sakom; *ring* af messing i 2 dele med kilelukninger; forøvrig cirkulære og radiære ornamenten i haut-relief; buklet paa udsiden. Ydre diam.: 7,5 cm. Indre diam.: 4,3 cm. Santhal Parganas. Santhal.

20700. Rasun sakom, ngl. som foreg.; men med prikornamenter i 2 zikzaklinjer paa udsiden. Ydre diam. 7,5 cm. Indre diam.: 4,7 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20701. Rasun sakom, med regelmæssig reliefmønster paa udsiden. Diam.: 6 cm. Santhal Parganas. Santalsk.

20702. Rasun sakom ganske som foregaaende. Indre Diam.: 3,5 cm. Ydre diam.: 5,7 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20703. Baiha sakom; *ring* af bronze med hule sider, tværsnittet trekantet, noget buet, bestaar af 2 dele med 2 charnierer, rigt og vakkert dekoreret i haut-relief, brugtes før (sjelden nu mere) som takkepresent til gamle kvinder, der forrettede som jordemødre; bæres om haandleddet. Indre diam.: 4,8. Ydre diam.: 9,5 cm. Dybde 3,5 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20704. *Baiha sakom*, ca. som foregaaende men ornamentiken noget anderledes og siderne mer hvælvet. Indre diam.: 4,8 cm. Ydre diam.: 10,5 cm. Dybde: 5 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20705.

a., b. Sankha; et par cirkulære *benringe*, der er fladtrykt fra siderne og er furet parallelt med kanterne, ikke ornamenteret. Diam.: ca. 6 cm. Br.: 2-2,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahari, Santhal.

20706.

a., b. *Sankha*, et par som foregaaende, men er forsynet med nogle stregornamenter

samt viser levninger af et rødt farvestof. Santhal Parganas, Saptola Behva, Santhal.

20707. Chir sakom; *ring* af messing med 2 charnierled; radiært gitret; knopornamenter paa udsiden. Indre diam.: 5 cm. Ydre diam.: 7,5 cm. Santhal Parganas, Santhalerne.

20708. Chir sakom; som foreg., men noget mindre. Indre diam.: 4,6 cm. Ydre diam.: 7,2 cm. Santhal Parganas, Santhalerne.

20709.

a., b. Chir sakom; et par, ganske som foregaaende. Diam. 7,5 cm. Tykkelse (inderst): 1,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri; Dom. bruges af Dom-kasten.

20710. Chir sakom; omtrent som de foregaaende. Diam.: 7 cm. Tykkelse: 2 cm. Santhal Parganas. Dom.

20711. Chir sakom; omtrent som de foregaaende, men med smukke ornamenter i haut-relief. Diam.: 7,5 cm. Tykkelse 1,5 cm. Santhal Parganas. Santalsk.

20712. Katri sakom; *armring* af messing, massiv, stiliserte blad og blomstornamenter i svagt relief. Diam.: 6,5 cm. Santhal Parganas, Sormundi, Jagu Maujhi. Santalsk.

20713.

a., b. Katri sakom; et par; cirkulære, servietringlignende *ringe* af messing bestaar af 2 ulige med 2 charnierer sammenfœiede dele og er i rænderne dekoreret med svære knopornamenter, forøvrig med slangelinjer og rosetter i hautrelief. Diam.: ca. 5,5 cm. Br.: 3,5 cm. Santhal Parganas; Paharia og Bauri.

20714. Khila sakom; *ring* af messing med ca. firkantet tværsnit og 2 charnierer; glat. (skizze). Diam.: 5,3 cm. Santhal Parganas, Dudhiani, Santhal.

20715. Khila sakom; meget tung og tyk *messingring* med charnierer; tarvelige ornamenter. Diam.: 7-7,5 cm. Tykkelse ca. 1 1/2 cm. Santhal Parganas, Dudhiani, Santhal. (Khila bruges, hvor noget faldes sammen og fæstes med en Pinde.)

20716. Tad; *ring* af messing for mænd (overarmen)., cirkelrund, tykkere paa midten smalner mod endeknopperne, tværsnittet plankonvekst; ornamenteret i haut-relief. (hvid) . Diam.: 8 cm. Santhal Parganas, Gumro, Gumro, Dom.

20717. Tad, som den forrige, men med svagere endeknopper, farven rødgul. Diam. 8 cm. Santhal Parganas, Gumro, Gumro, Dom.

20718. *Armring* af messing, med 2 charnierer, paafaldende vakkert, rigt ornamenteret gjenembrudt arbeide. Diam.: 8 cm. Br.: 1,5 cm. Santalistan.

20719. Kharu sakom. *Armring* af messing bred og tyk, cirkelrund og med ophøiede ornamenter. Diam.: 7,5 cm. Br.: 1,5 tyk.: 1,5 cm. Santhal Parganas, Sormundi, Nico Mauhjau. Santalsk

20720.

a., b. Kharu sakom. *Armbaand* af messing, et par forsynet med charnierled, gitret og med store knopornament i 2 rader paa udsiden. (Skizze.) Diam.: 6,5 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20721. Kamar sakom; *ring* af messing, cirkelrund med charnierer; knop og punktornamenter; diam.: 8 cm. Santhal Parganas, Santhal. (Kamar = Smedekasten, her = lavet af do.)

20722. Kamar sakom; *armring* af messing, cirkelrund med charnierer, buklet paa udsiden, radiære og zikzaklignende punktornamenter. Diam.: 8,5 cm. Santhal Parganas, Santhal.

20723. *Armring* af hvitt metal, bred, tynd og flad (som en servietring), lukkes med en pind, der gaar gennem smaa cylindre. Knop- og punktornament i horizontale linjer paa udsiden; tverplade over laasen. Øvre diam.: 5 cm. Nedre diam.: 6 cm. Høide: 4 cm. Santhal Parganas.

20724.

a., b. *Armringe* af messing, massive, ubrudte, buklede paa udsiden og dekoreret med punktornament i concentriske ringe. Diam.: 6 cm. Tykkelse: 1 cm. Santhal Parganas.

20725. *Armring* af messing, massiv, ubrudt paa ydersiden med svære knopornamenter i 3 rader. Diam.: 7,5 cm. Santhal Parganas.

20726. *Ring* af messing, cirkulær, med knopornament i horizontale rader paa udsiden, gjennebrudt. Lukning som skizzeret. Diam.: 4,5 cm. Br.: 1,2-1,4 cm. Santhal Parganas, Tasario. Capurio, Kamar. (= Smedekasten.)

20727. *Ring* af messing, baandformig, knopornament som paa forrige, lukning som skizzeret; diam. 5,3 cm. Br.: 1,2-1,4 cm. Santhal Parganas, <uklar>Tasario. Capurio, Kamar.

20728. Katri sakom; flad cirkulær *messingring* med sideaabning, enkelt ornamentet paa begge sider. Diam.: 6,8 cm. Br.: 1 cm. Santhal Parganas, Dudhiani.

20729. *Katri sakom* af messing; som foregaaende, meget tarvelig ornamentet. Diam.: ca. 7 cm. Br.: 1,2 cm.

20730. *Katri sakom*; knopornamenter. Diam.: 7 cm. Br.: 1,1 cm.

- 20731.** *Katri sakom*; slidte ornament. Diam.: 6,3 cm. Br.: 1 cm.
- 20732.** *Katri sakom*; Diam.: 6,7 cm. Br.: 1,1 cm.
- 20733.** *Katri sakom*; diam.: 7,2 cm. Br.: 1,1 cm.
- 20734.** *Katri sakom*; diam.: 6,5 cm. Br.: 1,1 cm.
- 20735.** *Katri sakom*; diam. 7,3 cm.; bredde: 0,9 cm.
- 20736.** *Katri sakom*; diam. 7,2 cm. bredde: 1,2 cm.
- 20737.** Sakom; *ring* af messing, flad men noksaa tyk, bestaar af 2 med charnierer forbundne dele, cirkulær; ovale bladlignende tverornamenter paa den ene side, slidt paa den anden side; bruges ikke for sig men best foran Sankha. Diam.: 7,3 cm. Br.: 1,3 cm. Santhal Parganas, Tasario. Balio; race: Mahle.
- 20738.** *Ring* af jern, omtrent cirkulær, tversnittet firkantet, trang sideaabning, dekoreret med zikzak, ruder, tverstriber og prikker. Ydre diam.: 5,5 cm. (cfr. 11898.)
- 20739.** *Ring* af jern, som foreg., dekoreret med en dobbelt zikzaklinje, paa udsiden med længde- og tverfurer skraa- og tverstriber. Diam.: ca. 6 cm.
- 20740.** *Ring* af jern, oval med stor sideaabning, zikzakornament paa den ene side, meget rusten; diam.: 6 og 7 cm. (firkantet tversnit.)
- 20741.** *Ring* af jern, flad, cirkulær, med trang sideaabning, bue- og stigelignende ornament paa den ene side. Diam.: 5,7 cm. Br.: 0,8 cm.
- 20742.** *Ring* af jern, ganske flad, cirkulær med trang aabning. Diam.: 6,5 cm. Br.: 0,9 cm.
- 20743.** *Ring* af jern, som forrige men med zikzak- og stribeornamenter paa den ene side, hvor ogsaa randen er tandet. Diam.: 6,1 cm. Br.: 0,9 cm.
- 20744.** Baju; *ring* af messing, cirkulær, lukket, ulige tykkelse, tversnit plankonvekst; ligesom opgalvaniseret. Diam.: 8 cm. Santhal Parganas, Tesoria. Badhia; race: Hor (= Santal).
- 20745.** Baju; *ring* af tin, cirkulær, lukket med en knude som ringen slaar paa sig selv, taber sig i smaa spiralmanchetter. Diam. 8-8,5 cm. Santhal Parganas, Tesoria. Badhia, Hor (= Santal).
- 20746.** *Ring* af jern, fladtrykt fra side til anden, cirkulær, med aabning paa siden, rænderne paa udsiden tandet. Diam. 1,7 cm.
- 20747.** *Ring* af messing, cirkulær, lukket. Langs begge kanter løber paa udsiden et taugornament i hautrelief; mellem begge et glat baand i haut-relief, der ender i 2 smaa spiraler med en tverplade imellem sig. Diam.: 1,8 cm. Br.: 0,5 cm.
- 20748.** *Ring* af messing, cirkulær, lukket, paa udsiden siret med 3 glatte baand i

haut-relief, der ender i 2 smaa spiraler med en mellemliggende tverplade. Diam.: 1,9 cm. Bredde: 0,4 cm.

20749. *Messingring*, cirkulær, med en med kanterne parallel, fremspringende midtlist paa udsiden og et lodstykke paatvers. Diam.: 2,5 cm. Br.: 0,75 cm.

20750. *Cura mundam*; *ring* bestaaende af et stykke tyk messingtraad, hvis ender er sammenloddede indbyrdes og til en rosetaf messing med knopornamenter. Diam.: 1 cm. Santhal Pargana, Duma, Bipun-Mauhji. Santalsk.

20751. *Baju*; *overarmsbaand* for kvinder, bestaaende af et leddet bælte af tin samt bundter af rødt bomuldsgarn. Bæltets lg.: 12,5 cm.; bredde: 1,5 cm.

20752. *Baju*, ligner forrige men leddene anderledes; bæltets lg.: 11,5 cm. br.: 2,4 cm.

20753. *Ring* af jern, cirkulær, af firkantet tværsnit, med sideaabning, horizontale, vertikale og skraa linjer samt buelinjer. Diam.: 5,7 cm.

20754.

a., b. *Kan phul*; *øreringe* af tin, bestaaende af et cylindrisk, hult parti for øreplippen og en hertil loddet roset af tin, der ved smaa skillevægge er opdelt i felter, indlagt med farvede glasstumper. Rosetdiam.: 4,5 cm.; cylinderh.: 1,4 cm. Santhal Parganas, Bhuya. (lit: = Ørenblomst.)

20755. *Sølje* af messing som skizzeret, krum naal fastloddet bag.

20756. *Prydnaal* af messing, femdelt ornam. roset med facetteret knop i midten og krum naal fastloddet bag. Naallg. tot.: 13,5 cm.

20757. *Prydnaal* af messing, ganske som den forrige. Naalens tot. lg.: 14,3 cm.

20758. *Bjælde* af messing; halvkugleformet med filigransforsiringer og 9 smaa dobber i kanten. Høide: ca. 1,5 cm.

20759.

a., b. *Jhimjimi makri*; *næseprydelse* af tin, bestaar af 2 smaa cirkulære, ornamenterte plader. Til disse er ved bøliler ophængt 14 smaa hjerteformige stykker messingblik. Santhal Parganas, <uklar>Duma, Maujhi, Bhuya.

20760. *Bók siki*; *halsprydelse* af 4 moderne britisk-indiske mynter (one charter anna, sterkt slidte). hver forsynet med en ring, hvorigjennem de er trukket paa et taug. Santhal Parganas. (ela bruges særlig af forskj. lave Hindu kaster.) (bók = Heme.)

20761. *Sikri mala*; 2 kjættinger af tinringe ophængt i en liden ring af tin, hvortil er fæstet en firdelt roset af tin. Lg.: 4 x 29 cm. Santhal Parganas,

Asna, Domhani, Hor (= Santal). (sikri = *Lænke*.)

20762. *Perlebaand* af blaa hvide og orangefarvede perler, 12 1eddets, 3-radet med rosetter. (skizze.) Lg.: 28,5 cm.

20763. *Pompon* af bomullsgarn i gult, rødt, grønt og violet samt <uklar>gulltraad, kugleformige knopper. Lg.: 17 cm. Prydelse paa Overarmen, bruges af de lavere Hindu kaster.

20764. *Pompon*, i dethele som forrige, ikke violet. Lg.: 18 cm.

20765. Pitónj. lukket *ring* af 22 graabrune frugter, trukne paa garn; lang dusk. Omfang: 18 cm. Santhal Parganas.; Hor (= Santal). (pitónj = Navnet paa Frugten.) (Mala = *Halsbaand*.)

20766. Retha Mala; *ring* af 22 ellipsoidiske, mørkegraa, paa siden furede frugter, trukket paa et tøjbaand. Santhal Parganas, Jordcha. Race: Rama Jugi. (lav Hindu).

20767. Paola mala; *perlering* af cylindriske rødbrune led, ligner koral. Lg.: 106 cm. Santhal Parganas, Dudhiani, Bodgoe Maujhau (Santalsk.)

20768. Kat mala; lukket *ring* af smaa runde, graabrune frugter, forbundet med en lang kjede af samme sort. Ringens lg.: 69,5 cm. Kjedens lg.: 58 cm. Santhal Parganas, Tesoria, Gambarea, Hor (= Santal) (Kat = Træ.)

20769. Mala; *ring* af mørkebrune; ellipsoidiske trækugler med meridionale furer, desuden 6 forgyldte kugler af samme form. Lg.: 62 cm. Santhal Parganas, Asna, Anthia; Hor (= Santal).

20770. Bhauri mala; *kjede* af 30 smaa rødbrune rynkede frugter, trukne paa en rød hyssing; "bruges som medicin mod svimmelhed". Lg.: 10,5 cm. Santhal Parganas, Lukria, Jeegi (lav Hindu)(bhauri = Svimmelhed.)

20771. *Bjælde*; konisk; bestaar af concentriske ringe af sammensveiset messingtraad. (cfr. no. 12135.) Høide: ca. 5,5 cm.

20772. *Bjælde* som no. 20771. Høide: 5 cm.

20773. *Bjælde* af jern, klokkeformig, elliptisk tværsnit. H.: ca. 9,5 cm. Aabn. diam.: 7 cm. og 4,5 cm.

20774. Cadorbadoni, hul *messingfigur* (skizze.) H.: 12 cm. Santhal Parganas, Asna, Asna, Paharia.

20775. Hati; *elefant* af bly, ornamenteret, paa 4 hjul. Lg.: 12 cm. H.: 10 cm. Santhal Parganas, Jamjuri, Jamjuri, Santhal.

20776. Sindurkia; *skaal* af kobberblik, rigt ornamenteret, paa laaget med blomsterornamenter. Diam.: 8,5 cm. H.: 3,75 cm. Santhal Parganas, Dhaka.

Simbra; Hindu. Æske til at have sindur i. bruges af alle, opr. Hinduisk.

20777. Sindurkia; *skaal* af kobberblik, cylindrisk, med hvælvet laag, ornamenteret. Skaalens h.: 3 cm. Diam.: 7 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Simbra, Santhal.

20778. Sindurkia; *skaal* af kobberblik, rigt ornamenteret. Skaalens h.: 3 cm. Diam.: 7,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Simbra, Santhal.

20779. *Sindurkiaris*; gjenstand af træ, dreiet, øiensynlig uden aabning. (se skizzen.) H.: 9,75 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Sikari, Santhal.

20780. Seta Kauta; *hundehalsbaand* af jern med 7 par jernpigge paa udsiden. Diam.: 13-14 cm. Santhal Parganas, Asna, Kaerabani. (= Hundepighalsring) Santalsk.

20781. *Flaske* af lysegrønt, blakket glas, ca. kuglerund beholder, hals med bred krave. H.: 14 cm.; max. omf.: 28 cm. (Hinduisk. Bruges særlig til at hente Gangesvand i.) Anmerkning: 20781-84 antagelig antikke gresk-romersk, pakket ned sammen med antikk-samlingen. 1957.

20782. *Flaske* af lysegrønt blakket glas, ligner foregaaende. H.: 14 cm.; max. omf.: 28 cm.

20783. *Flaske* af glas; ca. som de foregaaende. H.: 8 cm.; max. omf.: 17 cm.

20784. *Flaske* af glas, ca. som de foregaaende, kraven asymmetrisk. H.: 11 cm.; max. omf.: ca. 21 cm. Anmerkning: Knust, kassert.

20785. Gelas (= ules) glass); stort *bæger* af messing, paa en lav fod, tværnsnit cirkulært; glat. H.: 10 cm.; Diam.: 9 cm. Santhal Parganas, Jamjuri, Paharia.

20786. Gelas (bindi-); *bæger* af messingblik, afskaaret konisk; let ornamenteret. Aabn. diam.: 7,5 cm. Bund. diam.: 4,5 cm. Santhal Parganas, Sonkara, Karmatand; Santhal. (bindi = med Ring under til at staa paa.)

20787. Sindurkia; *beholder* af bronze med laag og 2 charnierer, rigt ornam. i hautrelief. H.: 6 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Baromasia; Santhal.

20788. Thari; hamret *fad* af messing med høi, skraat opstaaende rand, dekoreret med et punktvis indhamret spiralfornet ornament, som fylder bundfladen og indhamrede ornamenttrænder i randen. (cfr. no. 15463.) Diam.: 24,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri, Santhal.

20789. Thari; hamret *fad* af messing, ligner forrige. Diam.: 28 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri, Santhal.

20790. Thari, *fad* af messing, cirkelrundt, sparsom ornamentik; (cfr. 15463.) Diam.:

27,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri, Santhal.

20791. Dhiri Thari; rundt, dreiet *stenfad* med svagtudfaldende kant; fet, løs, graa stenart, sparsomt dekoreret (cfr. no. 15463.) Diam.: 32 cm. Santhal Parganas, Dhaka; Deko (= Hindu)

20792. *Dhiri Thari*; ligner forrige; diam.: 32,5 cm. Santhal Parganas, Naukar; Deko (= Hindu).

20793. *Kop* af træ, med hank, maal for tykmelk ved salg. Diam. i aabn.: 11 cm.; diam. i bd.: 6 cm.; h.: 12 à 13 cm.

20794. *Kar* af rør, oprullet i concentriske spiralvindinger, sammenholdt af 2 radiære rørbaand; maal for tørre sager; rummer 1/2 ser. Diam. i aabn.: 8,5 cm. H.: 10 cm. Maldah, Puliapfolket.

20795. *Kar* af rør som foreg; maal for tørre sager. Aabn. diam.: 12 cm. H.: 11,5 cm. Maldah, Sikarpur. Jozhibompor, Pulia.

20796. Khalai; *kurv* af rør; skizzeret. H.: 20,5 cm. Santhal Parganas, <uklar>Naukar; Citragari Keota (= Fiske kaste). Til at bære fisk i.

20797. Jugi gosāi kokoeak' tunki; *kurv* af spaaner med hank af rør, har 4 primitive ben; meget defekt. dybde: ca. 12 cm.; diam.: 18-20 cm. Santhal Parganas. (lit: = tiggerkurv (tunki, (brugt af) Jugi Gosai (nærmest en slags hinduisk fakir.)

20798. *Kurv* af rør, krukkeformig (skizzeret.) (Khalai.) H.: ca. 26 cm. Aabn. diam.: 12,5 cm. Goalpara Distrikt Assam. Santhal Parganas, Guma Duar. Samaguri; Race: Mech.

20799. *Bærekurv*, flettet af rør, med rund aabning og firkantet bund, med 4 længderibber, hvoraf de 2 oventil er forsynet med ører for et taug, bæres paa ryggen. H.: 45 cm.; Diam: 34,5 cm. Assam, <uklar>Goalpara. Guma Duar; Rabha. (Rabha-Racen)

20800. *Bærekurv* af rør ganske som no. 20799. Diam. i aabn.: 29 cm.; tot. h. 38 cm. Assam, Rabhafolket.

20801. *Kurv* af spaaner, oval med omfattende laag og snudeformede hjørner, bunden lineær. H. med laag paa: 16 cm. Bundens lg.: 38 cm.

20802. *Melkespand* af træ, næsten cylindrisk med kobberbeslaet rand og hank af taug. H.: 24,5 cm. Aabn. diam. 20,5 cm. Bunddiam.: 18,5 cm. Nepalesisk.

20803. *Smørkjerne* af træ (skizze.) H.: 38 cm. Kravens diam.: 28,5 cm. Aabn. diam.: 12 cm. Assam, Goalpara, Guma Duar, Ripu. Erhvervet hos Nepalesere, der drev Bøffelrøgt i Ripu, Goalpara.

- 20804.** *Kjernestav* til no 20803 (skizze). Tot. lg.: 100 cm. Assam, Goalpara, Gurna Duar, Ripu, Nepalesere.
- 20805.** Jatra gandom; *trækloids* beslaaet med 28 spiger (skizze). Bredde: 11 cm. Lg.: 30 cm. H.: 5 cm. Santhal Parganas, Tosoria, Jamjuri; Santhal, Paharia. Kultusredskab bruges av fakirer at sitte paa som askese.
- 20806.** Banesor patta; tykt *bræt* af træ med et rundt afsnit i den ene ende; her er indslaaet endel spiger (se skizzen). Lg.: 95 cm. Br. (nedentil) 12-14 cm. Santhal Parganas, Tosoria, Jamjuri; Santhal, Paharia, Kultusredskab. Paharia.
- 20807.** Trisul; *trefork*, helt af jern; til kultisk brug (skizze). Tot. lg.: 32 cm. Santhal Parganas, Tasario, Jamjuri; Paharia. Kultus redsk. sættes i jorden ved siden av en lingam.
- 20808.** Cim; *redskab* af jern bestaar af et ombøiet fladt jernbaand; sammensurret nær bøiningen og ophængt i en ring, minder om en ildtang. "bruges av santalerne som en slags spradestok ved dans", er ellers et slags redskab for fakirer. Tot. lg.: 71,5 cm. Santal Parganas, Naukar, Sulunga.
- 20809.** Cimta; *tang* af et sammenbøiet baandjern, sammensurret nær bøiningen og ophængt i en jernring, hvorpaa er trukket 6 smaa jernringe. Tot. lg.: 56 cm. Santhal Parganas, Tosoria, Chaparia.
- 20810.** Jaini thinga; *redskab* paa skaft av rør, bestaaende af 4 smaa, spiralvredne, krumme jernstænger, der forener sig fortil og bagtil. Paa hver sidder 3 smaa jernringe (skizze.); skaftets lg.: 155 cm. Santhal Parganas, Tasario, Jamjuri, Santhal. Brukes av præsten som stav, rasler.
- 20811.** Jaini thenga; *redskab* paa rørskaft, bestaaende af en liden bøiet spiralsnoet jernstang, som fortil danner en løkke og som er indkilet i skaftet samt bærer 6 smaa jernringe. Tot. lg.: 182 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri; Santhal.
- 20812.** Sogoi; *stav* af træ af rundt tversnit noget smalnende mod den ene ende. Paa en strækning af 61,5 cm. er der et antal ringformige indsnit som skizzeret. Tot. lg.: 174 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri, Santhal. Brukes til at frembringe en raslende lyd av at trække den gennem en "kost" af sammenbundne Bambusstikker, se No. 20863.
- 20813.** Merhet thenga; *jernstang* med skaft som skizzeret, resten ledagtig som skizzeret, let ornamenteret. Lg.: 120,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri, Santhal.

- 20814.** *Amulet* (?), bestaaende af en træpind med barken paa, hvortil med 2 baand løst er fæstet en bundt tynde træspiler og endel plantetrevler. Pind lg. (retl.): 22,5 cm.
- 20815.** *Ghadri*; mellem 2 flade, smale sidestykker af træ er horizontalt og dreibart ophængt 15 flade træstykker. Taugurring øverst og nederst. Sidestykkernes lg.: 46 cm. Afstand: 14,5 -16 cm. Santhal Parganas, Sonkara, Karikador, Santhal.
- 20816.** Pocor; bestaar af et stykke bambusrør, hvori slutter et cylindrisk stempel paa et bambusskaft; rørets lg.: 26 cm. pindens lg.: 35 cm. (*legetøispistol*). *Sprøite* (bruges til at skvætte Vand særlig ogsaa farvet Vand paa hverandre.)
- 20817.** *Beholder* af kobber, tilnærmelsesvis kugleformig, kort hals med udfaldende krave. Nederste tredjedel væsentlig sort og rundt hele er graveret en række horizontale ringe. H.: 36 cm. Max. omf.: 100 cm.
- 20818.** Kharpa; et par *sandaler*; helt af lær. Lg.: 23,5 cm. Br.: 8,5 cm. Santhal Parganas, Tosoria, Jampuri; Santhal.
- 20819.** Danghra nathu totolak; *redskab* af taugverk som skizzeret. Tot. lg.: ca. 95 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri; Santhal. Til at binde oksesnuten.
- 20820.** *Danghra nathu totolak*; ganske som no. 20819. Tot. lg.: ca. 95 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri; Santhal.
- 20821.** Jote; *bæresæle* af taugverk. Tot. lg.: ca. 162 cm. Baand br.: 5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri; Santhal. Taug til at binde oxen fast til Aaget.
- 20822.** Bogda; *sabel* som skizzeret. Klingens lg. (retl.): 42,5 cm.; grep lg.: 12,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Muhulpahri.
- 20823.** Bogda churi; *sværd* som skizzeret. Tot. lg.: 62 cm. Max. br.: 6,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Santhal.
- 20824.** Dhup; tveegget *sværd* med vinklet parerplade; klingen breder sig i spidsen. Tot. lg.: 80 cm. Santhal Parganas, Lokbhompur. Dhorompur. (Santhal.) Gammelt, nu ikke længer i bruk, muligens ved sværd dans
- 20825.** *Lanse* med plumpt blad af jern (skizze.) paa meget tykt og plumpt træskaft. Tot. lg.: 100 cm.; skaft lg.: 89 cm.
- 20826.** Barlem Borlom; *spyd* (afridset) med blad af jern med hult skjæfte; bambusskaft. Tot. lg.: 155,5 cm. Bladets lg.: 33,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Baromasia, Santhal.
- 20827.** *Lanse*; Barchi; af jern, skaft og blad i ett (skizze.) Tot. lg.: 179 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri; Paharia. Kultusredskab hos Paharia'erne. Panaruga?

20828. Barchi, *lanse* af jern (defekt.) - skizze. - Tot. lg. (rest.): 31,5 cm.; blad lg.: 105 cm. Santhal Parganas, Tasario. Jamjuri; Paharia.

20829. Barchi; *lanse* med spids af jern (skizze.) Tot. lg.: 57 cm. Bladets lg.: 7,3 cm. Santhal Parganas, Tosoria. Jamjuri; Paharia.

20830. Barchi; *lansespids* af jern som skizzeret, skjæftet langt, prismatisk. Tot. lg.: 23,3 cm.; Blad lg.: 65 cm. Max. br.: 2 cm. Santhal Parganas, Tosoria. Jamjuri; Paharia.

20831. Khonta; *spyd* med spids af jern som skizzeret, skaft af rør. Tot. lg.: 138 cm.; skaft lg.: 112 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri; Santhal. Til at grave i jord med.

20832. Borlom; *dolk* som aftegnet (= jamdhar, thrusting dagger.) Tot. lg. 36 cm.; spidsens lg.: 24 cm.; max. br.: 8 cm. Santhal Parganas, Dhaka Boucaam, Santhal.

20833. Kapi, *stridsøks* (afrids.) cfr. no. 11813. skaftets lg.: 50 cm., retl. lg mellem spidserne: 16 cm. Santalsk.

20834. Tengoc; *øks* med blad af jern som skizzeret, ret træskaft; bladets lg.: 8,7 cm.; skaftets lg.: 34,5 cm.; bladets max. br.: 2,3 cm. Santhal Parganas, <uklar>Dhaka. Mohulpahri; Santhal.

20835. Basla; *øks* med blad som afridset med ornament som skizzeret, skaft af træ, som delvis er jernbeslaaet med tverhulling for at optage bladet. Bladets lg.: 16 cm.; max. br.: 5,5 cm. skaftets lg.: 67,5 cm. Santhal Parganas, Belparta; Karikador; Santhal.

20836. Banduk; *luntelaasgevær*. Tot. lg. (ret linje): 134 cm. Santhal Parganas, Sonkala, Karikador; Santhal. Brugt af Santaler, men forfærdiget af hinduisk Smed.

20837. *Revolver*, riflet, 6 løbet med pistonlaas. Løbets lg.: 18 cm.

20838. Khonta; *redskab* bestaaende af et omtrent rektangulært meiseldannet jern indkilet i et cylindrisk træskaft. Tot. lg.: 102,5 cm.; skaft lg.: 86 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Muhulpahri, Santhal.

20839. Hurka; *redskab* af træ som skizzeret; antagelig en klave. Tot. lg.: 65 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Mohulpahri, Santhal.

20840. *Redskab* af træ som skizzeret, maaske en klave. Santalistan. <anm><fie>et mere tilfældigt Redskab, brugt til at hænge om Halsen paa Kreaturer.</fie></anm>

20841. *Klave* som skizzeret (cfr. no. 12128). Tot. lg.: 16,5 cm.; spaltens lg.: 7,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Baromasia; Santhal.

20842. Jora; *redskab* bestaaende (se skizzen.) af en messingbjælde med et taug, en

krok af jern og en jernkjetting. Klokkens h.: 6,5 cm.; led lg.: 10,5-13 cm. Santhal Parganas. Santhal. (Til at binde kreaturer med.)

20843. *Klubbe* ("Mungar") af lyst træ med skaft og hoved af et stykke. Hovedets lg.: 9 cm.; skaftets lg.: 11 cm. Santalsk.

20844. (skizze.) *Caku Churi*; stor *foldekniv*, helt af jern, minder meget om en barberkniv. Tot. lg. (lgs. konveksiteten): 24,5 cm. Santhal Parganas, Naukar. Hasapathor; race: Deko (= Hindu) (vistnok væsentlig brugt af de laveste Hindukaster til at skjære op Betelnød og Tobak.)

20845. *Caku Churi*, ca. som forrige. Lg. efter konkaviteten fra charnieren til spidsen: 20 cm.

20846. *Caku Churi*, som forrige. Lg. (konk.) fra charnier til extrem.: 16,5 cm.

20847. *Cok mukhi*; *fyrteivæske* af lær med jernbeslag og graverede ornamenter, forsynet med en rem. Br.: 12 cm. H.: 6 cm. Santhal Parganas, Tosorio. Jamjuri, Santhal.

20848. *Meisel* af jern (skizze). Lg.: 24 cm. Santhal Parganas, <uklar>Tasario. Balio, Mahle. (Bruges ved kløvning af Bambus, af Mahle-Racen, der arbejder som kurvflattere.)

20849. *Diara*; *redskab* af jern med et blad som skizzeret paa et langt spinkelt skaft og vinkelstillet til dette. Lg. 45 cm. Bladets lg.: 6 cm. Santhal Parganas, Sonkara Karikador; Santhal. (*diara* = *Lampe*.)

20850. *Kudi*; *grev* af jern med blad som skizzeret konkav (resp. konveks.) saavel fra side til anden som forfra bagtil; tykt skaft af træ. Bladets totale lg.: 30 cm.; skaft lg.: 65 cm. Santhal, Tasario. Jamjuri, Santhal. (Bruges særlig ved Hypning af Mais.)

20851. *Sutam dhera*, *spindetet*; smal træpind der sidder med sin ene ende i centrum af en rund lerskive. Lg.: 24 cm. Santhal Parganas, Asna. Keota, Hor. <anm>II, 8. (Bruges af saavel Santaler, som lavere Hindukaster.)

20852. *Vævskyttel* med ringornamenter (skizze). Tot. lg.: 56 cm. Max. br.: 4 cm. Goalpara, Gurna Duar (Assam), Samaguri, Mech.

20853. *Gua Genget'ak'*; *redskab* som skizzeret bestaaende af et paa et forstykke af træ, anbragt egredskab, hvortil dreibart om en horizontal akse er fæstet et haandtag der nærmest eggen har en rende til recipient for denne. Fodstykkets lg.: 25 cm. Skaftets lg.: 21 cm. Santhal Parganas, Tasario. Jamjuri; Santhal. (Redskab til at hakke op Betelnødder.)

20854. *Murli*; *fløite* af en legering af messing og bly med en læbe i den ene ende, en

rund aabning i den anden; 4 runde og et firkantet hul paa den ene side, et rundt hul paa den modsatte; cirkulært tværsnit. (Lg: 12 cm.) Santhal Parganas, Dhaka. Simbra, Santhal.

20855. Murli; *fløite* ganske som foreg.; Lg.: 12 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Simbra, Santhal.

20856. Murli; *fløite* af rør ligner 20854 og 55 men har 6 huller for 4. Tot. lg.: 14,5 cm. Santhal Parganas, Dhasnia, Bhatudi, Koronga (= en semi hinduiseret Lavkaste).

20857. Murli; *fløite* af rør, ligner 11665, men er meget tykkere; indridsede geometriske ornament paa udsiden. Tot. lg. 29 cm. Diam.: 2,3 cm. Santhal Parganas, Singro. Bickoda; Hor (= Santal).

20858. Tabla; liden *tromme* af bambus, ægformig nedentil. Trommeskindet strammes ved et system af strækbevikling, støttet af træklodser; en skive af grød eller lignende dækker endel af trommeskindet. H.: 26,5 cm. Santhal Parganas, Dhaka.

Sikaria; Bhuya (en semi-hinduiseret Race) bruges ved Recitation og ellers.

20859. Tabla; *tromme* af rødt ler, krukkeformig, forneden afrundet, primitive ornament, strækbevikling af lær og rotang. Et parti af trommeskindet indtages af en rund skive med grød el.l. H. 25 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Sikaria, Bhuya.

20860. Tumdak', *dansetromme* af brændt ler, omviklet med rødfarvede rotangstrimler der med den hvide bund danner smukke mønstre; ydre strækbevikling af lærstrimler. Mellem de 2 rammer; der bærer begge trommeskind; det ene af disse bærer en gulhvid, det andet en sort skive. Cfr. nr. 15482-83. H.: 34 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Baromasia; Bhuya.

20861. Dhaké; timeglasformig *dobbelttromme* af bambus med skind, der ligner okseblære og er udspændt over rammer, der fikseres ved en strækbevikling. 5 messingbjælde paa en lærrem. H.: 18 cm. Santhal Parganas, <uklar>Jamjuri. Jamjuri, Santhal. (Bruges af Taskenspillere og Dyretæmmere.)

20862. Anondolahri, *instrument* bestaaende af en stor kalebas, der i sin ene ende er overspændt med en membran. Til denne er fikseret en messingstreng, der fæstes til et haandtag af bambus, hvorefter 2 sidegrene omfatter kalebassen meridionalt. Krydsturer af taug. cfr. 15484. (bruges af tiggere.) H.: 87 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Baromasia, Boeragi (Hindu Kaste).

20863. *Redskab* bestaaende af et tykt treleddet stykke bambusrør, der fra den ene ende er spaltet i mange dele til langt ind paa det midterste led. Tot. lg: 88 cm. Larm-redskab. Larmen frembringes ved at trække en Stok med indskaarne Hak mellem de

opspaltede Pinder. Stokken er No. 20812.

20864. Selvskud, antagelig for rotter. *Rottefælde*, bestaaende af en lang træklods, der i den ene ende er udskaaret til en høi, aaben kasse med firkantet lumen.

Henimod den anden ende er anbragt en opstander af træ, hvormed gennem en horizontal akse er forbundet en stor klods og en cirkulær træskive, der er ubevægelige indbyrdes og mod akslen. Til hjulet er excentrisk og bevægelig fæstet et træskaft med jernspids, til klodsens en snor med en træpind. Saavel jernspidsen som træpinden passerer gennem hver sin aabning ind i kassen. Slappes tauget derved at pinden skyves tilbage forrykkes tyngdepunktet i klodsens hvorved samtidig jernspidsen drives ind i kassen. Lg.: 70 cm. Santhal Parganas, Sonkara, Karikador, Santhal.

20865. Ore khanca; et slags *bur* med sprinkler af træ, gulv af træ, 2 løst indsatte tværvægge af træ og hvælvet tag, dækket med store blade, fastholdt ved bastbaand og forsynet med en hempe (skizze). Lg.: 47 cm. Br.: 13 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Kharmatang. (Bur for øie-Fugl, en Slags Vagtel) Santalsk.

20866. Khotkpasi Kôk' (fuglens onomatopoi. navn); *snarer* til at fange en art vadefugle med; ialt ca. 32, er gjort af tynde bambuskvister, til hvis ene ende er fæstet smaa spidse bambusplugger og til hvis den anden ende er fæstet smaa tvundne snorer, som ender i en liden tvundet bambusring, hvorigennem pluggerne løber. cfr. no. 15487. Lg.: ca. 40 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Buca Am; Santhal. Storkearter herodiasart peddybird.20866.

b. Gundri bindhar pasi; *doner*; stigelignende med 10 afsnit (skizze). Lg.: 68,5 cm. Br.: 5,7-6,5 cm. Santhal Parganas, <uklar>Sonkara. Karikador; Santhal.

20867. *Kumbet'*; en bundt ved krydsturer paa indersiden med brun traad forbundne ellipseformige tynde træpinder. Paa siderne er befæstet 2 rette træpinder, der er tilspidset i enden og har 1 indhak hver. H.: 8 cm.; Br.: ca. 7 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri; Santhal.

20868. Sandasi; *redskab* bestaaende af 2 kjepper, begge af cirkulært tværsnit og noget smalnende i en retning; den ene er tykkere og længere end den anden; de er sammensurret med taug i en afstand fra den ene ende af ca. 1/3 af . Lgg.: 78 og 84 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Mohulpahri, Santhal. (Bruges til "Kastrering" af Kreaturer.) Scrotum anbringes mellem de to kjepper, og Testiklerne knuses ved Slag med Sten.

20869. Tenta; *redskab*, (*lyster*); bestaar af en 2-grenet jerngaffel med 1 modhage

paa udsiden af hver gren; indsat i et skaft af rør, der i forenden er forsynet med en jernmanchette; tot. lg.: 204 cm. Skaft.: 188,5 cm. Santhal Parganas, Tosoria, Chapuria, Santhal.

20870. *Tenta*; som forrige men hver gren har en modhage ogsaa paa indsid. tot. lg.: 152,5 cm. skaftlg.: 137,5 cm. Santhal Parganas, Tesorio. Jamjuri, Santhal.

20871. Hako tenta (= fisk); *lystrejern* af 8 grene med hver sin modhage; 2 grene af en bøiet traad. Retlinjet lg.: 25,5 cm. Santhal Parganas, Jamjuri, Jamjuri, Hor (= Santalsk).

20872. *Lyster* med 12 grene hver med en konisk jernspids; af bambus sammenholdt med bambustrimler og paa et skaft af bambus. Tot. lg.: 225 cm. (Bruges af Santaler i Assam; bruges ogsaa af Mecher og andre Racer.)

20873. Mucee; *fiskeruse*, konisk, af bambusspiler, sammenholdt med 3 rader taugfletning, aabning ogsaa i spidsen, her en stoppet ringpude af tõi; fra denne gaar turer af snor til nærmeste taugfletning. Dybde: 66 cm. Diam.: 59 cm. Santhal Parganas, Dhaka. Baromasia, Santhal. Sættes ned i mudderet, og fisken tas ud gennem den lille aapning. (Oprindelig Mech, men brugt af Santaler i Assam.)

20874. Jorodarin (Hako su). *Fiskeruse* af bambus (skizze). Lg.: 35 cm. Omkreds: 52 cm. Santhal Parganas, Gurna Duar. Chondorpura; Santhal. Torodan aabning mellem rusmerker: saa vandet render ned i hullet. Oprindelig Mech, bruges af Santaler i Assam.

20875. *Fiskeruse* af bambus, meget = no. 20874. Lg.: 84 cm. Omfang: 117 cm. Assam, Goalpara, Race: Mech.

20876. *Fiskeredskab* af bambus, bestaaende af et meget langt stykke der er opkløvet næsten til grunden og vider sig tragtformet til aabningen, der er omgitt af en ring af bambus. 8 tverbindinger af bast. Sidekantens lg.: 162 cm. (Fiskekurv, anbringes i en liden Aabning i Dæmning, som Vand rinder ud gennem denne; mulig medfølgende Fisk siles af.) (Opr. Mech, Santalsk i Assam.)

20877. Jhaka; *hov* af bambus (se skizzen). flettet over en trekantet ramme af bambus. Skaft af bambus. Ramme + haandtag.: 200 cm. Goalpara Assam, Santhal Parganas, Gurna Duar. Samaguri; Mech. Brukes direkte ned i smaavand og bække paa grundt vand.

20878. *Fiskenot* brunt, fæstet til 2 lange rørstænger sammensurrede i den ene ende; de holdes divergerende ved en stok af rør med 2 indhak. Stængernes lg.: ca. 460 cm.; stok: 86 cm. Santalistan. Loft.Santalsk; mindst to til at haandtere det.

- 20879.** Silof; *fangstredskab* bestaaende af flere dele af træ, delvis forbundne med taugverk; (se katalogsedlen). Ukjendt brug. Hovedstykkets lg.: 75 cm. Santhal Parganas, Dhaka, Dopahar, Santhal. Loft.
- 20880.** *Kurv* som nr. 20801. H.: 19 cm. Bundlg.: 40 cm. Santalistan. Loft.
- 20881.** *Kurv* af rør, flettet, bolleformig, med laag. H. uden laag: 17 cm. Aabningens diameter 17,5 cm. Santalistan. Loft.
- 20882.** *Stav* af træ; hul; skizze. Tot. lg.: 38 cm. Santalistan.
Hører sammen; sandsynlig piperør.
- 20883.** *Stav*, der ligner foreg. men med skraaornamenter. Tot. lg.: 43,5 cm. Santalistan.
- 20884.** Massivt *skæft* af træ med messingbeslag. nær den ene ende en knapformig opdrivning der messingbeslaet; sort kruste. Lg.: 20,5 cm. Santalistan.
- 20885.**
a., b., c., d., e., f., g. Stene (samtlige skizzerte.), der har været dyrket som Mahadeb (dvs. Siva.). De hidrører fra Pahariafolket; fra landsbyen Kindua nær Drunka (Santhal Parganas). A.: Tot. lg: 16 cm. B.: Tot. lg.: 10 cm. C.: Tot. lg: ca. 13 cm. D.: Tot. lg: 11,5 cm. E.: Største lg.: ca. 15 cm. F.: Største lg.: 7,5 cm. G.: Største lg: 5 cm. Santhal Parganas; Paharia. <anm>II, 12-13.
- 20886.** *Vævskyttel* af jern. Lg. 24 cm. Br.: 3,5 cm. Santhal Parganas.
- 20887.** Rasun sakom. Ydre diam.: 5,8 cm. Indre diam.: 3,8 cm. Santhal Parganas. Kvindl. *armbaand*, Santal.
- 20888.** Sakom; flad *jernring* med charnierledder og enkle ornamenter. Diam.: 6,5 cm. Br.: 1,2 cm. Santhal Parganas, Saptola, Behoa. Kvindel. *Armbaand*
- 20889.** Bajuphudra, *messingspænde* med blomsterornamenter. Dimentioner: 3,5 x 2,8 cm. Santhal Parganas; Dudhiani, Bikram. Maujhi.
Overarmssmykke, Santalsk og lave Hindukaster.
- 20891.** *Vævskyttel*, baadformig, af jern, type som no. 20886. Lg.: 27 cm. Br.: 3,5 cm. Santalistan.
- 20892.** *Redskab* af rør (skizze). Santalistan.
- 20893.** Stige af træ; lg. 223 cm. Santalistan.
- 20894.** *Skjørt* af flettet bast med graa længdestriber; omfang nedtil: 211 cm. Santalistan.
- 20895.** *Væv* med påbegynt arbeide. Hovlene løftes og senkes ved en træinnretning i forbindelse med to trinser. Bommen som tøiet rulles op på (Tur) 1,25 m. lang.

Rammen omkring skjeen (Kamhand) 1,56 m. lang. Tøiets bredde: 43,5 cm. Santalistan.

21941. *Pil* med solid jernspids, som skisseret, og tykt <uklar>flekket sortbrunt skaft av leddet rør (bambus?). Ingen styrefjær. Bærer fuld karakteristisk av santalpil. - Tot. lgd. 88 1/4 cm. Santal(?).

30396. *Armbaand* for overarmen, bestaaende af en bred, krum plade af blik over en masse af brændt ler eller harpiks. Stregforsiringer, dels pressede, dels graverede, langs pladens kanter. Pladen fæstes til armen med snore fra øskener paa kortsiderne. Pladens størrelse ca. 8 x 4,8 cm. Bruges af de saakaldte Raj-bongshimænd. Assam.

30397. *Oljebeholder* skaaret i træ; bestaar af en firkantet klods med en cirkelrund fordybning paa oversiden og med en lang, spids tud; aaben paa oversiden. De to længste sider dækket af snitmønstre, ligesaa den øverste flade omkring aabningen. Største længde 20 cm. Santalistan.

30398. Poseformet *oljebeholder*, forfærdiget af et bøffelscrotum. Høide ca. 11 cm. Santalistan.

34314. *Stokk* som benyttes av landsbyforstanderen når denne skal forkynne noe. Øverst på en bambusstokk er anbragt en jernnagle som oventil er delt i 3 armer. Disse er vridd og buet, alle 3 løper sammen igjen øverst. På hver av armene er anbragt 4 løse jernringer som klirrer når staven støtes i bakken. Stavens lengde 137 cm. Diam. ca. 2,5 cm. Santal, Parganas.

34315. *Stav* av samme type som 34314. Lengde ca. 125,5 cm. Diam. 1,7 cm. Santal, Parganas.

34316. *Stav* av samme type som de to foregående. Litt defekt. Lengde 136 cm. Diam. 2,5 cm. Santal, Parganas.

34317. Et *ornament* av metall. Dette har vært anbragt på en stokk av samme type som 34314-16. Nederst en konisk holk, øverst en gjennombrutt hjerteformet figur. I denne, på hver side av midtaksen henger 3 store flate ringer. Høide 10,2 cm. Bredde: 4 cm. Santal, Parganas. Tibet?

34318. Et *fyrtoi* av form som en veske med overbrettet lokk. Langs veskens nederste rand er anbragt en stålplate som er litt buet og har skarpe hjørner. Lokket er pyntet med 3 gjennombrutte messingbeslag på rød tøybunn. Midt på veskens øverste kant er anbragt en hempe av kobber. Selve vesken er av lær. Nede i vesken ligger noen kvartsbiter. Br. 12,5 cm. H.: 7 cm. Santal, Parganas. Tibet.

b. Et *fyrteøy* av form som en *veske*. Fyrteøyet er festet til en avlang pose av vevet silkestoff i blått, rødt, grønt, gult og hvitt. Tibet eller Kina.

34499., [34500., 34501., 34502., 34503., 34504., 34505., 34506., 34507., 34508., 34509., 34510., 34511. 16] små glattslepne *stenøkser* med spiss avrundet nakke og bred nesten rett egg. Høiden er større enn bredden. Høidene: 2,8-4,2 cm. Breddene 2-3 cm. Santal, Parganas.

34512.,

35151. Liten *øks* av mørk grå hard stenart av form som et høit trapes. Eggen er en smule buet. Sidekantene er planslepne og brede. Eggen er slepet mest fra den ene av bredsidene. Nakken har en butt egg. Høide: ca. 4 cm. Største bredde: 3,2 cm. Santal, Parganas.

35155., [35156. To *stenøkser*] av mørk gråbrun stenart. Sidekantene er rette, nesten parallelle og flatslepne. Eggen er buet. Nakken er rett og planslepen. Av bredsiden på 35156 er det slått et stort skall. Høidene 7,3 og 9 cm. Største bredde: 3,5 cm. og 4,3 cm. Santal, Parganas.

35174. Liten *øks* av nesten sort sten, av form som en trekant med rettavskåret topp. Sidekantene er planslepne. Bredsidene er hvelvet. Høide ca. 4,3 cm. St. bredde 3,5 cm. Santal, Parganas.

[35257., 35258., 35259., 35260., 35261., 35262.,] 35263. [7 *økser*] av gulgrå forvitret stenart med spiss eller smal nakke og svakt buet egg. Stykkene er tilhugne med slepen egg.

35331., [35332., 35333., 35334., 35335., 35336., 35337., 35338., 35339., 35340., 35341., 35342., 35343., 35344., 35345., 35346. 16 små, tilhugne, spissnakkede *økser*] av forskjellige stenarter. Eggen er svakt buet og danner skarpe hjørner med de svakt buede sidekanter. Eggen er slepen, på noen av stykkene er den litt avslått. Nakken er avslått på noen av stykkene. Høidene varierer fra: 5,5-6,5-7,5 cm. Breddene: 3,5-5 cm. Santal, Parganas.

[35347., 35348.,] 35349., [35350., 35351., 35352., 35353. 7 små *økser*] av forskjellige flintlignende stenarter med bred buet og slepen egg. Nakken er tilhuggen og knastet. Eggen er litt defekt på enkelte av stykkene. Høide ca. 3,2-5,3 cm. Breddene ca. 3,7-4,3 c. Santal, Parganas.

35354., [35355., 35356., 35357., 35358., 35359., 35360., 35361. 8 små pent tilhugne *stenøkser*] med slepen, svakt buet egg og svakt buede skarpe sidekanter.

Nakken er smal og skarp og sterkt buet. Høidene ca. 4,6-6,1 cm. Br. 3,5-4,5 cm. Santal, Parganas.

35386., [35387. 2 tilhugne *stenøkser*] av mørk grå stenart. Eggen er svakt buet og bare litt bredere enn den sterkt buede nakke. Eggen og litt av bredsidene er slepet. 35387 har store skall på den ene bredside. Høide ca. 9-11,2 cm. Bredder ca. 4,6-5,3 cm. Santal, Parganas.

35416. Flat liten *øks*, tilhuggen av rødlig stenart. Eggen er buet og slepen. Nakken er skarpt tilhuggen og sterkt buet. De skarpe sidekanter er nesten parallelle. Høide ca. 7 cm. Bredder 4,5 c. Santal, Parganas.

[35480., 35481., 35482., 35483., 35484.,] 35485. [6 tykke *økser* av forskjellige stenarter med slepen buet egg og parallelle sidekanter. Nakken er avslått på alle stykkene.] Høidene ca.: 5,3-6,5 cm. Bredden: ca.: 3,7-4,5 cm. Santal, Parganas.

35791. En lang smal *perle* av ben. Helt glattslepen med litt buede sidekanter. Hullet er boret langsefter stykket, på midten. Lengde ca. 8,8 cm. Endeflatenes diameter ca. 0,7 cm. Santal Parganas.

35792. Et langt *kjede* med klare hvite glassperler. Flere av perlene er slepne. En av dem har en eiendommelig form omtrent som to sneller som er satt etter hverandre. Noen av perlene er bare gjennomskinnelige. Snorens lengde ca.: 85 cm. SantalParganas.

35793. Et *kjede* av forskjellige sorter <uklar>perler. 3 hvite gjennomskinnelige, 12 gulrøde og resten mørke perler. Perlene har et tynt grått belegg. Snorens lengde ca. 34,5 cm. Santal Parganas.

35794. Et lite *kjede* av gulrøde og mørkegrå <uklar>perler og en gulhvit. En av de gulrøde perler er oval, resten er runde. To mørke perler er større enn de andre. Snorens lengde ca. 10 cm. Santal Parganas.

35795. Fem *amuletter*. Et stykke slepen bjergkrystall er innfattet i en cylinderisk holk av metall. På holken er det øverst anbragt en ring. Holken er forsiret med en dobbelt strek øverst og nederst. Høidene ca.: 3,5-3,9 cm. Holkens diameter ca. 0,8 cm. Santal, Parganas.

35796. Et lite *kjede* av gulrøde, matte, men gjennomskinnelige <uklar>perler. En av perlene er oval og på hver side av denne er trukket en hvit cylinderisk perle. Resten av perlene er runde, to av dem er større enn de øvrige. Snorens lengde ca. 19 cm. Santal, Parganas.

35797. 26 gulhvite ugjennemsiktige <uklar>perler på en snor. De største er anbragt foran, de mindre bakover. De fleste av perlene er av ben. Snorens lengde ca. 17 cm. Santal Parganas.

35798. 28 perler av forskjellige sorter er trukket på en snor. De fleste perlene er små og runde. To er ovale av form. En stor mørk grå perle med en lys stripe omkring midten er anbragt midt på snoren. Denne er noe defekt. Snorens lengde ca. 18 cm. Santal Parganas.

35799. 17 likestore cylinderiske lave perler er trukket på en snor. Grå og hvit farve. Perlenes høide 0,5 c. Diameter 0,9 cm. Santal Parganas.

35800. Et langt kjede av hvite, små, nesten cylinderiske <uklar>perler, for hver 6te eller 7nde perle er tredd enten en lang mørk, gulrød eller runde gulrøde perler. Et par av perlene er grå. En av de røde har en eiendommelig form nærmest som et flatt, bøiet horn. . Snorens lengde ca. 83 cm. Santal Parganas.

35801. 22 hvite perler er trukket på en snor. 4 av perlene er gråhvite, en er laget av ben, resten av perlene er klare. De avlange perler har slepne kanter. Lengden av snoren ca. 30,5 cm. Santal, Parganas.

35802. Kjede av grå perler, antagelig laget av muslingskall. De fleste av perlene har form av to lave kjegler med felles grunnflate. Hullet er boret gjennom toppunktene. To dråpeformede slepne stener av blått glass. Enkelte runde sorte og hvite stener. Snorens lengde er ca. 57,5 cm. Santal, Parganas.

35803. 17 røde perler tredd på en snor. 4 av perlene er gulrøde, antagelig av brent ler. De fleste perlene er slipt med fasetter. To av perlene er ovale. En er grå. Snorens lengde er ca. 18 cm. Santal Parganas.

35804. 30 forskjellige perler tredd på en snor. En av perlene er stor og rombeformet med sorte, grå og hvite striper parallelt med en av sidene. En annen perle er av grå stenart, rektangulær. Flere av perlene er cylinderiske. Snorens lengde ca.: 19,3 cm. Santal Parganas.

35805. Små cylinderiske perler med sorte og hvite ringer. Perlene er av litt forskjellig størrelse. En perle er svært lang, en annen er stor og avlang av rød stenart med kantet overflate. Snorens lengde ca.: 44 cm. Perlenes diameter ca. 3 cm. SantalParganas.

35806. 45 runde, grå perler optredd på en snor. De forreste perler er store. De fleste er mørke grå med lysere striper. Noen av perlene er av sten. En perle er oval, grå med hvite flammer. Snorens lengde, målt dobbelt ca. 26 cm. Den største perles

diam. ca. 2,5 cm. Santal Parganas.

35807. 47 *perler optredd på en snor*. Forskjellige sorter. De fleste er runde, et par er lave cylinderiske og et par er ovale. Mørke røde, gule, grå og hvite. Snorens lengde målt dobbelt ca. 13,2 cm. Santal Parganas.

35808. 166 gulrøde matte *perler optredd på en snor*. De fleste er runde, noen få er ovale og 6 er kantede. Perlene er gjennemsiknelige. Litt forskjellig farve. Snorens lengde målt dobbelt ca. 55 cm. Santal Parganas.

35809. Gulrøde, matte *perler trukket på en snor*. Runde. Perlene er gjennemsiknelige. Midt på snoren er anbragt 11 klare avlange, gule, røde og hvite perler. Snorens lengde malt dobbelt: ca. 20,5 cm. Santal Parganas.

35810. 36 hvite ugjennemsiktige *perler og 2 klare, sterkt blå, er optredd på en snor*. 2 av de hvite er cylinderiske. 2 har oval form, resten er runde. Snorens lengde målt dobbelt ca. 11 cm. Santal Parganas.

35811. 103 små mørke *stener, de fleste mørke røde, gjennemsiknelige (granater?)*. *Stenene har forskjellig form, men alle er gjennomhullet og optredd på en snor*. Snorens lengde målt dobbelt ca. 24 cm. Santal Parganas.

35812. 28 små mørkerøde klare *stener, gjennomhullet og trukket på en snor*. Litt forskjellig form. Kjedets lengde målt dobbelt: ca. 9 cm. Santal Parganas.

35813. Stor *<uklar>perle* av rød stenart(?). Perlen er tykkest på midten og smalner av mot endene. Tverrsnittet er sirkelrundet. Langs etter stykket er boret et hull. Høide ca. 6 cm. Største bredde ca. 2 cm. Santal Parganas.

35814. Cylinderisk *benperle*. Hullet er boret gjennom cylinderens midtakse. Høide ca.: 4,1 cm. Diameter ca. 0,9 cm. SantalParganas.

35815. *Bruddstykke av et ornament* hugget i lys gråbrun bløt stenart. Ornamentet består av felter. I det bredeste felt er uthugget en rad med nærmest hjerteformede figurer. Bruddstykket er slepet på kantene. Den ene ende er innsnevret. Høide ca. 4,3 cm. Største bredde ca. 2,6 cm. Santal Parganas.

35816. Et langt *kjede* av små mørkerøde gjennemsiknelige stener. Stenenes form er litt uregelmessige. De største er anbragt foran på kjedet, de mindre bakover. 244 stener. Snorens lengde: 136 cm. Santal Parganas.

35817. Et *kjede* med grå, mørke og lyse og hvite *<uklar>perler*. En del av perlene er cylinderformet med hull gjennom midtaksen, en del har plane endeflater, men litt buede sidekanter og en del er runde. De største perler er anbragt foran. Hvor snoren er knyttet er anbragt en stor mørk grå perle. 85 perler. Snorens lengde ca. 44,5

cm. Santal Parganas.

35818. Et *kjede* med flere slags perler. Fortil er anbragt en spiss, dråpeformet, klar glassperle. To av perlene har halvcirkelform med hull omtrent gjennom diameteren. 4 av perlene er lange, cylinderformede. Disse er hvite. 35 perler. Snorens lengde ca. 39 cm. Santal Parganas.

35819. Et *kjede* av forskjelligfarvede avlange perler. De fleste perlene er ovale, gulrøde. En av perlene er violett med slepne kanter, klar. 30 perler. Snorens lengde ca. 43 cm. Santal Parganas.

35820. Et *kjede* av avlange mørke og lysegrå <uklar>perler. De fleste av perlene er flate, rombeformede. Den ene halvpart av perlene er mørk, den annen lys. Resten av perlene er ovale med lyse og mørke ringer. 22 perler. Snorens lengde ca. 39 cm. Santal Parganas.

35821. Et *kjede* av ovale lysegrå <uklar>perler. Fortil er anbragt en trekantet, sort og hvit stripet sten med gjennomhulning i det hjørne som har mest stump vinkel. Alle perlene har mørkere og lysere ringer. Glattslepne. 21 perler. Snorens lengde ca. 37 cm. Santal Parganas.

35822. Et lite *kjede* av mørkerøde gjennemskinnelige stener. En <uklar>perle er flat og rund gjennomhullet gjennom centrum. En hvit stripe langs den smale sideflate. Noen av perlene er ovale, de fleste har uregelmessig form. 33 perler. Snorens lengde ca. 20 cm. Santal Parganas.

35823. 12 grønne <uklar>perler med forskjellig sjattering optredd på en snor. En av perlene er stor, avlang med slepne kanter. Litt krakkelert. En annen er flat og har antagelig vært oval, men er avslått i begge ender. En gul, klar perle. Snorens lengde ca.: 12 cm. Santal Parganas.

35824. Et lite *kjede* av cylinderiske lave <uklar>perler. En del av perlene er større enn de andre. De fleste er rødbrune, noen få av de små er sorte og hvite. To av perlene er runde. De store perlene er anbragt mellom de små. 30 store perler, 56 små perler. Santal Parganas.

35825. 10 runde *frukter optredd på en snor*. Overflaten er knudret. Gråbrun farve. To av fruktene er større enn de andre. Snorens lengde ca. 9 cm. De store frukters diameter ca.: 1,8 cm. De små ca. 0,8 cm. Santal Parganas.

35826. *Ankelring* av metall, massiv, av form som en ring som er bøiet over på midten. Hvor ringen er bøiet er en buet butt egg, ringen er noe fortykket her. Ringen har også en fortykkelse midt på hver av de nedbøiede sider. Stykket er forsiret med

fire tverrbånd i haut-relief. Lengdeakse 15 cm. Bredde ca.: 9,3 cm. Santal Parganas.

35827. *Ankelring* av metall, massiv. Av form som en ring som er bøiet over på midten. Forsiret med streker og prikker i hautrelief. Lengdeaksen ca. 13,5 cm. Bredde ca. 9 cm. Santal Parganas.

35828. *Ankelring* av metall formet som en bøile. På den ene side er den åpen, her er anbragt to løse knotter med en tapp til å sette inn i ringen, denne festes ved en liten pinne gjennom et hull. Den ene side av ringen er plan og uten forsiring, den annen side er forsiret med tverrstriper, prikker i haut-relief. Knottene har også forsiring. Høide ca. 7,5 cm. Bredde ca. 9,5 cm. Dybde ca. 8 cm. Santal Parganas.

35829. En *ankelring* av samme form som nr. 35826, bare litt tykkere, av metall. Stykket er massivt, sammensatt av to deler festet sammen ved at en plan forlengelse av hver ende på det ene stykke skytes inn i en fure på det annet stykke. Forsiret med streker og pletter i haut-relief. Lengdeaksen ca. 15 cm. Bredde ca. 10,5 cm. Santal, Parganas.

35830. En oval *ankelring* med skarpe opbøiede smalender. Dekorert med ophøiet mønster, prikker og streker. Et bredt felt med tverrstreker på hver smal-ende og midt på hver langside. På undersiden av hver smal-ende er anbragt en rosett utført i ophøiete pletter. Største bredde ca. 14 cm. Minste bredde 8,8 cm. Santal Parganas.

35831. To *armbånd* av metall. Ringer av form som to rett avkortede lave kegler med felles grunnflate. Åpningen er sirkelrund. Stykket er dekorert med ophøiede konzentriske linjer; mellomrummene har enten ingraverte skråstriper eller radiært stillede små ophøiede ovaler. Ytre diameter ca. 9 cm. Indre ca. 8,8 cm. Santal Parganas.

35832.

a., b. Et par *armringer* av messing. Ringene er hule, tverrsnittet er halvcirkelformet, men den indre vegg mangler. På den ene side har ringene et spisst fremspring og på hver side av dette, to mindre buede fremspring. Stykket er dekorert med tett stillede inngraverte konzentriske streker og smale messingbånd anbragt i forskjellige ornamenter. St. bredde ca. 13,2 cm. Indre diameter ca. 6,8 cm. Santal Parganas.

35833. *Ankelring* av nesten samme form som 35829. Ringen er delt i to deler som kan festes sammen ved hjelp av en tapp i hver ende av det ene stykke som passer inn i et hull i hver ende av det annet stykke og som festes ved en pinne som er satt igjennom et hull som går gjennom begge stykker fra siden. Lengde ca. 15 cm. Bredde ca. 11,5 cm. Santal Parganas. Boddings samling. Jfr. under nr. 34314.

35834. *Kam* av bambus. Tinnene er lange og sitter tett sammen. For å holde de løse tinner på plass er de tredd igjennom to små bambusrør med en spalte langsefter. Tinnene er snørt fast til den øverste. Øverst er flaten med tinner avrundet er kantet med et bambusbånd. På bredsidene er anbragt et lag mørkebrun fernis. Lengde av bambusrørene ca. 10 cm. Kammens bredde ca. 5,8 cm. Høide ca. 9,7 cm. Santal, Parganas.

35897. En *rull med farvelagte tegninger* på papir - "dorshon - tegnet av Jodopatia, i Santal Parganas. Forestiller bl.a. bryllupsskikker. Primitiv kunst. Rullet på en kort bambuskjepp, eller pinne. Noget beskadiget langs rullens ene side. Måler sammenrullet cr. 30 cm. (bambuspinnen 47,5 cm.) Santal Parganas.

38904. *Slynge* med stormasket net av temmelig grove snore av *Pollinia eriopoda*. Længde mellem endene ca. 1,85 cm. Santal.

38905., 38906. To *slynger* av hamp; "bruges særlig til at skræmme Fugl, Ræv etc. bort fra Agrene". Av slyngene er én større, én mindre, ca. 1,9 m. og 1,2 m. mellem endene. Nettet er her tættre end paa foreg. stykke. Santal.

38907. *Snare* for vagtler, bestaaende af 4 sammenbundne rektangulære rammer af bambusspiler, hver inddelt i 3 felter, hvori ophængt fangløgger (som vore tagldoner). Rammenes størrelse ca. 29 x 10 cm. Jfr. no. 12188. Santal.

38908. *Snare* for vagtler, bestaaende af 29 buer af bambusspiler med indhæftede fangløgger (doner). Buenes høide ca. 8-9 cm., vidde over aabningen ca. 7-8 cm. Jfr. no. 12187. Santal.

38924. Lang, smal *pose* af strievævning, af et ca. 12 cm. bredt baand brettet om og syet sammen langs kantene; med en snor fæstet til et af de øverste hjørner; nærmest som et kogger af form. Længde vel 50 cm. (I Boddings liste H 80b/1903.) Santal.

38925. Liten *beholder* av jern, på skaft, som er forsynt med krok, så den kan bæres på drakten. Beholderen er oval, forlenget nedad i et nebb, og består av to konvekse plater, som ligger med randen mot hverandre; den ene kan dreies om en midtnagle nederst på skaftet. Lengde (kroken incl.) 18 cm. Er som no. 11719 og inkom sammen med denne 1903. Santalistan.

38926. a., b., c.

a. *Vogn* med to massive hjul. Overstellet dannes av to lange stokker som løper sammen i en spiss vinkel fortil, forbundet med tverrtrær. Stokkenes lengde 3,65 cm. Hjulenes diam. 75 cm.

b. to *stokker, sirpa*, settes ved forenden av vognen når den står. Lengde 1,15 cm.

c. *sirpa akawah'*, et *taug* til å henge stokkene i når de ikke brukes. Ca. 1 m. Santalistan.

40925. *Ankelring* av bronse. Oval, støpt. Størrelse 15 x 10 cm. Santalistan, India. Anmerkning: Oversendt fra Norsk Folkemuseum 1954.

42508., 42509. To *hellige stener* med røde merker (*sindur*). Har hørt til i et landsbyalter og symboliserer landsbyens første høvding, eller som giveren har oppgitt "den første mann og den første kvinne". Landsbyalteret heter på santalsk *manjhi than*. Største lengde 42508: 7 cm. 42509: ca. 5 cm. Fra Bengaria. Santal Parganas. <anm>Gave fra misjonsprest M. Johne. 1961.

45660. 5 *betelnøtter*. Nøttene har en gulbrun, flekket hams. Øverst på denne er en krans av skjell som på kongler. Nederst danner hamsen en liten klump. Nøttens lengde ca. 5 cm. Nøttens diameter ca. 3 cm. Santal Parganas.